

کتابِ اوّل پادشایو

پیشگفتار

کتابِ اوّل پادشایو ادامه کتابِ های اوّل و دوّم سموئیل آسته که د باره تاریخ پادشاهی اسرائیل نوشته شده. ای کتاب ره موشه که د سه بخش تقسیم کنی:

د امزی کتاب هر حکمران د مطابق صداقت و وفاداری خو د خدا قضاوت موشه و کامیابی بنی اسرائیل ام د صداقت و وفاداری ازوا بستگی دره. امچنان دیده موشه که هر وختی بنی اسرائیل بت-پرستی و ناطاعتی مونه اونا دچار بلا و مصیبت موشه و غیتیکه توبه کده پس سون خدا مییه، کامیابی و آرامش نصیب ازوا موشه. پادشایون «اسرائیل» کلو شرارت کد که اوّلین ازوا یربعام باچه نباط بود؛ او مردم ره از راه خدا بر کده سون بت پرستی برد و باعث شد که مردم اسرائیل گناه کته کنه. پادشایون «یهودا» یگ تعداد شی شرارت کد، ولے یگ تعداد دیگه شی د خدا صادق و وفادار بود که نیکنامترین ازوا حزقیا و یوشیا بود.

یکی از موضوع های مهم کتاب اوّل پادشایو د باره ایلیا نبی آسته که از طرف خدا باجرات توره موگیه و مردم ره از بت-پرستی منع کده سون اطاعت و عبادت خدا دعوت مونه.

فهرستِ عنوانِ ها

- دورون پیری داؤود (فصل ۱ آیه ۱)
کشمکش د باره جانشین شدون داؤود (۵:۱)
سُلیمان پادشاه موشه (۲۸:۱)
نصیحتِ داؤود د سُلیمان (۱:۲)
فوتِ داؤود (۱۰:۲)
حُکمرانی سُلیمان پادشاه (۱۳:۲)
درخواستِ سُلیمان از خدا (۱:۳)
حکمتِ سُلیمان (۱۶:۳)
اعضای دربارِ سُلیمان (۱:۴)
ترقی و شهرتِ سُلیمان (۲۰:۴)
حکمتِ سُلیمان (۲۹:۴)
آبادگی بلده آباد کدون خانه خدا (۱:۵)
آباد کدون خانه خدا (۱:۶)
سُلیمان قصرِ خود خو ره آباد مونه (۱:۷)
وظیفه حیرام د آباد کدون خانه خدا (۱۳:۷)
اُردونِ صندوقِ عهد د خانه خدا (۱:۸)
دُعای سُلیمان (۲۲:۸)
وقف کدون خانه خدا (۶۲:۸)
خداوند بسم د سُلیمان ظاهر موشه (۱:۹)
کارای دیگه سُلیمان (۱۰:۹)
ملکه سبا د ملاقاتِ سُلیمان مییه (۱:۱۰)
مال و دولتِ سُلیمان (۱۴:۱۰)
خاتونوی سُلیمان (۱:۱۱)
دُشمنای سُلیمان (۱۴:۱۱)
شورشِ یربعام (۲۶:۱۱)
فوتِ سُلیمان (۴۱:۱۱)

- شورِشِ طایفه های شمالی دَ خِلافِ رِحْبَعام (۱:۱۲)
- گوسلَه طِلّایی یُرْبَعام (۲۵:۱۲)
- مَرِدِ خُدا دَ بارِه یُرْبَعام پیشگویی مُونه (۱:۱۳)
- أخیا دَ ضِدِ یُرْبَعام نَبُوتِ مُونه (۱:۱۴)
- پادشاهی رِحْبَعام دَ یهُودا (۲۱:۱۴)
- أبیام پادشاهِ یهُودا مُوشه (۱:۱۵)
- آسا پادشاهِ یهُودا مُوشه (۹:۱۵)
- ناداب پادشاهِ إِسرائیلِ مُوشه (۲۵:۱۵)
- پادشاهی بَعشا دَ إِسرائیل (۳۳:۱۵)
- ایلاه پادشاهِ إِسرائیلِ مُوشه (۸:۱۶)
- پادشاهی زِمَری (۱۵:۱۶)
- پادشاهی عُمَری دَ إِسرائیل (۲۱:۱۶)
- پادشاهی أَخاب دَ إِسرائیل (۲۹:۱۶)
- پیشگویی ایلیا نَبی دَ بارِه خُشکسالی (۱:۱۷)
- ایلیا و خاتُونِ بیوه (۷:۱۷)
- ایلیا و عویدیا (۱:۱۸)
- پیروزی ایلیا دَ بِلَه اَنبِیایِ بَعل (۲۰:۱۸)
- ایلیا دُوتا مُونه (۱:۱۹)
- ایلیا خُدا رِه دَ کوهِ حورِیب مُلاقاتِ مُونه (۱۱:۱۹)
- ایلیا اِلِیشع رِه کُوی مُونه (۱۹:۱۹)
- بِن هَدَد دَ بِلَه سامِرِه حَمَلَه مُونه (۱:۲۰)
- پیروزی أَخاب (۱۳:۲۰)
- حَمَلَه دوّمِ بِن هَدَد (۲۳:۲۰)
- یگ نَبی أَخاب رِه مَحکُومِ مُونه (۳۵:۲۰)
- باغِ اَنگُورِ نابوت (۱:۲۱)
- نَبُوتِ مِیکایا دَ خِلافِ أَخاب (۱:۲۲)
- شِکست و مرگِ أَخاب (۲۹:۲۲)

پادشاهی یهوشافاط دَ یهوذا (۲۲:۴۱)
اَخْزِیَاهُ دَ اِسْرَائِیلِ پادشاه مُوشه (۲۲:۵۱)

دورون پیری داؤود

۱ داؤود پادشاه پیر و سالخورده شُد؛ هرچیس که او ره
قد کالاها مپوشند، او گرم نموشد. ۲ پس خدمتگاری شی
دزو گفت: ”بیل که بلده بادار خو پادشاه، یگ دخترِ خانه
جوان ره پیدا کنی تا د حضور پادشاه ایسته شنه و خدمت
شی ره کنه؛ بیل که او د بغل تو خاو کنه تا بادار مو پادشاه
گرم بشه.“

۳ اوخته اونا بلده پیدا کدون یگ دختر نوربند تمام سرزمین
اسرائیل ره پالید و آپیشگ شونمی ره پیدا کد و او ره د پیش
پادشاه آورد. ۴ امو دختر غدر نوربند بود؛ او خدمتگار پادشاه
شد و خدمت ازو ره موکد، لیکن پادشاه قد ازو رابطه جنسی
نداشت.

کشمکش د باره جانشین شدن داؤود

۵ د امزو غیت ادونیا باچه حکیت یکی از خاتونوی داؤود،
خود ره باله کده گفت: ”ما پادشاه موشم.“ اوخته بلده خو
گاډی های جنگی و اسپسوارا تهیه کد و پنجاه نفر که پیش
روی شی بدوه. ۶ آته ازو د تمام روزای عمر شی او ره
نرنجندد و نگفتد که چرا ای کار یا او کار ره مونی. او ام رقم
ابشالوم غدر خوش اندام بود ۷ ادونیا قد یوآب باچه صرویه و
ابیاتار پیشوا مشوره کد و اونا ازو پشتیوانی کد. ۸ لیکن

صادوق پیشوا، بنایا باچه یهو یاداع، ناتان نبی، شمعی، ربعی و مردای دلیر-و- جنگی داؤود قد ادونیا یگجای نشد.

^۹ ادونیا گوسپندو، نرگا و ها و گوسله های چاغی ره د پیش سنگ زوجیت که د پالوی عین- روگل آسته حلال کد و پگ برارون خو، یعنی باچه های پادشاه ره قد تمام مردای یهودا که خدمتگرای پادشاه بود، مهمو کد. ^{۱۰} لیکن ناتان نبی، بنایا، مردای دلیر-و- جنگی و برارندر خو سلیمان ره مهمو نکد.

^{۱۱} اوخته ناتان د بتشبع آبه سلیمان گفت: ”آیا نشنیدی که ادونیا باچه حکیت پادشاه شده و بادار مو داؤود خبر ندره؟“
^{۱۲} پس آلی بیه که دز تو مشوره بدیم تا بتنی جان خود خو و جان باچه خو سلیمان ره نجات بدی. ^{۱۳} امی آلی د پیش داؤود پادشاه بورو و دز شی بگی، ’آی بادار مه پادشاه، آیا تو بلده کنیز خو قسم خورده نگفتی که، ’باچه تو سلیمان بعد از مه پادشاه موشه و د تخت مه میشینه؟‘ پس چرا ادونیا پادشاه شده؟“ ^{۱۴} د حالیکه تو د اونجی آستی و درو قد پادشاه توره موگی، ما از پشت تو داخل آمده تورای تو ره تصدیق مونم.“

^{۱۵} پس بتشبع د پیش پادشاه د آتاق شی رفت. پادشاه غدر پیر شد و ابیشگ شونمی، پادشاه ره خدمت موکد. ^{۱۶} بتشبع خود ره خم کده د پادشاه احترام کد و پادشاه گفت: ”چیزخیل میخاهی؟“ ^{۱۷} او دزشی گفت: ”آی بادار مه، تو بلده کنیز خو د خداوند، خدای خو قسم خوردی که، ’باچه تو سلیمان بعد از مه پادشاه موشه و د تخت مه میشینه.‘“
^{۱۸} لیکن آلی، اونه ادونیا پادشاه شده و تو، آی بادار مه

پادشاه، هیچ خبر ندری.^{۱۹} او نرگاو ها، گوسله های چاگی و گوسپندوی غدر ره حلال کده و پگِ باچه گونِ پادشاه و آبیاتار پیشوا ره قد یوآب قومندانِ لشکر مهمو کده، لیکن خدمتگار تو سلیمان ره مهمو نکده.^{۲۰} آی بادار مه پادشاه، چیمای پگِ اسرائیل سون از تو یه تا دزوا بگی که بعد از بادار مه پادشاه، کی د بله تخت شی میشینه.^{۲۱} د غیر ازو، امیطور موشه که وختی بادار مه پادشاه قد بابَه کلونای خو خاو کنه، ما و باچه مه سلیمان مجرم حساب موشی.

^{۲۲} د امزو غیتِ که او درو قد پادشاه توره موگفت، ناتان نبی ام د قصر آمد.^{۲۳} خدمتگارا د پادشاه خبر دده گفت: ”اینه، ناتان نبی آمده.“ اوخته او د پیش پادشاه آمد و خود ره قد روی خو د زمی اندخته د پادشاه احترام کد.^{۲۴} و ناتان گفت: ”آی بادار مه پادشاه، آیا تو گفتی که، ’آدونیا بعد از مه پادشاه موشه و د تخت مه میشینه؟‘^{۲۵} چون او امروز رفته نرگاو ها، گوسله های چاگی و گوسپندوی غدر ره حلال کده و پگِ باچه گون پادشاه ره قد قومندانای لشکر و آبیاتار پیشوا مهمو کده؛ فعلاً اونا د حضور ازو موخوره و وچی مونه و موگیه، ’زنده باد آدونیا پادشاه.‘^{۲۶} لیکن خدمتگار تو ره، یعنی مره و صادوق پیشوا، بنایا باچه یهویداع و خدمتگار تو سلیمان ره مهمو نکده.^{۲۷} آیا ای کار د وسیله بادار مه پادشاه شده و او د خدمتگار خو خبر ام ندده که بعد از بادار مه پادشاه کی د تخت شی میشینه؟“

سُلَيْمَان پادشاه مُوشه

^{۲۸} داؤود پادشاه دَ جوابِ شى گُفت: ”بَتَشَبَع رِه دَ پيشِ ازمه كُوى كِنيد.“ پس اُو دَ حُضُورِ پادشاه اَمَد و دَ پيشِ پادشاه ايسته شُد. ^{۲۹} اوخته پادشاه قَسَم خورده گُفت: ”قَسَم دَ زندگى خُداوند كه جان مَره از تمامِ سختى ها-و-مُصِيبَت ها نِجات دَده؛ ^{۳۰} اَمُو رِقْم كه ما بَلَدِه تُو دَ خُداوند، خُداى اِسْرَائِيل قَسَم خورده گُفْتُم كه باچِه تُو سُلَيْمَان بعد از مه پادشاه مُوشه و دَ جَاى ازمه دَ تَخْت مه مِيشِينه، ما اَمُو كار رِه اِمروز مُونُم.“

^{۳۱} بَتَشَبَع خود رِه قَد رُوى خُو دَ زِمى اَندخت و دَ پادشاه اِحْتِرام كده گُفت: ”بادار مه داؤود پادشاه تا اَبَد زنده بَشه!“

^{۳۲} اوخته داؤود پادشاه گُفت: ”صادوق پيشوا، ناتان نَبى و بنايا باچِه يهوِياداع رِه دَ پيشِ مه كُوى كِنيد.“ وختى اُونَا دَ پيشِ پادشاه اَمَد، ^{۳۳} پادشاه دَزوا گُفت: ”خِدمتگارِ اى بَادار خُو رِه قَد خُو بَگيريد و باچِه مه سُلَيْمَان رِه دَ بَلِه قاطرِ مه سوار كده سرشيو دَ جِيحون بُبريد.“ ^{۳۴} دَ اُونجى صادق پيشوا و ناتان نَبى اُو رِه مَسَح كده دَ بَلِه اِسْرَائِيل پادشاه جور كنه و شِيپُور رِه دَ صَدَا اُورده بُگيه: ’زنده باد سُلَيْمَان پادشاه!‘

^{۳۵} اوخته شَمُو از پُشت شى سربَلِه بييد تا اُو داخِلِ اَمَدِه دَ بَلِه تَخْت مه بَشِينه و دَ جَاى مه پادشاه شَنه؛ چُون ما اُو رِه دَ بَلِه اِسْرَائِيل و دَ بَلِه يهُودا حُكمران تَعيين كديم.“ ^{۳۶} بنايا باچِه يهوِياداع دَ جوابِ پادشاه گُفت: ”اَمين! دُعا مُونُم كه خُداوند، خُداى بَادار مه پادشاه امِى رِقْم حُكم كنه.“ ^{۳۷} و اَمُو رِقْم كه خُداوند قَد بَادار مه پادشاه بُوْدِه، اَمُو رِقْم قَد سُلَيْمَان امِى بَشِه و تَخْت شى رِه از تَخْتِ بَادار مه داؤود پادشاه كده بُزرگ تَر

۳۸ پس صادق پيشوا، ناتان نبی، بنایا باچه یهو یاداع و کریتیا و فلیتیا ریی شد و سلیمان ره د بله قاطر داوود پادشاه سوار کده د جیحون آورد. ۳۹ د اونجی صادق پيشوا بوتل روغو ره از خیمه مقدس گرفت و سلیمان ره مسح کد. بعد ازو اونا شیپور ره د صدا آورد و تمام مردم گفت: ”زنده باد سلیمان پادشاه!“ ۴۰ اوخته تمام مردم از پشت ازو ریی شد و توله زده غدر گلو خوشی کد، د اندازه که زمی از آواز ازوا میلرزید.

۴۱ ادونیا و پگ مهمونای که قد ازو بود، نو از نان خوردو خلاص شد که امی آواز ره شنید. وختیکه یوآب آواز شیپور ره شنید، او گفت: ”ای آواز چیغ-و-شور د شار از چی خاطر آسته؟“ ۴۲ د حالیکه او هنوز توره موگفت، یوناتان باچه ابیاتار پيشوا رسید؛ ادونیا گفت: ”داخل بیه، چون تو یگ آدم لایق آستی و حتماً خبر خوش آوردی.“ ۴۳ یوناتان د جواب ادونیا گفت: ”نه، بادار مو داوود پادشاه، سلیمان ره پادشاه جور کده؛“ ۴۴ پادشاه صادق پيشوا، ناتان نبی، بنایا باچه یهو یاداع و کریتیا و فلیتیا ره قد سلیمان ریی کده و اونا او ره د قاطر پادشاه سوار کده؛ ۴۵ و صادق پيشوا و ناتان نبی او ره د جیحون مسح کده پادشاه جور کده. اونا ازونجی خوشی کده ریی شد و امزی خاطر د شار چیغ-و-شور آسته. ای امو آواز آسته که میشنوی. ۴۶ علاوه ازی، سلیمان فعلاً د تخت پادشاهی شسته. ۴۷ امچنان خدمتگرای پادشاه آمد و د بادار مو داوود پادشاه تبریکی دده گفت، خدای تو

نامِ سُلَیْمَانِ رِه از نامِ اَزْتُو کده مشهورتر و تَخْتِ شِی رِه از تَخْتِ اَزْتُو کده بزرگتر کنه! و پادشاه دَ بِلِه جاگِه خُو سَجده کد. ^{۴۸} و پادشاه اینی رقم گُفت، 'حمد-و-ثنا دَ خُداوند، خُدایِ إِسْرَائِیلِ که اِمْرُوزِ دَزِ مه یگِ جَانِشِینِ دَدِ تا دَ تَخْتِ مه بَشِینِه و چِیمایِ مه ایِ واقِعِه رِه بِنِگرِه.'"

^{۴۹} اوخته پگِ مِهْمُونایِ اَدُونیا ترس خورد و هر کس باله شده سُونِ رَاهِ خُو رفت. ^{۵۰} اَدُونیا ام از ترسِ سُلَیْمَانِ باله شده رفت و از شاخ های قُرْبَانِگَاهِ محکم گِرِفت. ^{۵۱} دَ سُلَیْمَانِ خِبرِ دَدِه شُدِ که: "اونه، اَدُونیا از ترسِ سُلَیْمَانِ پادشاه شاخ های قُرْبَانِگَاهِ رِه محکم گِرِفته و مُوگیه، 'سُلَیْمَانِ پادشاه دَزِ مه قَسْمِ بُخوره که اِمْرُوزِ خِدْمَتِگَارِ خُو رِه قَدِ دَمِ شَمشِیرِ نَمُوکُشِه." ^{۵۲} سُلَیْمَانِ گُفت: "اگِه اَدَمِ صَالِحِ بَشِه، یگِ تَارِ مُویِ شِیِ امِ دَ زَمیِ نَمُوفتِه، لیکِنِ اگِه دَزِ شِیِ بَدیِ پَیدا شُنِه، اُو مُمُورِه." ^{۵۳} اوخته سُلَیْمَانِ پادشاه نَفَرِ رِیِ کد تا اُو رِه از پِیشِ قُرْبَانِگَاهِ بیره. اَدُونیا اَمَدِه دَ سُلَیْمَانِ پادشاه اِحْتِرامِ کد و سُلَیْمَانِ گُفت: "آلیِ خَانِه خُو بورُو."

نصیحتِ داوود دَ سُلَیْمَانِ

^۱ وختیکه روزایِ مُردونِ داوودِ نَزْدِیکِ مُوشُد، اُو دَ باچِه خُو سُلَیْمَانِ نَصِیْحَتِ کده گُفت: ^۲ "ما دَ رَاهیِ مُمُورِمِ که تمامِ مُردُمِ زَمیِ مورِه. پس قوی و مُردِ جَانِ خُو بَش. ^۳ وَظِیفِه رِه که خُداوند، خُدایِ تُو دَزِ تُو مِیدیه، اِنجَامِ بَدیِ و دَ رَاهِ هایِ اَزُو قَدَمِ زَدِه قَوَانِینِ، اِحْکَامِ، دَسْتُورَا و مُقَرَّرَاتِ شِیِ رِه اُمُو رقمِ که دَ شَرِیْعَتِ مُوسَىِ نُوِشْتِه یِه نِگَاهِ کُو تا دَ تَمَامِ کَارایِ

که انجام میدی و د هر جای که موری کامیاب شنی. ^۴ اوخته خداوند توره خو ره که د باره ازمه گفته پوره مونه؛ او گفته، 'اگه اولاده تو متوجه راه-و-طریق خو بشه و د حضور مه قد تمام دل و تمام جان خو صادقانه رفتار کنه، از تو همیشه یگ مرد د تخت اسرائیل میشینه و قطع نموشه.'

^۵ علاوه ازی، چیزی ره که یوآب باچه صروه د حق ازمه کد تو میدنی، یعنی چیزی ره که او قد دو قومندان لشکر اسرائیل ابنیر باچه نیر و عماسا باچه یتر کد. او اونا ره د قتل رسند و خونی ره که د غیت جنگ باید ریختنده موشد، د غیت صلح ریختند و قد خون جنگ ناحق کمر بند گرد کمر خو و چپلی های پایای خو ره آلوده کد. ^۶ پس مطابق حکمت خو عمل کو و نیل که موی سفید شی د آرامی د قبر بوره. ^۷ لیکن د حق باچه گون برز لای جلعادی مهربانی کو و بیل که اونا از جمله کسای بشه که د دسترخون تو نان موخوره، چون وختیکه ما از پیش برار تو ابشالوم دوتا کدم، اونا ام قد مهربانی د پیش مه آمد. ^۸ د باره شمعی باچه جیرای بنیامینی که از بحوریم آسته، او هنوز د دسترس تو یه؛ او د روزی که ما د محناییم رسیدم مره قد دو-و-دشنام سخت دوکری کد، لیکن وختیکه د لب دریای اردن د دم راه مه آمد ما بلده ازو د خداوند قسم خورده گفتیم که، 'تو ره قد شمشیر نموکشم.' ^۹ مگم آلی او ره بے گناه حساب نکو، چون تو یگ مرد دانا آستی و تو میدنی که قد ازو چیز کار کنی. پس موی سفید ازو ره خون-و-خلود کده د قبر چقی کو."

۱۰ اوخته داوود فَوْتِ كده قد بابه كلونای خُو خاو كد و دَ شارِ داوود دَفن شُد. ۱۱ مَدَّتِي كه داوود دَ بَلِه اِسْرَائِيل پادشاهی كد، چل سال بُود. اُو هفت سال دَ حِبرون پادشاهی كد و سِي و سه سال دَ اورشليم. ۱۲ پس سُلَيْمَان دَ بَلِه تَخْتِ آتِه خُو داوود شِشت و پادشاهی ازو مُسْتَحْكَم برقرار شُد.

حُكْمَرَانِي سُلَيْمَانِ پادشاه

۱۳ يگ روز اَدُونِيَا باچِه حَكِيْتِ دَ پيشِ بَتَشَبَعِ آبه سُلَيْمَانِ اَمَد؛ بَتَشَبَعِ ازو پُرسان كده گُفت: ”آيا دَ نِيْتِ نيك اَمَدِي؟“ اُو گُفت: ”آري، نِيْتِ مه نيك آسْتِه.“ ۱۴ اوخته اُو گُفت: ”مِيْتُمُ دَ بارِه يگ چيزِ قَد تُو توره بُگُم؟“ بَتَشَبَعِ گُفت: ”بُگِي.“ ۱۵ اُو گُفت: ”تُو مِيَدَنِي كه پادشاهی از مه شُد و تمامِ اِسْرَائِيلِ رُوي شِي سُونِ ازمه بُود كه پادشاهی كُنم؛ ليكن پادشاهی دُور خورد و از برار مه شُد، چُون پادشاهی از طرفِ خُداوند ازو شُد. ۱۶ آلي از تُو يگ خاهشِ دَرُم؛ رُوي مَرِه دَ زمي نَنْدَز.“ بَتَشَبَعِ دَز شِي گُفت: ”بُگِي.“ ۱۷ اُو گُفت: ”لُطْفاً دَ سُلَيْمَانِ پادشاه بُگِي كه اَبِيشْگِ شُونْمِي ره دَ عِنْوَانِ خاتو دَز مه بَدِيه، چُون اُو رُوي تُو ره دَ زمي نَمِينْدَزِه.“ ۱۸ بَتَشَبَعِ گُفت: ”خُوبِه، ما بَلْدِه تُو قَد پادشاه توره مُوگِيْم.“

۱۹ پس بَتَشَبَعِ دَ پيشِ سُلَيْمَانِ پادشاه رفت تا قَد ازو دَ بارِه اَدُونِيَا توره بُگِيه. پادشاه دَ دَمِ رَاهِ آبه خُو باله شُد و اُو ره اِحْتِرَامِ كده دَ تَخْتِ خُو شِشت و اَمْرِ كد كه بَلْدِه آبه پادشاه چوكي بِيَرِه و آبه شِي دَ دِسْتِ رَاسْتِ شِي شِشت. ۲۰ اوخته آبه

شی گُفت: ”ما از تو یگ خاهشِ ریزه درُم؛ اُطفأ رُوی مره دَ زمی نندَز.“ پادشاه دز شی گُفت: ”بُگی آبی جو؛ ما رُوی تو ره دَ زمی نَمیندَزْم.“ ^{۲۱} او گُفت: ”بیل که آبیگِ شوَنمی دَ عنوانِ خاتو دَ برار تو ادونیا دده شنه.“ ^{۲۲} سُلیمان پادشاه دَ جوابِ آبه خو گُفت: ”چرا آبیگِ شوَنمی ره بلده ادونیا طلب کدی؟ پادشاهی ره ام بلده ازو طلب کُو! چراکه او برار کته مه آسته؛ نه تنها بلده ازو، بلکه بلده آبیاتار پیشوا و بلده یوآب باچه صرُویه ام.“ ^{۲۳} اوخته سُلیمان پادشاه دَ خداوند قسَم خورده گُفت: ”خدا امی کار ره، بلکه کلوتر ازی ره دَ حق مه کنه اگه ادونیا امی توره ره دَ ضررِ جان خو نَگفته بشه! ^{۲۴} اَلی قسَم دَ زندگی خداوند که تَخت مره برقرار کده و مره دَ تَختِ آته مه داؤود شنده و امو رقم که وعده کدُ خانه مره آباد کده، ادونیا امروز کُشته موشه.“ ^{۲۵} پس سُلیمان پادشاه بنایا باچه یهویداع ره ری کد و او ادونیا ره زد و او مُرد.

^{۲۶} اوخته پادشاه دَ آبیاتار پیشوا گُفت: ”تو دَ عناتوت، دَ مُلک خو بورو، چُون تو سزاوارِ مرگ آستی؛ لیکن امروز تو ره نَموکُشم، چراکه صندوقِ خداوند-خدا ره پیشِ پیشِ آته مه داؤود موبردی و دَ تمامِ سختی های آته مه سختی کشیدی.“ ^{۲۷} پس سُلیمان آبیاتار ره از پیشوایی خداوند برطرف کد تا توره که خداوند دَ باره خانوارِ عیلی دَ شیلو گُفتد، پوره شنه.

^{۲۸} وختیکه خبر دَ یوآب رسید، او دَ خیمه خداوند دوتا کد و شاخ های قُربانگاه ره محکم گرفت. اگرچه یوآب از اَبشالوم پُشتیوانی نکدُ، ولی از ادونیا پُشتیوانی کدُ. ^{۲۹} وختی دَ

سَلِيمَان پادشاه كُفْتِه شُد كِه، ”يَوَاب دَ خَيْمِه خُداوند دُوتا كده و فِعْلاً دَ پَالُوى قُرْبانگاه آسْتِه،“ سَلِيمَان بِنَايا باچِه يهوياداع ره رِي كده كُفْت: ”بُورُو و اُو ره بُكُش.“^{۳۰} پَس بِنَايا دَ خَيْمِه خُداوند داخِل شُد و دَزُو كُفْت: ”پادشاه اَمْر مُونه كِه، بُرو بيه.“ يَوَاب كُفْت: ”نَه، ما امينجى مُومرْم.“ بِنَايا دَ پادشاه خِبر رَسَنْده كُفْت: ”يَوَاب اينى رَقْم كُفْت و اينى رَقْم دَز مه جَوَاب دَد.“^{۳۱} پادشاه دَ بِنَايا كُفْت: ”اُمُو رَقْم كِه كُفْتِه، بُكُو؛ اُو ره بُكُش و دَفْن كُو تا خُونِ نَفْرَاي بِيكُناه ره كِه يَوَاب رِيخْتَنْده از گردونِ ازمه و از گردونِ خانوارِ آتِه مه دُور شنه.

^{۳۲} خُداوند خُونى ره كِه اُو رِيخْتَنْده پَس دَ سِرِ خود شى ميره، چراكه اُو دَ بِلَه دُو مَرْد كِه ازُو كده عادلتر و نيكتر بُود حَمَلِه كد و اونا ره قد شمشير كُشت، يعنى اَبْنير باچِه نير قومندانِ لشكرِ اسراييل ره و عماسا باچِه يتر قومندانِ لشكرِ يهودا ره، و آتِه مه داوود هيچ خبر نَدَشْت.^{۳۳} پَس خُونِ ازوا تا اَبَد دَ سِرِ يَوَاب و دَ سِرِ اولاده شى بَشِه؛ ليكن بَلَدِه داوود و بَلَدِه اولاده شى و بَلَدِه خانوار شى و بَلَدِه تَخْت شى از طرفِ خُداوند تا اَبَدُالاباد صلح-و-سلامتى بَشِه.“^{۳۴} اوخته بِنَايا باچِه يهوياداع رِفْت و اُو ره زده كُشت؛ و اُو دَ خانِه خُو كِه دَ نَزْدِيكِ بِيابو بُود، دَفْن شُد.^{۳۵} پادشاه بِنَايا باچِه يهوياداع ره دَ جَايِ يَوَاب قومندانِ لشكرِ مُقَرَّر كد و صادوق پيشوا ره دَ جَايِ اَبِياتار تَعْيِين كد.

^{۳۶} اوخته پادشاه نَفْرِ رِي كده شِمَعى ره كُوى كد و دَز شى كُفْت: ”دَ اورشليم بَلَدِه خُو يگ خانه اَباد كده دَ اُونجى جَاي-دَ-جَايِ شُو و ازونجى دَ هيچ جَايِ ديگه نَرُو.“^{۳۷} چُون روزى كِه ازونجى بُر شُدِه بورى و از دَرِه قَدرون تير شنى،

يَقِين دَشْتَه بَش كَه مُومَرِي وَ خُون تُو دَ گَرْدُونِ خُود تُو مُوشَه. “^{۳۸} شِمَعِي دَ پادشاه گُفت: ”توره كه گُفتي خُوب آسته. اُمُو رَقْم كه بادار مه پادشاه اَمَر كده، خِدْمَتگار تُو اُمُو رَقْم مُونه.“ پس شِمَعِي بَلَدِه روزاي كَلو دَ اورشَلِيم زِنْدگي كد.

^{۳۹} لِيكِن بَعْد از سِه سال اِيطور شُد كه دُو غَلامِ شِمَعِي دَ پِيشِ اَخِيش باچِه مَعَكِه، پادشاهِ جَت دُوتا كد. وختي دَ شِمَعِي گُفته شُد كه، ”اونه، غَلاماي تُو دَ جَت آسته،“ ^{۴۰} شِمَعِي باله شُدِه اَلاغ خُورِه پالو كد و دَ طَلَبِ غَلاماي خُو دَ پِيشِ اَخِيش دَ جَت رَفْت. خُلاصَه، شِمَعِي رَفْت و غَلاماي خُورِه از جَت پس اُورِد. ^{۴۱} وختي دَ سَلِيمان خَبَر رَسِيد كه شِمَعِي از اورشَلِيم دَ جَت رَفْتِه و پس اَمَدِه، ^{۴۲} پادشاه نَفَر رِي كده شِمَعِي رِه كُوي كد و دَز شِي گُفت: ”اِيا تُو رِه دَ خُداوند قَسَم نَدَدَم و دَز تُو تَاكِيد كده نَكُفْتَم، ’روزي كه بُر شُدِه دَ يَگو جاي دِيجِه بوري يَقِين دَشْتَه بَش كَه مُومَرِي؟‘ و تُو دَز مه گُفتي، ’توره تُو خُوب آسته؛ ما دَ گوش خُو مِيجِرِم.‘ ^{۴۳} پس چِرا قَسَم خُداوند و حُكمي رِه كه دَز تُو كُدَم نِگاه نَكدي؟“ ^{۴۴} پادشاه اِدامه دَدِه دَ شِمَعِي گُفت: ”تُو تَمامِ بَدِي هاي رِه كه دَ حَقِ آتِه مه داوود كدي دَ دِلِ خُو خُوب مِيدَنِي؛ پس خُداوند بَدِي تُو رِه دَ سِرِ خُود تُو مِيرِه. ^{۴۵} لِيكِن سَلِيمان پادشاه بَرَكْت يافْتِه مُوشَه و تَخْتِ داوود دَ حُضُورِ خُداوند تا اَبَدِ پايدار مُومَنه.“ ^{۴۶} اوخْتِه پادشاه دَ بِنايا باچِه يهوياداع اَمَر كد و اُو بُرو رَفْتِه شِمَعِي رِه زَد و اُو مُرد.

دَ اَمزِي رَقْم پادشاهي دَ دِسْتِ سَلِيمان مُسْتَحْكَم بَرَقَرار شُد.

درخواستِ سُليمان از خُدا

۳^۱ سُلَيْمَانُ قَدْ فَرَعُونَ پادشاهِ مِصر خِيشی كده قَدْ دُخترِ
ازو توی كد و اُو ره گِرِفته دَ شَارِ داوود اُورد. اُمُو دُختر تا
غَيْتِيكه سُلَيْمَانِ آباد كدونِ خانِه خود خُو، خانِه خُداوند و
ديوالِ چارطرفِ اورشَلِيمِ ره خلاص كد، دَ شَارِ داوود مَند.
۲^۲ مَرْدُمِ هَنوز دَ جايِ هايِ بِلندِ قُرْبانيِ مُوكد، چُون تا اُو زَمَانِ
هيچ خانِه بَلدِه نامِ خُداوندِ آباد نَشُدُد.

۳^۳ سُلَيْمَانُ خُداوندِ ره دوستِ دَشْتِ و دَ مُطابِقِ دَسْتورايِ آتِه
خُو داوودِ رفتارِ مُوكد؛ لِيكِن اُو امِ دَ جايِ هايِ بِلندِ قُرْبانيِ
تَقْدِيمِ مُوكد و بُخورِ خوشبُويِ مُوسوختَند. ۴^۴ پادشاهِ دَ جِبَعونِ
رَفْتِ تا دَ اُونجِي قُرْبانيِ تَقْدِيمِ كنه، چُون كُتِه تَرِينِ جايِ بِلندِ دَ
اُونجِي بُود؛ سُلَيْمَانِ دَ امزُو قُرْبانگاهِ يگِ هزارِ قُرْبانيِ
سوخْتَنِي تَقْدِيمِ كد. ۵^۵ خُداوندِ دَ جِبَعونِ دَ سُلَيْمَانِ دَ خاوِ ظاهِرِ
شُد؛ خُدا كُفْت: ”طَلَبِ كُو، چِيَز خِيَلِ دَزِ تُو بَدِيم؟“ ۶^۶ سُلَيْمَانِ
كُفْت: ”تُو دَ خِدْمَتگارِ خُو آتِه مه داوود، مُحَبَّتِ-و-مِهْرَبانيِ
كَلو نِشو دَدِي، چِراكه اُو دَ حُضُورِ تُو صَادِقانِه و عَادِلانِه و از
دِلِ راسْتِ رفتارِ كد؛ تُو امِي مُحَبَّتِ-و-مِهْرَبانيِ كَلويِ خُو ره
بَلدِه ازو نِگاهِ كَدِي و دَزُو يگِ باچه دَدِي كه دَ تَخْتِ ازو
بَشِينِه، رَقْمِيكه اِمروزِ شِشْتِه. ۷^۷ آلِي اَيِ خُداوندِ، خُدايِ مه، تُو
خِدْمَتگارِ خُو ره دَ جايِ آتِه شِي داوود، پادشاهِ جورِ كَدِي،
باو جُودِ كه ما يگِ باچه رِيزه اَسْتَم؛ و ما نَمِيدَنَمِ كه چِي رَقْمِ
بُرُو بورُمِ و چِي رَقْمِ داخِلِ بِييم. ۸^۸ خِدْمَتگارِ تُو دَ مِينكَلِ قَوْمِي
اَسْتِه كه تُو اِنْتِخابِ كَدِي و يگِ قَوْمِ كُتِه يِه؛ تَعْدادِ شِي دَ
انْدازِه كَلو يِه كه نِه سرشُماريِ مُوشِه و نِه حِسَابِ. ۹^۹ پَسِ دَ

خِدمتگار خُو دِلِ فامیده عطا کُو تا قَوْمُ تُو ره با انصافِ اِداره کُنم و بِنْتُم بَينِ خُوب و بَدِ فَرَقِ کُنم، چُون کِي مِيتنه اِي قَوْمِ کِته تُو ره اِداره کنه؟“

^{۱۰} اِي درخاستِ سُلیمان دَ نَظَرِ خُداوند خُوب معلوم شُد.
^{۱۱} پَس خُدا دَزُو کُفت: ”اَزِي کِه تُو اَمِي چِيز ره درخاست کدِي و بَلدِه خُو عُمَرِ دِرَازِ طَلَبِ نَکدِي، مال-و-دَوْلَتِ تَقاضا نَکدِي و جَانِ دُشمنایِ خُو ره طَلَبِ نَکدِي، بَلکِه بَلدِه خُو فامیدگیِ طَلَبِ کدِي تا اِنصافِ کدو ره پِي بُبَرِي، ^{۱۲} اینه، ما دَ مُطابِقِ کُفتِه تُو عَمَلِ مُونم و بَلدِه تُو دِلِ دانا و فامیده مِیدِيم کِه پِيش از تُو هِیچ کَس رَقَمِ از تُو نَدَشته و بَعَدِ از تُو اَمِ هِیچ کَس رَقَمِ از تُو نَمِیدَشته بَشه. ^{۱۳} اَمچنان چِيزایِ ره کِه طَلَبِ نَکدِي، یعنی مال-و-دَوْلَتِ و شان-و-شَوکَتِ ره اَمِ دَز تُو مِیدِيم، دَ اِندازِه کِه دَ تَمَامِ رِوزایِ عُمَرِ تُو دَ مِینکلِ پادشایو کَس رَقَمِ از تُو اَلِي نَبَشه. ^{۱۴} و اگِه دَ راهَا-و-طَرِيقِهایِ مِه قَدَمِ بَزَنِي و قَواینِ و اَحکامِ مَرِه نِگاهِ کِنِي رَقَمِیکِه آتِه تُو داوودِ قَدَمِ زَدَ، اوختِه رِوزایِ عُمَرِ تُو ره اَمِ دِرَازِ مُونم.“

^{۱۵} دَ اَمزُو غَیْتِ سُلیمان بیدار شُد و فامید کِه اُو خاوِ دیدِه. اُو پَس دَ اورشَلیمِ اَمَدِ و دَ پِيشِ صَندُوقِ عَهْدِ خُداوند اِيسْتِه شُدِه قُربانیِ هایِ سوختنیِ ره تَقَدِیمِ کدِ و قُربانیِ هایِ سلامتیِ ره تَقَدِیمِ کدِه بَلدِه تَمَامِ خِدمتگارانِ خُو یِگِ مِهمانیِ تَرْتِيبِ دَدَ.

حِکْمَتِ سُلیمان

^{۱۶} بَعَدِ از چِنَدِ وختِ، دُو خاتُونِ فاحِشِه پِيشِ پادشاهِ اَمَدِ و دَ حُضُورِ شِي اِيسْتِه شُد. ^{۱۷} اوختِه يکِي اَمزُو خاتُونو کُفت: ”اِي

بادار مه، ما و امی خاتو د یگ خانه زندگی مونی و غیتیکه ما یگ نلغه د دنیا اوردُم ای قد ازمه د خانه بود. ^{۱۸} و سه روز بعد از زیدون ازمه امی خاتو ام یگ نلغه د دنیا اورد. مو هر دو یگجای بودی و هیچ کس دیگه قد ازمو د خانه نبود؛ تنها مو دو نفر د خانه بودی و بس. ^{۱۹} د غیت شاو باچه امزی خاتو مُرد، چراکه امی خاتو د بله شی خاو رفتد. ^{۲۰} و ای د نیم شاو باله شد و د غیتیکه کنیز تو خاو بود، باچه مره از پالوی مه گرفت و د بغل خود خو خاولجی کد و باچه مُرده خوره د بغل ازمه ایشته. ^{۲۱} صباح گاه وختی باله شدُم که باچه خوره شیر بدیم، دیدُم که مُرده؛ ولی د روشنی صبح وختیکه از نزدیک سون ازو توخ کدُم، دیدُم که او امو باچه نییه که ما زیده بودُم. ^{۲۲} اوخته خاتون دیگه گفت: ”نه، باچه زنده از مه آسته و باچه مُرده از تو یه.“ لیکن اولی گفت: ”نه، باچه مُرده از تو آسته و باچه زنده از مه یه.“ د امزی رقم اونا د حضور پادشاه دعوا موکد.

^{۲۳} اوخته پادشاه گفت: ”یگ موگیه، ای باچه زنده از مه آسته و باچه مُرده از تو یه، و دیگه موگیه، نه، باچه مُرده از تو آسته و باچه زنده از مه یه.“ ^{۲۴} و پادشاه ادامه دده گفت: ”یگ شمشیر بلده مه بیرید.“ پس بلده پادشاه یگ شمشیر اُورده شد. ^{۲۵} اوخته پادشاه گفت: ”باچه زنده ره دو نیم کنید و نیم شی ره د یگ ازیا بدید و نیم شی ره د دیگه شی.“ ^{۲۶} لیکن خاتونی که باچه زنده از شی بود، دل شی د باچه شی سوخت و د پادشاه گفت: ”ای بادار مه، لطفاً باچه زنده ره دزو بدی و نیل که او کشته شنه!“ مگم خاتون دیگه گفت: ”ای باچه نه از مه شنه و نه از تو؛ ای ره دو نیم کنید!“

۲۷ اوخته پادشاه امر كده گُفت: ”باچه زنده ره دَ خاتونِ اولی بَدید؛ او ره نكُشید، چراكه امی خاتو آبه شی آسته.“ ۲۸ تمام اسرائیل دَ باره قضاوتی كه پادشاه كُدد شِنید و هَبَتِ پادشاه دَ بَله ازوا قرار گِرِفت، چُون اونا دید كه حِكمتِ خُدایی دَ وجودِ ازو آسته تا عادلانه قضاوت كنه.

اعضای دربار سلیمان

۴ ۱ سلیمان پادشاه دَ بَله تمام اسرائیل پادشاه بُود ۲ و اینیا نفرای دَربار شی بُود:

عزریاه باچه صادوق، پیشوا؛

۳ ایحورف و آخیا باچه های شیشه منشی ها؛

یهوشافاط باچه آخیلُود کاتب؛

۴ بنایا باچه یهویاداع قومندان لشکر؛

صادوق و ابیاتار پیشوایو؛

۵ عزریاه باچه ناتان کُته والی ها؛

زبُود باچه ناتان، پیشوا و دوستِ نزدیکِ پادشاه؛

۶ آخیشار مسئولِ قصر

و ادونیرام باچه عبدا مسئولِ بیگاریا.

۷ سلیمان دوازده والی دَ تمام اسرائیل دشت كه بَلده پادشاه و

دَربار شی خوراک تهیه مُوكد؛ هر كُدم ازوا دَ یگ سال باید

بَلده یگ ماه خوراک تهیه مُوكد. ۸ نام های ازوا اینیا بُود:

بن-حور دَ کوهستون افرایم؛

۹ بن- دِقْر دَ مَاقِص، شَعْلَبِيم، بَيْت- شَمْس و ایلون
بیت- حانان؛

۱۰ بن- حَسِد دَ اَرُوبوت که سوکوه و تمام سرزمین
حِفْر دَزُو تَعْلُق دَشْت؛

۱۱ بن- اَبِيناداب دَ تمامِ نَافْت- دور؛ تَافْت دُخْتِرِ
سُلیمان خاتونِ اَزُو بُود؛

۱۲ بَعنا باچِه اَخِيلُود دَ تَعْنَك، مِگِيدو و تمامِ بَيْت- شان
که دَ پَالُوی صرتان تیلونِ یَزْرَعِيل اَسْتَه، یعنی از
بیت- شان تا اَبَل- مَحولَه و تا اُو طرفِ یُقْمِعَام؛
۱۳ بن- جَابَر دَ رَاموتِ جِلْعَاد؛ اَغِيلایِ یَاعیرِ باچِه
مَنْسَى دَ جِلْعَاد دَزُو تَعْلُق دَشْت و منطقه اَرْجوب دَ
باشان، دَ شَمُولِ شَصْت شارِ کُتِه دیوالدار که درگه
های شی پُشت- بند های برونزی دَشْت ام مَرَبُوطِ اَزُو
مُوشْد؛

۱۴ اَخِيناداب باچِه عِدُو دَ مَحْناییم؛

۱۵ اَخِيمَعص دَ نَفْتالی؛ اُو ام یگِ دُخْتِرِ سُلیمان ره دَ
عنوانِ خاتوِ گِرْفُتْد که نام شی باسَمْت بُود؛

۱۶ بَعنا باچِه حُوشای دَ اَشیر و بَعْلوت؛

۱۷ یهوشافاط باچِه فارُوح دَ یَساکار؛

۱۸ شَمعی باچِه ایلَا دَ بِنیامین؛

۱۹ جَابَر باچِه اُوری دَ سرزمینِ جِلْعَاد که مُلکِ

سِيحون پادشاهِ اَموریا و عوج پادشاهِ باشان بُود؛
جَابَر تنهایِ خُو دَ امزُو سرزمی والی بُود.

تَرْقَى وَ شَهْرَتِ سُلَيْمَانَ

۲۰ مُرْدُمِ يَهُودَا وَ إِسْرَائِيلِ رَقْمِ رِيغِ دَرِيَا أَلَى بَيْ حِسَابِ بُودُ؛
أُونَا مُوْخُورِدِ وَ وُجِي مُوْكَدِ وَ خُوشْحَالِ بُودُ. ۲۱ سُلَيْمَانَ دَ بَلِه
تَمَامِ مَمْلَكَتِ هَا از دَرِيَايِ فَرَاتِ تا سِرْزَمِينِ فَلَسطِينِيَا وَ تا
سِرْحَدِ مِصرِ پادشاهِي مُوْكَدِ. أُونَا تُحْفَه هَا مِيؤُردِ وَ سُلَيْمَانَ
رِهَ دَ تَمَامِ رُوزايِ عُمَرِ شَيِ خِدْمَتِ مُوْكَدِ.

۲۲ خُوراكِ رُوزانِه دَرِيارِ سُلَيْمَانَ سِي كُرِ آردِ نَرَمِ، شِصَتِ كُرِ
غَلَه-وَ-دانه، ۲۳ دَه گاوِ چاغِي، بِيستِ گاوِ از چِراگاهِ وَ صَد
گوسپو علاوه از آهُوا، آهُوبارِه هَا، گوزنِ هَا وَ مُرغِ هَايِ
چاقِ بُودُ. ۲۴ چُونِ أُو دَ بَلِه تَمَامِ مَنطِقَه غَرَبِ دَرِيَايِ فَرَاتِ، از
تَفْسَحِ تا غَزَه حُكمرانِي مُوْكَدِ، يَعمَنِي دَ بَلِه تَمَامِ پادشايونِ غَرَبِ
دَرِيَايِ فَرَاتِ؛ وَ أُو از هِرْطَرَفِ دَ صُلْحِ-وَ-أَمْنِيَتِ بُودُ. ۲۵ دَ
رُوزايِ پادشاهِي سُلَيْمَانَ مُرْدُمِ يَهُودَا وَ إِسْرَائِيلِ از دانِ تا
بِئِرِشَبَعِ پَگِ شَيِ دَ تِي تَاكِ انْگُورِ وَ دِرِخْتِ انْجِيرِ خُو آرامِ-
وَ-بِغَمِ مِيشِشْتِ. ۲۶ سُلَيْمَانَ چِلِ هِزارِ آوْخُورِ بَلَدِه اَسْپِ هَايِ
گاډِي هَايِ جَنگِي خُو دَشْتِ وَ دِوازْدِه هِزارِ اَسْپِ سِوارِ. ۲۷ اَمُو
والِي هَا بَلَدِه خُوراكِ سُلَيْمَانَ پادشاهِ وَ تَمَامِ كَسايِ كِه دَ سِرِ
دِستَرخُونِ سُلَيْمَانَ پادشاهِ مِيشِشْتِ خُوراكِ تَهِيه مُوْكَدِ؛ أُونَا
هَر كُدَمِ شَيِ دَ مَاهِ خُو تَهِيه مُوْكَدِ وَ نَمِي ايشْتِ كِه هِيچِ چِيْزِ
كَمْبُودِ شَنُه. ۲۸ أُونَا امْچُنَانِ جَوِ وَ كاهِ بَلَدِه اَسْپِ هَا وَ اَسْپِ
هَايِ تِيْزِپايِ دَ جايِ تَعْيِينِ شُدِه مِيؤُردِ، هَر كَسِ دَ مُطابِقِ
وَظِيْفَه خُو عَمَلِ مُوْكَدِ.

حِکْمَتِ سُلَیْمَانِ

^{۲۹} خُدا دَ سُلَیْمَانِ حِکْمَتِ و دَاناییِ غَدْرِ کَلَوِ دَدِ و رُوحِ
فَامِیدِگیِ از حدِ کَلَوِ رِقْمِ رِیغِ لَبِ دَرِیَا اَلّی. ^{۳۰} حِکْمَتِ
سُلَیْمَانِ اَمِ از حِکْمَتِ تَمَامِ مَرْدُمِ مَشْرِقِ و اَمِ از حِکْمَتِ پَگِ
مِصْرِیَا کَدِه کَلَوْتَرِ بُوَد. ^{۳۱} اَوِ از تَمَامِ اِنْسَانِ هَا کَدِه دَانَا تَرِ بُوَد،
دَانَا تَرِ از اِیْتَانِ اِزْرَاحیِ و دَانَا تَرِ از حِیْمَانِ، کَلکولِ و دَرَدَعِ
بَاچِه هَایِ مَاحولِ؛ نَامِ اَزُو دَ مِیْنکَلِ تَمَامِ مِلَّتِ هَایِ کِه دَ
گِرْدوِبَرِ شِی بُوَد مَشْهُورِ شُد. ^{۳۲} اَوِ سِه هِزَارِ مِثَلِ کُفْتِ و تَعْدَادِ
بَیْتِ هَایِ شِی یِگِ هِزَارِ و پَنجِ بُوَد. ^{۳۳} اَوِ دَ بَارِهِ دِرِخْتَا و گِیَا
هَا، از دِرِخْتِ سَرُو لِبْنَانِ گِرْفِتِه تَا عَلْفِ زوفا کِه دَ دِیوَالِ هَا بَرِ
مُوشِه توره کُفْتِ و دَ بَارِهِ حِیوَانَا، مُرْغَکُو، خَزِنْدِه گُو و مَهِیَا
اَمِ گَپِ زَد. ^{۳۴} مَرْدُمِ تَمَامِ مِلَّتِ هَا مِیْمَدِ تَا حِکْمَتِ سُلَیْمَانِ رِه
گُوشِ بَگِیْرِه؛ اَوْنَا از طَرَفِ تَمَامِ پَادِشَایُونِ زَمیِ کِه آوَازِه
حِکْمَتِ سُلَیْمَانِ رِه شَنِیدِه بُوَد، مِیْمَدِ.

آمَادِگیِ بَلَدِه اَبَادِ کَدُونِ خَانِه خُدا

^۱ ۵ حِیرَامِ پَادِشَاهِ صُورِ خِدْمَتگَارایِ خُو رِه دَ پِیْشِ سُلَیْمَانِ
رَیِ کَدِ، چُونِ اَوِ شَنِیْدُدِ کِه سُلَیْمَانِ رِه مَسَحِ کَدِه دَ جَایِ آتِه
شِی پَادِشَاهِ جُورِ کَدِه، چُونِ حِیرَامِ هَمِیْشِه قَدِ دَاوُودِ دُوسْتِ
بُوَد. ^۲ سُلَیْمَانِ دَ حِیرَامِ پَیْغَامِ رَیِ کَدِه کُفْتِ: ^۳ ”تُو مِیْدَنیِ کِه
آتِه مِه دَاوُودِ نَتَنِسْتِ بَلَدِه نَامِ خُداوندِ، خُدايِ خُو خَانِه اَبَادِ
کَنِه، چِرَاکِه جَنگِ هَا از هَر طَرَفِ اَوِ رِه گِرْفِتُدِ، تَا اِیِ کِه
خُداوندِ دُشْمَنَا رِه دَ زِیْرِ پَایِ اَزُو اَنَدَخْتِ. ^۴ لِیْکِنِ اَلیِ خُداوندِ،
خُدايِ مِه از هَر طَرَفِ دَزِ مِه اَرَامیِ دَدِه و هِیچِ دُشْمُو و بَدبَخْتیِ

وَجُودِ نَدْرِهِ. ^۵ پَسِ مَقْصِدِ مِهْ اَمِي اَسْتِهْ كِهْ بَلَدِهْ نَامِ خُدَاوَنْدِ،
 خُدَايِ خُو يَگِ خَانِهْ اَبَادِ كَنْمِ، اَمُو رَقْمِ كِهْ خُدَاوَنْدِ دَ اَتِهْ مِهْ
 دَاوُودِ وَعَدِهْ دَدِهْ كُفْتِ، 'بَاچِهْ تُو كِهْ مَا اُو رِهْ دَ جَايِ اَز تُو دَ
 تَخْتِ تُو مِيشَنْدَنْمِ بَلَدِهْ نَامِ مِهْ خَانِهْ اَبَادِ مُونِهْ.' ^۶ اَمْزِي خَاطِرِ
 اَمْرِ كُو كِهْ دِرِخْتُونِ سَرُو رِهْ اَز لِبْنَانِ بَلَدِهْ مِهْ قَطْعِ كَنِهْ.
 خِدْمَتْگَارَايِ مِهْ قَدْ خِدْمَتْگَارَايِ تُو قَتِي كَارِ مُونِهْ وَ مُزْدِ
 خِدْمَتْگَارَايِ تُو رِهْ هَرِ چِيَقْسِ كِهْ تَعْيِينِ كِنِي دَز تُو مِيدِيمِ، چُونِ
 تُو مِيدِنِي كِهْ دَ مِينْكَلِ اَز مُو اَوَطُورِ كَسِ نِيْبِهْ كِهْ رَقْمِ صِيدُونِيَا
 دَ قَطْعِ كَدُونِ دِرِخْتِ لَائِقِ بَشِهْ."

^۷ وَخْتِي حِيرَامِ پَيْغَامِ سُلَيْمَانِ رِهْ شَنِيدِ، غَدْرِ كَلُو خُوشِ شُدُ وَ
 كُفْتِ: "اِمْرُوزِ خُدَاوَنْدِ رِهْ حَمْدِ- وَ- سِيَّاسِ مُوگِيمِ كِهْ بَلَدِهْ
 دَاوُودِ يَگِ بَاچِهْ دَانَا دَدِهْ تَا دَ بِلِهْ اَمْزِي قَوْمِ كَنِهْ بَشِهْ." ^۸ وَ
 حِيرَامِ دَ سُلَيْمَانِ پَيْغَامِ رِي كَدِهْ كُفْتِ: "پَيْغَامِي رِهْ كِهْ دَز مِهْ
 رِي كَدِي، مَا شَنِيدُم؛ مَا خَاهِشِ تُو رِهْ دَ بَارِهْ چِيُو سَرُو وَ
 چِيُو صَنْوَبَرِ پُورِهْ مُونُمِ. ^۹ خِدْمَتْگَارَايِ مِهْ چِيُو هَا رِهْ اَز لِبْنَانِ
 تَاهِ كَدِهْ دَ دَرِيَا مِيرِهْ؛ مَا اُونَا رِهْ بَسْتِهْ- بَنْدِي كَدِهْ دَ دَرِيَا
 حَرَكْتِ مِيدِيمِ وَ تَا جَايِي كِهْ بَلَدِهْ مِهْ تَعْيِينِ مُونِي مِيرِسْنَمِ وَ
 اُونَا رِهْ دَ اُونَجِي وَ اَز مُونُمِ تَاكِهْ تُو گَرِفْتِهْ بُبْرِي. وَ تُو خُورَاكِ
 دَرْبَارِ مَرِهْ تَهِيَهْ كَدِهْ ضَرْوَرْتِ هَايِ اَز مِهْ رِهْ پُورِهْ كُو."

^{۱۰} پَسِ حِيرَامِ چِيَوَايِ سَرُو وَ چِيَوَايِ صَنْوَبَرِ رِهْ دَ سُلَيْمَانِ دَدِهْ
 خَاهِشِ اَزُو رِهْ پُورِهْ كَدِ. ^{۱۱} وَ سُلَيْمَانِ دَ عَوْضِ شِي بِيَسْتِ
 هَزَارِ كُرْ گَنْدُمِ وَ بِيَسْتِ هَزَارِ بَتِ رُوغُونِ صَافِ بَلَدِهْ خُورَاكِ
 دَرْبَارِ حِيرَامِ دَدِ. سُلَيْمَانِ اَمِي مِقْدَارِ رِهْ هَرِ سَالِ دَ حِيرَامِ
 مِيدِدِ. ^{۱۲} خُدَاوَنْدِ دَ سُلَيْمَانِ حِكْمَتِ بَخْشِيدِ، اَمُو رَقْمِ كِهْ دَزُو

وَعَدَهُ كَدُّد. دَ بَيْنِ حِيرَامِ وَ سُلَيْمَانَ صَلْحَ بَرَقَرَارِ بُودِ وَ اُونَا قَدِ يَكْدِيگَه خُو عَهْدِ بَسْتَه كَد.

^{۱۳} سُلَيْمَانَ پَادشَاهِ از تَمَامِ اِسْرَائِيلِ بِيگَارِ گِرِفْتِ كِه تَعْدَادِ

بِيگَارِيَا سِي هَزَارِ نَفَرِ بُود. ^{۱۴} پَادشَاهِ اُونَا رِه دَ هَرِ مَاهِ دَه هَزَارِ

نَفَرِ دَ نَوْبَتِ دَ لِبْنَانَ رِي مُوَكْد؛ اُونَا يَكِ مَاهِ دَ لِبْنَانَ بُودِ وَ دُو

مَاهِ دَ خَانِه خُو؛ اَدُونِيرَامِ نَاظِرِ بِيگَارِيَا بُود. ^{۱۵} سُلَيْمَانَ اَمْچَنَانَ

هَفْتَادِ هَزَارِ مَرْدِ بَارَكْشِ وَ هَشْتَادِ هَزَارِ نَفَرِ سَنگِ تَرَاشِ دَ

كُوِهَسْتُو دَشْت؛ ^{۱۶} اِي تَعْدَادِ جَدَا از سِه هَزَارِ وَ سِه صَدِ نَاظِرِ

سُلَيْمَانَ بُودِ كِه مُدِيرِ كَارِ بُودِ وَ مَسْئُولِيَتِ نَفْرَايِ رِه دَشْتِ كِه

كَارِ مُوَكْد. ^{۱۷} دَ اَمْرِ پَادشَاهِ اُونَا سَنگَايِ كَثِه وَ بَاكَيْفِيَتِ رِه كَنْدِ

تَا پَايِ سَنگِ خَانِه خُدَا قَدِ سَنگَايِ تَرَاشِ شُدِه اَيْشْتَه شُنِه.

^{۱۸} پَسِ كَارگَرَايِ سُلَيْمَانَ، كَارگَرَايِ حِيرَامِ وَ جِبَالِيَا سَنگَا رِه

تَرَاشِ كَدِ وَ چِيو هَا وَ سَنگَا رِه آمَادِه كَدِ تَا خَانِه خُدَا رِه آبَادِ

كَنِه.

آبَادِ كَدُونِ خَانِه خُدَاوندِ

^{۱۹} دَ سَالِ چَارْصَدِ وَ هَشْتَادُمِ بَعْدِ از بُرِ شُدُونِ بَنِي اِسْرَائِيلِ

از سِرْزَمِينِ مِصْرِ، دَ سَالِ چَارْمِ پَادشَاهِي سُلَيْمَانَ دَ بِلِه

اِسْرَائِيلِ، دَ مَاهِ «زِيو» كِه مَاهِ دَوْمِ سَالِ بُودِ، سُلَيْمَانَ آبَادِ

كَدُونِ خَانِه خُدَاوندِ رِه شُرُوعِ كَد. ^۲ خَانِه رِه كِه سُلَيْمَانَ

پَادشَاهِ بَلْدِه خُدَاوندِ آبَادِ كَدِ، دِرَازِي شِي شِصْتِ تَوغِي، بَرِ

شِي بِيَسْتِ تَوغِي وَ بَلَنْدِي شِي سِي تَوغِي بُود. ^۳ دَالِيْزِ پِيَشِ

رُويِ جَايِ مُقَدَّسِ خَانِه رَقْمِ بَرِ خَانِه، بِيَسْتِ تَوغِي بُودِ وَ

دِرَازِي شِي از دِيوَالِ پِيَشِ رُويِ خَانِه دَه تَوغِي. ^۴ اَوِ بَلْدِه خَانِه

کَلِکینای چوکات‌دار جور کد. ^۵ و دَ دیوال‌های دُو طرف و پُشتِ خانه منزل‌ها آباد کد، یعنی دَ دیوال‌های دُو طرف و پُشتِ خانه که جای مُقَدَّس و مُقَدَّس‌ترین جای مَنه شی بُود؛ و دَ امزُو منزل‌ها دُور تا دُور اُتاق‌ها آباد کد. ^۶ منزلِ اوّل شی پَنج توغی بَر، منزلِ دوّم شی شَش توغی بَر و منزلِ سوّم شی هفت توغی بَر دَشت؛ چُون اُو دَ دُو طرف و پُشتِ خانه تاق‌ها جور کد تا تیرهای چَتِ هر منزلِ دَ دیوالِ خانه دَر نیه. ^۷ بَلدِه آباد کدونِ خانه از سنگای که دَ کانِ سنگ تَهیه شُد، اِستِفاده مُوشد تا دَ وختِ آباد کدونِ خانه آوازِ چُکش و تیشه و دیگه اَسبابِ آینی شِنیده نَشنه. ^۸ درگه اُتاق‌های منزلِ اوّل طرفِ جنوبِ خانه بُود که از اُونجی زینِه‌ها دَ منزلِ دُو مورفت و از منزلِ دُو دَ منزلِ سه. ^۹ پس سُلیمان خانه ره آباد کده دَ آخِر رَسند و سرِ خانه ره قد تیرها و تَخته‌های چیو سَرُو پوشند. ^{۱۰} اُو دَ دُو طرف و پُشتِ خانه منزل‌ها آباد کد که بلندی هر منزلِ پَنج توغی بُود و قد تیرهای سَرُو دَ خانه چَسپنده شُد.

^{۱۱} دَ امزُو غیت کلامِ خُداوند دَ سُلیمان اَمده گُفت: ^{۱۲} ”دَ باره امزی خانه که تُو آباد مونی، اگه مُطابقِ قَواینِ مه رفتار کنی، دِستُورای مَره دَ جای بیری و پگِ احکامِ مَره نگاه کده دَ مُطابقِ ازوا زندگی کنی، اوخته وعده‌های خُو ره که قد آتِه تُو داوود کددم بَلدِه تُو پوره موم. ^{۱۳} و ما دَ مینکلِ بَنیِ اِسرائیل جای-دَ-جای موشم و قومِ خُو اِسرائیل ره ایله نموم.“

^{۱۴} پس سُلیمان خانه ره آباد کد و دَ آخِر رَسند. ^{۱۵} اُو دیوال‌های خانه ره از مَنه شی تَخته‌های سَرُو گِرِفت، یعنی از قف

خانه تا چَت شی ره از داخلِ قد چِیو سَرو پوشَند و دَ قفِ
 خانه تَخته های صَنویرَ فرش کد. ^{۱۶} او از آخِرِ خانه بیست
 توغی اندازه کد و از قف شی تا چَت تَخته های سَرو گِرِفته
 یگ اُتاق آباد کد؛ او امی اُتاق ره دَ داخلِ خانه آباد کد تا یگ
 جای خاص یعنی مُقَدَّسَتَرینِ جای بَشه. ^{۱۷} بخشِ اوّلِ خانه،
 یعنی جای مُقَدَّس که پیشِ رُوی مُقَدَّسَتَرینِ جای، بود، چِل
 توغی بِرازی دَشت. ^{۱۸} دَ چِیو های سَروِ مَنه خانه کاڈو ها و
 گُل ها کنده کاری شُدُد. مَنه خانه پگ شی چِیو سَرو بود و
 هیچ سنگ دیده نَموشُد. ^{۱۹} او مُقَدَّسَتَرینِ جای ره که دَ مَنه
 خانه بود آماده کد تا صندُوقِ عهدِ خُداوند ره دَ اُونجی بیله.
^{۲۰} مُقَدَّسَتَرینِ جای که دَ داخلِ بود، بیست توغی بِرازی،
 بیست توغی بَر و بیست توغی بلندی دَشت؛ سَلیمان او ره قد
 طِلاّی خالص پوشَند. او قُربانگَاهی ره که از چِیو سَرو بود ام
 پوشَند. ^{۲۱} او مَنه خانه یعنی جای مُقَدَّس ره ام قد طِلاّی
 خالص پوشَند و زنجیرای طِلاّی ره دَ پیشِ رُوی مُقَدَّسَتَرینِ
 جای گِرِفت که قد طِلاّ پوشَنده شُدُد. ^{۲۲} دَ امزی رقم او تمام
 خانه ره قد طِلاّ پوشَند تا پگِ خانه تکمیل شُد. او امچنان
 قُربانگَاهی ره که دَ پیشِ رُوی مُقَدَّسَتَرینِ جای بود کامِلاً قد
 طِلاّ پوشَند.

^{۲۳} او دَ مَنه مُقَدَّسَتَرینِ جای دُو کِروبی از چِیو بِرختِ زیتون
 جور کد که هر کُدم شی ده توغی قد دَشت. ^{۲۴} یگ بالِ کِروبی
 پَنج توغی بود و بالِ دِیگه شی ام پَنج توغی؛ و از یگ نوکِ بال
 تا دِیگه نوکِ بال شی ده توغی بود. ^{۲۵} کِروبی دوّم ام ده توغی
 بود که هر دُو کِروبی یگ اندازه و یگ شکل بود. ^{۲۶} قدِ یگ
 کِروبی ده توغی بود و قدِ کِروبی دِیگه ام دَ امزو اندازه. ^{۲۷} او

کِرُوبی ها ره دَ مَنه خانه دَ مُقَدَّسَتَرین جای ایشْت؛ بال های کِرُوبی ها واز بُود، دَ اندازه که بال یگ کِرُوبی دَ یگ دیوال و بال کِرُوبی دیگه دَ دیوال دیگه دُکه مُوکد و بال های دیگه ازوا دَ مینکلِ خانه قد یگدیگه خُو نوک دَ نوک بُود. ^{۲۸} اُو کِرُوبی ها ره ام قد طِلا پوشند.

^{۲۹} اُو دَ تمام دیوال های چارطرفِ خانه نقش های کِرُوبی ها، بِرختونِ خُرما و گُل ها ره کندهکاری کد، یعنی دَ دیوال های جای مُقَدَّس و مُقَدَّسَتَرین جای. ^{۳۰} اُو قفِ خانه ره قد طِلا پوشند، ام جای مُقَدَّس و ام مُقَدَّسَتَرین جای ره.

^{۳۱} و بَلده درگه مُقَدَّسَتَرین جای پله های درگه ره از چپو بِرختِ زیتونِ جور کد که تیرِ سر و بازو ها قد خودِ درگه برابرِ پنجمِ حصّه دیوال بُود. ^{۳۲} اُو دَ بَله امزو دُو پله درگه که از چپو زیتون بُود، نقش های کِرُوبی ها، بِرختونِ خُرما و گُل ها ره کندهکاری کد و قد طِلا پوشند. اَرے، اُو کِرُوبی ها و بِرختونِ خُرما ره قد طِلا چکشکاری شده پوشند. ^{۳۳} اُو امچنان بَلده درگه جای مُقَدَّس بازو های درگه ره از چپو بِرختِ زیتونِ جور کد که قد خودِ درگه برابرِ چارمِ حصّه دیوال بُود. ^{۳۴} و دُو پله امزی درگه از چپو بِرختِ صنوبر بُود، دُو تَخْتِه پله اولی ام قَت مُوشد و دُو تَخْتِه پله دوّمی ام قَت مُوشد. ^{۳۵} دَ بَله ازوا نقش های کِرُوبی ها، بِرختونِ خُرما و گُل ها ره کندهکاری کد و اونا ره قد طِلا چکشکاری شده که دَ اندازه ازوا جور کد پوشند. ^{۳۶} اُو حولی داخلی ره قد سه قطار سنگای تراش شده و یگ قطار تیره های بِرختِ سَر و آباد کد.

۳۷ تادو خانِه خُداوند دَ ماهِ «زِیو» دَ سالِ چارُم پادشاهی
سُلیمان ایشته شد ۳۸ و دَ سالِ یازدهم دَ ماهِ «بُول» که ماهِ
هشتم بود، خانه از تمامِ لحاظ دَ مطابقِ مُشخصاتِ خُو
تکمیل شد. پس سُلیمان اُو ره دَ دورونِ هفت سال آباد کد.

سُلیمان قصرِ خودِ خُو ره آباد مونه

۷ سُلیمان خانِه خودِ خُو ره دَ دورونِ سیزده سال آباد کد؛
اُو دَ امزی مُدتِ تمامِ خانِه خُو ره تکمیل کد.

۲ اُو یگ خانِه دَ نامِ «جنگلِ لِبنان» آباد کد که برازی شی
صد توغی، بر شی پنجاه توغی و بلندی شی سی توغی بود؛ اُو
ره دَ بله چار قطار ستون های چپو سرو آباد کد که تیرهای
چپو سرو دَ بله ستون ها قرار گرفتند. ۳ چت شی دَ بله چل و
پنج تیر قد چپو سرو جور شد که دَ هر قطار شی پوزده تیر
بود و پگ شی دَ بله ستون ها قرار دشت. ۴ چوکات های
کلکینای شی دَ سه قطار جور شد که کلکینا دَ هر سه قطار
رُوی دَ رُوی یگدیگه بود. ۵ تمامِ درگه ها و بازو های درگه ها
چوکات های چار-پالو دشت و کلکینای خانِه دَ سه قطار
رُوی دَ رُوی یگدیگه بود.

۶ سُلیمان «صالونِ ستون ها» ره آباد کد که پنجاه توغی
برازی و سی توغی بر دشت. دَ پیشِ رُوی شی یگ برنده و
ستون ها بود و دَ پیشِ رُوی ازوا یگ سایبان.

۷ بعد ازو «صالونِ تخت» ره جور کد که دَ اُونجی قضاوت
مُکد، امزی خاطر اُو صالونِ قضاوت ام گفته مُشد و اُو

ره از قف تا چَت شی قد چپوِ سَرو پوشند. ^۸ خانه خود شی که د اُونجی زندگی مُوكد و د پُشتِ صالُون د حَولی دِیگه بُود، د عَینِ شَكل جور شُد. سُلیمان امچنان یگ خانه رقمِ امزی صالُون بَلدِه دُخترِ فِرَعون که او ره د عِنوانِ خاتو گِرِفَتد جور کد.

^۹ تمام امزیا قد سنگای باکیفیت که د اندازه مُعین میده شُد و از منه و بُرون خُو قد آره بُرش شُدِه بُود جور شُد، از پای-سنگ تا سرِ دیوال و از بُرو تا حَولی کتِه. ^{۱۰} پای-سنگ شی از سنگای باکیفیت، یعنی از سنگای کتِه بُود، از سنگای دِه توغی و سنگای هشت توغی. ^{۱۱} د بَلِه ازوا سنگای باکیفیت که د اندازه مُعین بُرش شُد و چپو های سَرو بُود. ^{۱۲} د چار طرفِ حَولی کتِه دیوال شی از سه قطار سنگای تراش شُدِه و یگ قطار تیرهای چپو سَرو بُود؛ حَولی داخلی خانه خُداوند و بَرندِه خانه ام امی رقم بُود.

وظیفه حیرام د آباد کدونِ خانه خُدا

^{۱۳} سُلیمان پادشاه نفر ری کد و حیرام ره از صُور اُورد. ^{۱۴} او باچه یگ خاتونِ بیوه از طایفه نَفتالی بُود و آتِه شی یگ مردِ صُوری و صنعتگرِ برونز بُود. حیرام د هر کارِ برونز پُر از حکمت، مهارت و فامیدگی بُود. پس او د پیشِ سُلیمان پادشاه اَمَد و تمامِ کارای شی ره انجام دد.

^{۱۵} او دُو ستونِ برونزی ریختند که بلندی یگ ستون هژده توغی بُود و گردی شی برابرِ ریسپونِ دوازده توغی؛ ستونِ دوُمی ام امی رقم بُود. ^{۱۶} او دُو سرستونی از برونز ریختند

شده جور کد تا اونا ره دَ سرِ ستون ها قرار بديه؛ بلندی یگ سرستونی پنج توغی بود و بلندی سرستونی دیگه ام پنج توغی. ^{۱۷} جالی های شبکه کاری شده و زنجیرای بافته شده بلده سرستونی های که دَ سرِ ستون ها بود، جور شد؛ هفت بلده یگ سرستونی و هفت بلده دیگه سرستونی. ^{۱۸} او ستون ها ره جور کد و دَ گرداگردِ شبکه کاری دو قطار انارِ برونزی بود تا سرستونی ره دُولی کنه. او قد سرستونی دیگه ام عین کار ره کد. ^{۱۹} سرستونی های که دَ سرِ ستون های پیش روی دالیز بود دَ شکلِ گلِ سوسن جور شد و چار توغی بلندی دشت. ^{۲۰} سرستونی ها دَ سرِ دو ستون ایشته شد، که شکل کوزه‌یی دشت و دَ بله شی شبکه کاری شد؛ دَ گرداگردِ قسمتِ تینه سرستونی اول دُوصد دانه انارِ برونزی قطار بود و دَ گرداگردِ قسمتِ تینه سرستونی دیگه ام دُوصد دانه انارِ برونزی قطار بود. ^{۲۱} او ستون ها ره دَ پیش روی دالیز خانه خدا ایستلجی کد؛ او ستون طرفِ راست ره ایستلجی کده یاکین نام کد و ستون طرفِ چپ ره ایستلجی کده بوغز نام کد. ^{۲۲} دَ سرِ ستون ها گل های سوسن برونزی بود. دَ امزی رقم کارِ ستون ها تکمیل شد.

^{۲۳} بعد ازو حیرام یگ حوضِ گرد از برونز ریختنده جور کد که از یگ لب تا لب دیگه شی ده توغی، بلندی شی پنج توغی و گردی شی دَ اندازه یگ ریسپون سی توغی بود. ^{۲۴} از لب شی تاتر دَ گرداگردِ ازو کاډو ها بود، که دَ هر توغی دَ گرداگردِ حوض ده کاډو وجود دشت؛ امو کاډو ها دَ دو قطار دَ غیتی ریختنده شد که خود حوض ریختنده موشد. ^{۲۵} حوض دَ بله دوازده گاو شنده شد که روی سه شی سون

شمال، رُوی سه شی سُون غَرَب، رُوی سه شی سُون جَنُوب
و رُوی سه شی سُون شَرَق بُود؛ حَوْض دَ بِلَه ازوا سخت
شُدَد و پس- تَنَه ازوا طرفِ داخلِ بُود. ^{۲۶} دَبلی حَوْض یگ
قَریش بُود و لب شی رَقم لبِ پیلَه بُود و دَ شَکَلِ کُلِ سوسَن
جور شُدَد که دُو هزار بَت آو مِیگِرِفَت.

^{۲۷} حیرام امچنان دَه کراچی برونزی جور کد که برازی هر
کراچی چار توغی، بر شی چار توغی و بلندی شی سه توغی
بُود. ^{۲۸} کراچی ها دَ اینی شکل جور شُدَد: اونا دَ بَغَلِ های خُو
تخته های برونزی دَشت و تخته ها دَ چوکات های برونزی
سخت شُدَد. ^{۲۹} دَ بِلَه تخته های که دَ چوکات ها سخت شُدَد،
نَقشِ شیر ها، گاوو و کِرُوبی ها بُود و دَ رُوی چوکات ها دَ
زیر شیر ها و گاوو نَقشِ های کُلِ ها بُود. ^{۳۰} هر کراچی چار
آرابه برونزی و میل های برونزی دَشت؛ دَ چار کُنَجِ شی پایه
ها بَلَدَه محکم گِرِفَتونِ حَوْضچه بُود و پایه ها دَ شکلی
ریختنده شُدَد که دَ هر پَالُوی شی کُلِ ها بُود. ^{۳۱} دَ سر، دَ
مینکل جای کراچی یگ خالی گاه بُود که حَوْضچه دَ مَنَه شی
قرار گِرِفَتند و دانِ حَوْضچه از چوکاتِ خالی گاه کده یگ
توغی بلندتر بُود. چوکاتِ امزُو خالی گاه گِرد بُود و بَلَدَه
محکم گِرِفَتونِ حَوْضچه رَقمِ پایه کار میدد که از لبِ کراچی
یگ و نیم توغی تاتر رفتند؛ دَ دُورِ خالی گاه نَقشِ ها بُود؛ و
تخته های کراچی گِرد نَبُود، بَلکه چار- کُنَجِ بُود. ^{۳۲} چار آرابه
دَ زیرِ تخته های کراچی بُود و میل های آرابه ها دَ چوکات ها
سخت شُدَد؛ بلندی یگ آرابه یگ و نیم توغی بُود. ^{۳۳} آرابه های
شی رَقمِ آرابه های گاوی جنگی جور شُدَد؛ میل ها، آرابه ها،
سیخای آرابه ها و جای های میل ها پگ شی از برونز

^{۳۴} هر کراچی د چار شنگ خو چار دستگیر دشت و دستگیر
 ها قد کراچی ها از یگ پرچه برونز بود. ^{۳۵} د سر کراچی یگ
 پتی برونزی گرد بود که نیم توغی بر دشت. د سر کراچی
 دستگیر ها و تخته های شی قد خود شی از یگ پرچه برونز
 بود. ^{۳۶} د روی دستگیر ها و تخته های شی حیرام کروی ها،
 شیر ها و برختون خرما ره نقش کد، د هر جای شی که
 خالی بود؛ و د گرداگرد شی نقش های گل ها بود. ^{۳۷} د امزی
 رقم امو ده کراچی ره جور کد که پگ ازوا یگ رقم ریختنده
 شُدُد و یگ اندازه و یگ شکل بود.

^{۳۸} اوخته حیرام ده حوضچه برونزی جور کد که هر حوضچه
 چل بت او میگرفت و هر حوضچه از یگ لب تا دیگه لب
 شی چار توغی بود و بلده هر کدم امزو کراچی ها یگ
 حوضچه بود. ^{۳۹} او پنج کراچی ره د طرف راست خانه و پنج
 شی ره د طرف چپ خانه ایشت و حوض ره د پیش روی
 خانه سون راست طرف جنوب-شرق قرار دد.

^{۴۰} حیرام سطل ها، خاک انداز ها و کاسه ها ام جور کد. پس
 حیرام تمام کارای ره که بلده سلیمان پادشاه د خانه خداوند
 موکد د آخر رسند؛ او اینی چیزا ره جور کد:

^{۴۱} دو ستون،

دو سرستونی کوزه‌یی که د سر ستون ها بود؛

دو جالی شبکه کاری شده بلده پوشندون دو

سرستونی کوزه‌یی که د سر ستون ها بود؛

۴۲ چارصد اَنارِ برونزی بَلدِه دُو شَبَکِه کاری که بَلدِه
هر شَبَکِه کاری دُو قطار اَنار بُوَد تا قِسْمَتِ تَينِه دُو
سرستُونی کُوزِهیی ره که دَ سرِ سْتُونِ ها بُوَد بَپوشَنه؛
۴۳ دَه کراچی و دَه حَوْضِچِه ره که دَ بَلِه کراچی ها بُوَد؛
۴۴ حَوْض و دوازده گاو ره که دَ تَی حَوْض بُوَد.

۴۵ سَطَلِ ها، خاکِ اَندازِ ها و کاسه ها، یعنی تمامِ امزی چیزا
ره که حیرام دَ سُلیمان پادشاه بَلدِه خانِه خُداوند جور کد،
برونز شی جَلا دَدِه شُد. ۴۶ امی چیزا ره پادشاه دَ دَشْتِ اَرْدُن
دَ گِلِ زَمینِی رِیختَنده جور کد که دَ مینکلِ سُکوت و صرتان
بُوَد. ۴۷ سُلیمان تمامِ امزی چیزا ره بَدُونِ وِزَن اِشْت، چراکه
غَدِر کَلو بُوَد؛ و وِزَنِ برونزِ اِستِفاَدِه شُدِه مُشَخَص نَشُد.

۴۸ سُلیمان امچنان تمامِ اَسبابی ره که بَلدِه خانِه خُداوند
ضُرُورَت بُوَد جور کد:

قُربانگاہِ طِلائی؛

میزِ طِلائی بَلدِه نانِ حُضُورِ خُداوند؛

۴۹ چراغدانِ های طِلائی خالِص که پَنجِ دَ طرفِ راست
و پَنجِ دَ طرفِ چَپ بُوَد و رُوی دَ رُوی مُقَدَّسْتَرین
جای قرار دَشْت، و گُلِ ها و چِراغِ های شی قد شی
قتی بُوَد؛

چِراغِ گُلگَرکِ های طِلائی؛

۵۰ پیلِه ها، قِیچی های پَلتِه بُر، کاسه ها، تاوه ها و

اِتِشْدانِ ها از طِلائی خالِص؛

دِستگِیرکِ های طِلائی بَلدِه درگِه های حِصَّه داخِلی

خانه، یعنی بَلَدِه مُقَدَّسْتَرین جای و بَلَدِه درگه های
جای مُقَدَّسِ خانِه خُدا.

۵۱ دَ امزی رقم تمامِ کارای ره که سُلیمان پادشاه بَلَدِه خانِه
خُداوند مُوكد دَ آخِر رسيد. اوخته سُلیمان چيزای ره که آتِه
شی داؤود وَقَف کدُد، یعنی نُقره، طِلا و اَسبابِ رقم رقم ره
أُورده دَ خزانِه های خانِه خُداوند ایشْت.

أُردونِ صندوقِ عهدِ دَ خانِه خُدا

۸ اوخته سُلیمان پادشاه ریش سفیدایِ اسرائیل، پگ
رَهبرای طایفه ها و کتِه کَلونای اولادِ بابِه های بَنی اسرائیل ره
دَ پیشِ خُو دَ اورشَلیم جم کد تا صندوقِ عهدِ خُداوند ره از
شارِ داؤود یعنی از صَهیون بیرِه. ۲ تمامِ مَرَدایِ اسرائیل دَ
غَیْتِ عیدِ دَ ماهِ ایتانیم که ماهِ هفتم بُود، دَ پیشِ سُلیمان
پادشاه جم شُد. ۳ وختی تمامِ ریش سفیدایِ اسرائیل اَمَد،
پیشوایو صندوقِ ره بالِه کد. ۴ پس اونا صندوقِ خُداوند ره قد
خیمِه مُلاقات و تمامِ اَسبابِ مُقَدَّس که دَ خیمِه بُود گِرِفْتِه دَ
خانِه خُداوند أُورِد. امی چیزا ره پیشوایو و لاویا أُورِد.
۵ سُلیمان پادشاه و پگِ جماعتِ اسرائیل که دَ پیشِ اَزو جم
شُد و قد اَزو دَ پیشِ رُوی صندوقِ ایسته بُود، اَموقَس
گوسپو و گاو قُربانی کد که دَ حساب و کِتَاب جور نَمیمَد.
۶ اوخته پیشوایو صندوقِ عهدِ خُداوند ره دَ جای شی، دَ
مُقَدَّسْتَرین جای خانِه، یعنی دَ قُدس اَلْاقداس أُورِد و دَ زیرِ
بالِ های کِرُوبی ها ایشْت ۷ بالِ های کِرُوبی ها دَ بلِه جای

صندوق واز شُد و کِروبی‌ها صندوق و دستک‌چیوهای شی
 ره از باله پوشندد. ^۸ دستک‌چیوها د اندازه دراز بود که سر
 های شی از جای مقدس که د پیش روی مقدس‌ترین جای بود
 دیده موشد، لیکن از برون خانه دیده نموشد؛ اونا تا امروز د
 اونجی آسته. ^۹ د منه صندوق بغیر از دو لوح سنگی دیگه چیز
 نبود؛ امو لوح‌ها ره موسی د حوریب د منه صندوق ایشته،
 د امزو جای که خداوند قد بنی اسرائیل عهد بسته کد د غیتی
 که اونا از سرزمین مصر برو آمد. ^{۱۰} امی که پیشوایو از جای
 مقدس برو آمد، اور خانه خداوند ره پر کد ^{۱۱} و پیشوایو
 بخاطر اور نتنست که پس بوره و خدمت خو ره انجام بدیه،
 چراکه جلال خداوند، خانه خداوند ره پر کد.

^{۱۲} اوخته سلیمان گفت: ”خداوندا، تو گفتی که د تریکی تیره
 جای-د-جای موشی. ^{۱۳} اینه، ما بلده تو یگ خانه باشکوه
 آباد کدم، یگ جای که تو دز شی جای-د-جای شده تا ابد
 بمنی.“

^{۱۴} بعد از و پادشاه روی خو ره دور دد و تمام جماعت
 اسرائیل ره برکت دد و د حالیکه تمام جماعت اسرائیل ایسته
 بود، ^{۱۵} او گفت: ”حمد-و-ثنا د خداوند، خدای اسرائیل،
 چیزی ره که او قد دان خو د آته مه داوود وعده کد، قد
 دست خو پوره کد، چون او گفت، ^{۱۶} از روزی که ما قوم
 خو اسرائیل ره از مصر برو آوردیم، ما هیچ شار ره از طایفه
 های اسرائیل انتخاب نکدم تا د اونجی یگ خانه آباد شنه که
 نام مه دز شی بشه، لیکن داوود ره انتخاب کدم تا سرپرست
 قوم مه بشه؛ ^{۱۷} د دل آته مه داوود بود که یگ خانه بلده نام

خداوند، خدای اسرائیل آباد کنه. ^{۱۸} لیکن خداوند د آته مه داوود گُفت، 'ازی که د دل تو بُود که بلده نام مه یگ خانه آباد کنی، خوب کدی که امی فکر ره د دل خو کدی. ^{۱۹} ولے تو خانه ره آباد نمونی، بلکه باچه تو که از پشت کمر تو د وجود مییه، او خانه ره بلده نام مه آباد مونه. ^{۲۰} پس توره ره که خداوند گُفتد پوره کد: اینه، ما د جای آته خو داوود باله شدم و د مطابق وعده خداوند د تخت اسرائیل شستم و یگ خانه بلده نام خداوند، خدای اسرائیل آباد کدم. ^{۲۱} د اونجی ما یگ جای ره بلده صندوقی که لوح های عهد خداوند د منه شی آسته آماده کدم؛ امو عهد ره خداوند قد بابه کلونای مو د غیتی بسته کد که اونا ره از مصر برو اورد.

دعای سلیمان

^{۲۲} سلیمان د پیش قربانگاه خداوند د حضور تمام جماعت اسرائیل ایسته شد و دستای خو ره سون آسمو باله کده ^{۲۳} گُفت:

"ای خداوند، خدای اسرائیل، خدایی رقم از تو آلی نه باله د آسمو وجود دره و نه تاه د بله زمی؛ تو عهد و رحمت خو ره بلده خدمتگاری خو که د حضور تو قد تمام دل خو رفتار مونه، نگاه موکنی. ^{۲۴} تو وعده ره که د خدمتگار خو آته مه داوود ددی نگاه کدی، چون تو قد دان خو وعده کدی و قد دست خو پوره کدی، امو رقم که امروز پوره شده. ^{۲۵} پس آلی ای خداوند، خدای اسرائیل، چیزی ره که د خدمتگار خو آته مه داوود وعده ددی نگاه کو، امو ره که گُفتی، 'از تو همیشه

یگ مرد دَ حُضُور مه دَ تَخْتِ إِسْرَائِیلِ مِیْشِیْنِه و قطع نَمُوشه،
دَ شَرْطِی که اولادِه تُو مُتَوَجِه راه های خُو بَشه و دَ حُضُور مه
رَقْمِی رفتار کنه که تُو دَ حُضُور مه رفتار کدِی. ^{۲۶} آلی آی
خُداوند، خُدايِ إِسْرَائِیلِ، لُطْفاً توره ره که دَ خِدْمَتْگار خُو
داوود گُفتی، بیل که پوره شنه.

^{۲۷} لیکن آیا خُدا واقعا دَ زمی جای-دَ-جای موشه؟ آسمو و
حتی بلندترین آسمونا گنجایش تُو ره ندره، چی برسه دَ ای
خانه که ما آباد کدیم. ^{۲۸} مگم آی خُداوند، خُدايِ مه، دَ دُعا و
نالهِ-و-زاری خِدْمَتْگار خُو نظر کُو و فریاد و دُعايِ ره که
خِدْمَتْگار تُو امروز دَ حُضُور تُو مونه بَشنو. ^{۲۹} بیل که چیمای
تُو شاو و روز دَ بله امزی خانه بَشه، دَ بله جایی که دَ باره
شی گُفتی، 'نام مه دَ اُونجی بَشه،' تا دُعايِ ره که خِدْمَتْگار تُو
سُون امزی جای مونه، قَبُول کنی. ^{۳۰} ناله-و-زاری خِدْمَتْگار
خُو و قوم خُو إِسْرَائِیلِ ره که سُون امزی جای دُعا مونه،
بَشنو؛ اَرِی، از عالمِ باله، از جای بود-و-باش خُو بَشنو؛
بَشنو و بَبَخَش.

^{۳۱} اگه یگو کس دَ حَقِ هَمْسایِه خُو گناه کنه و وادار دَ قَسْمِ
خوردو شنه و آمده دَ پِیشِ قُرْبانْگاهِ تُو دَ امزی خانه قَسْمِ
بُخوره، ^{۳۲} اوخته از عالمِ باله بَشنو و عمل کُو؛ دَ بَینِ
خِدْمَتْگارایِ خُو قِضاوتِ کده مُجرِمِ ره محکوم کُو و کاری
ره که کده دَ سرِ خود شی بَیر و آدمِ نیک ره عادلِ حِسَابِ
کده دَ مُطابِقِ عِدالتِ شی اَجْر بَدی.

^{۳۳} وختیکه قوم تُو إِسْرَائِیلِ بخاطری که دَ ضِدِ از تُو گناه کده دَ
پِیشِ دُشْمونِ خُو شِکستِ بُخوره، لیکن تاو خورده پس سُون

ازتو ببیه و اقرار کده نام ازتو ره بگیریه و د پیش ازتو د امزی
خانه دُعا و ناله-و-زاری کنه،^{۳۴} اوخته از عالم باله بشنو و
گناه قوم خو اسرائیل ره ببخش و اونا ره د سرزمینی که د
بابه کلونای ازوا ددی دوباره برقرار کو.

^{۳۵} وختیکه آسمو بسته شنه و بخاطر گناهی که قوم تو د ضد
تو کده بارو نباره، لیکن بعد ازو اونا سون امزی جای دُعا
کنه و اقرار کده نام ازتو ره بگیریه و بخاطر مصیبتی که تو د
بله ازوا اوردی از گناه خو پس تاو بخوره،^{۳۶} اوخته از عالم
باله بشنو و گناه خدمتگاری خو، قوم اسرائیل ره ببخش و
راه راست ره که مطابق ازو باید رفتار کنه، دزوا تعلیم بدی و
د زمین خو که او ره بلده قوم خو د عنوان ملکیت ددی،
بارو ری کو.

^{۳۷} اگه د امی سرزمی قحطی پیدا موشه، اگه مرضی وُبا،
خُشکسالی، آفت، مَلخ یا مور مییه؛ اگه دشمن ازوا اونا ره
د شارای سرزمین ازوا محاصره مونه، یا بلاها و ناجوری
های دیگه مییه،^{۳۸} اوخته هر دُعا و هر ناله-و-زاری که د
وسیله هر فرد یا تمام قوم تو اسرائیل موشه، چراکه پگ ازوا
از مصیبت دل های خو باخبر آسته و اونا دستای خو ره
سون امزی خانه دراز مونه،^{۳۹} اوخته از عالم باله که جای
بود-و-باش تو آسته بشنو و ببخش؛ و قد هر کس د مطابق
رفتار شی عمل کو، چراکه تو از دل های ازوا باخبر آستی،
آری، تنها تو از دل تمام بنی آدم باخبر آستی،^{۴۰} تا اونا د
تمام روزای زندگی خو د سرزمینی که د بابه کلونای مو ددی
از تو ترس داشته بشه.

^{۴۱} امچنان بیگنه که از قوم تو اسرائیل نییه و از سرزمین دور
 بخاطر نام از تو مییه، ^{۴۲} چون اونا آوازه نام بزرگ، دست
 زورتو و بازوی قوی تو ره میسنوه، پس وختیکه مییه و سون
 امزی خانه دعا مونه، ^{۴۳} اوخته از عالم باله که جای بود-و-
 باش تو آسته بشنو و هر چیزی که نفر بیگنه از تو درخاست
 مونه بلده شی انجام بدی تا پگ قوم های دنیا نام تو ره
 بنخشه و رقم قوم تو اسرائیل، از تو بترسه و بدنه که نام از تو
 د امزی خانه که آباد کدیم، قرار گرفته.

^{۴۴} وختیکه قوم تو د خلاف دشمنای خو د جنگ موره، د هر
 راهی که تو اونا ره ری مونی و اونا سون شاری که تو
 انتخاب کدی و سون خانه که ما بلده نام تو آباد کدیم، د
 پیش از تو، ای خداوند دعا مونه، ^{۴۵} اوخته دعا و ناله-و-
 زاری ازوا ره از عالم باله بشنو و د داد ازوا برس.

^{۴۶} وختیکه اونا د خلاف تو گناه مونه، چون هیچ انسان نییه
 که گناه نکنه، و تو د بله ازوا قار شده اونا ره د دست دشمنای
 تسلیم مونی و اونا اسیر شده د سرزمین دشمو برده موشه،
 دور یا نزدیک، ^{۴۷} ولے اونا د امزو سرزمی که د اونجی اسیر
 آسته د خود آمده توبه مونه و امزو سرزمین اسیری خو د
 پیش تو ناله-و-زاری کده موه، 'مو گناه کدی، مو خطا
 کدی و مو شیرانه رفتار کدی؛' ^{۴۸} و قد تمام دل و تمام
 جان خو د سرزمین دشمنای خو که اونا ره د اسیری برده
 پس سون از تو مییه، و طرف سرزمینی که د بابه کلونای ازوا
 ددی، طرف شاری که انتخاب کدی و طرف خانه که ما
 بلده نام تو آباد کدیم، د پیش تو دعا مونه، ^{۴۹} اوخته از عالم

باله که جای بُود۔ و۔ باش تُو آسته، دُعا و ناله۔ و۔ زاری ازوا
 ره بِشَنو و دَ دادِ ازوا پِرس؛ ^{۵۰} قَوْمِ خُو ره که دَ خِلافِ تُو گُناه
 کده بُبُخش و تمامِ خطاهای ازوا ره که دَ خِلافِ تُو کده
 معاف کُو و بَلدِه ازوا دَ دِلِ کسای که اونا ره اسیرِ گِرِفته
 رَحْمِ بِنَدَز تا دَ بِلِه ازوا رَحْمِ کنه. ^{۵۱} چراکه اونا قَوْمِ تُو و
 حِصِه خاصِ تُو آسته، کسای که تُو از مِصر از مَنِه کوره آین
 بُرو اُوردی. ^{۵۲} بیل که چیمای تُو دَ ناله۔ و۔ زاری خِدْمَتگارِ تُو
 و دَ ناله۔ و۔ زاری قَوْمِ تُو اِسْرَائیلِ بَشِه و دَ هر باره که اونا تُو
 ره کُوی مونه آوازِ ازوا ره بِشَنو. ^{۵۳} چُون تُو، آی خُداوند۔
 خُدا، اونا ره از تمامِ قَوْمِ های دُنیا جدا کدِی تا حِصِه
 خاصِ تُو بَشِه، اُمُو رَقْمِ که دَ وَسِیلِه خِدْمَتگارِ خُو مُوسِی
 وعده کدی دَ غَیْتِیکه بابِه کَلونای مو ره از مِصر بُرو اُوردی.

^{۵۴} وختی سُلَیمانِ تمامِ امزی دُعا و ناله۔ و۔ زاری ره دَ پیش
 خُداوند عرض کده خلاص شُد، اُو از پیشِ قُرْبانگاهِ خُداوند،
 از جایی که زانو زده بُود و دِستای خُو ره سُونِ آسمو دِراز
 کدُ باله شُد؛ ^{۵۵} اُو ایسته شُد و تمامِ جماعتِ اِسْرَائیلِ ره دَ
 آوازِ بلندِ بَرکتِ دده گُفت:

^{۵۶} ”حمد۔ و۔ ثنا دَ خُداوند که دَ قَوْمِ خُو اِسْرَائیلِ مُطابِقِ هر
 وعده که کده بُود آرامی دده؛ چُون از پگِ وعده های خُوب
 که دَ وَسِیلِه خِدْمَتگارِ خُو مُوسِی دده بُود، یگِ توره شی ام
 نَمند که پوره نَشُدِه بَشِه. ^{۵۷} دُعا مُونِم که خُداوند، خُدای مو
 قد از مو بَشِه، اُمُو رَقْمِ که قد بابِه کَلونای مو بُود؛ و اُو مو ره
 ایله نکنه و از مو دُور نَشُنِه، ^{۵۸} بَلْکِه دِلِ های مو ره سُونِ خود
 مایل کنه تا دَ مُطابِقِ تمامِ راه های شی رفتار کنی و احکام،

قَوَانِينِ وَ دَسْتُورَايِ شَيِ رِهْ كِه دَ بَابِهْ كَلُونَايِ مَوْ اَمْرُ كُدُدْ، دَ جَايِ بِيْرِي. ^{۵۹} بِيْل كِه اَمِي تُوْرَايِ مِهْ كِه قَدِ شَيِ دَ پِيْشِ خُداوند دُعا كُدُم، شَاوِ وَ رُوْزِ دَ نَزْدِيْكَ خُداوند، خُدايِ مَوْ بَشِهْ وَ خُداوند دَ دَا دِ خِدْمَتْگارِ خُوْ وَ دَ دَا دِ قَوْمِ خُوْ اِسْرَائِيْلِ دَ مُطَابِقِ ضَرْوَرَتِ هِرِ رُوْزِ بَرَسِهْ، ^{۶۰} تا تَمَامِ قَوْمِ هَايِ دُنْيَا بَدَنِهْ كِه خُداوند، خُدا اَسْتِهْ وَ بَغِيْرِ اَزُوْ دِيْگِهْ نِيْبِهْ. ^{۶۱} پَسِ دِلِ خُوْ رِهْ كَامِيْلًا دَ خُداوند، خُدايِ مَوْ مَائِلِ كَنِيْدِ تا مُطَابِقِ قَوَانِيْنِ اَزُوْ رِفْتارِ كَنِيْدِ وَ اِحْكَامِ شَيِ رِهْ رَقْمِ اِمْرُوْزِ دَ جَايِ بِيْرِيْدِ.

وَقْفِ كَدُونِ خَانِهْ خُدا

^{۶۲} اوخته پادشاه و تمام قومِ اِسْرَائِيْلِ قَدِ اَزُوْ قَتِيْ دَ حُضُوْرِ خُداوند قُرْبَانِيْ هَا تَقْدِيْمِ كَدِ. ^{۶۳} سُلَيْمَانِ قُرْبَانِيْ سَلَامَتِيْ دَ خُداوند تَقْدِيْمِ كَدِ كِه بِيْسْتِ وَ دُوْ هِزارِ گاوِ وَ يِگِ صَدِ وَ بِيْسْتِ هِزارِ گوسپو بُوْدِ. دَ اَمْزِيْ رَقْمِ پادشاهِ وَ تَمَامِ بَنِيْ اِسْرَائِيْلِ خَانِهْ خُداوند رِهْ وَقْفِ كَدِ.

^{۶۴} دَ اَمْزُوْ رُوْزِ پادشاهِ مِيْنَكَلِ حَوْلِيْ رِهْ كِه دَ پِيْشِ رُوِيْ خَانِهْ خُداوند بُوْدِ تَقْدِيْسِ كَدِ وَ دَ اُونْجِيْ اُوْ قُرْبَانِيْ هَايِ سُوْخْتَنِيْ، هِدِيَهْ هَايِ غَلَّهْ-وَ-دانهِ وَ چَرَبِيْ قُرْبَانِيْ هَايِ سَلَامَتِيْ رِهْ تَقْدِيْمِ كَدِ، چِرَاكِهْ قُرْبانگاهِ بَرُوْنَزِيْ كِه دَ حُضُوْرِ خُداوند بُوْدِ، بَلَدِهْ قُرْبَانِيْ هَايِ سُوْخْتَنِيْ، هِدِيَهْ هَايِ غَلَّهْ-وَ-دانهِ وَ چَرَبِيْ قُرْبَانِيْ هَايِ سَلَامَتِيْ اَمْزُوْ رُوْزِ غَدْرِ رِيْزِهْ بُوْدِ.

^{۶۵} دَ اَمْزُوْ غَيْتِ سُلَيْمَانِ عِيْدِ كَرِفْتِ وَ تَمَامِ اِسْرَائِيْلِ قَدِ شَيِ قَتِيْ بُوْدِ، دَ اُونْجِيْ يِگِ جَمْعِيَّتِ غَدْرِ كُتَهْ بُوْدِ، مَرْدُمِ اَزِ لِبُوْ-حَماتِ كَرِفْتِهْ تا دَرِيَاچِهْ مِصرِ جَمِ شُدُدِ. اُونَا هِفْتِ رُوْزِ وَ

هفت روزِ دیگه، یعنی چارده روز دَ حُضُورِ خُداوند، خُدای مو عیدِ گِرِفت. ^{۶۶} دَ روزِ هِشتمِ هَفْتِه دَوم، اُو مرِدُم ره رَی کد و اونا پادشاه ره بَرکت دَده قد خوشی و دِلِ خوش دَ خانه های خُو رفت؛ خوشی ازوا بخاطرِ تمامِ خُوبی های بُود که خُداوند دَ حقِ خِدْمَتگار خُو داوُود و دَ حقِ قَوْمِ خُو اِسرائیل کُدد.

خُداوند بسمِ دَ سُلَیمانِ ظاهِرِ مُوشه

۹ وختیکه سُلَیمانِ آباد کدونِ خانِه خُداوند و خانِه پادشاه ره خلاص کُدد و تمامِ چیزای ره که قَصِدِ جور کدون شی ره دَشت تکمیل کُدد، ^۲ خُداوند بسمِ دَ سُلَیمانِ ظاهِرِ شُد، اُمُو رقم که دَ جِبَعون دَز شی ظاهِرِ شُد. ^۳ خُداوند دَزُو کُفت:

”دُعا و ناله-و- زاری تُو ره که دَ حُضُورِ مه کدی، شَنِیدُم؛ ما امی خانه ره که آباد کدی تقدیس کُدم و نامِ خُو ره دَز شی بَلدِه همیشه قرار دُدم و چِیما و دِلِ مه همیشه- وخت دَز شی آسته. ^۴ و اگه تُو قد دِلِ راست و صادقانه رقمی که آتِه تُو داوُود رفتار مُوکد دَ حُضُورِ مه رفتار کنی و هر چیزی ره که دَز تُو امرِ مُونم دَ جای بیری و قَوانین و دستورای مَره نگاه کنی، ^۵ اوخته تَختِ پادشاهی تُو ره دَ بِلِه اِسرائیل تا اَبَد برقرار مُونم، اُمُو رقم که دَ آتِه تُو داوُود وعده دَده کُفتم، ’از تُو همیشه یگِ مَرَد دَ تَختِ اِسرائیل میشینِه و قطعِ نَمُوشه.’

^۶ لیکن اگه شُمُو یا باچه های شُمُو از پَیروِی ازمه رُوی گردو شَنِید و احکام و قَوانینی ره که دَز شُمُو دُدم دَ جای نَیرید و رفته خُدایونِ بیگنه ره عِبادت و سَجده کنید، ^۷ اوخته ما قَوْمِ

اسرائیل ره از سرزمینی که دزوا ددیم قطع مومنم و امی خانه
 ره که بلده نام خو تقدیس کدیم از حضور خو دور مومنم و
 اسرائیل د مینکل پگ قوم ها یگ مثال و مایه ریشخندی
 موشه.^۸ ای خانه یگ کوژ خرابه جور موشه و هر کسی که از
 پالوی شی تیر شنه، حیرو شده آه میکشه و موگیه، 'چرا
 خداوند قد ازی سرزمی و قد ازی خانه ای رقم کار ره کده؟'
 اوخته مردم موگیه، 'ازی که اونا خداوند، خدای خو ره که
 بابه گلونای ازوا ره از سرزمین مصر برو آورد، ایله کد و د
 خدایون بیگنه خود ره چسپنده اونا ره سجده و عبادت کد،
 امزی خاطر خداوند تمام امزی بلا ره د بله ازوا آورد.'^۹

کارای دیگه سلیمان

^{۱۰} بعد از ختم بیست سال سلیمان امو دو خانه، یعنی خانه
 خداوند و خانه پادشاه ره آباد کده تکمیل کد. ^{۱۱} ازی که
 حیرام پادشاه صور د دورون امزو سال ها بلده سلیمان چیو
 سرو، چیو صنوبر و طلا هرچیکس که تقاضا کد تهیه کد،
 سلیمان پادشاه بیست شار ره د منطقه جلیلیه د حیرام دد.
^{۱۲} لیکن وختی حیرام از صور بلده دیدون شارای آمد که
 سلیمان دزو دده بود، امو شارا د نظر شی خوش نخورد.
^{۱۳} پس او گفت: "ای برار مه، ای چی رقم شارا آسته که تو
 بلده مه ددی؟" و اونا ره زمین کابول نام کد که تا امروز
 امی نام شی آسته. ^{۱۴} چون حیرام یگ صد و بیست وزنه طلا
 بلده پادشاه ری کدد.

^{۱۵} اینی حساب بیگاری های آسته که سلیمان پادشاه گرفتند تا

خانه خُداوند و خانه خود شی ره آباد کُنه و چُقوری ها ره پُر
 کنه و دیوالای اورشَلیم، شارای حاصور، مِگیدو و جازر ره
 مُستَحکم جور کنه. ^{۱۶} فرعون پادشاهِ مصر دَ بِلَه جازر حمله
 کده او ره تَصَرَف کدُ و قد آتِش سوختندُ و کِنعانیای ره که
 دَ شار زندگی مُوكد کُشتد و او ره دَ عِنوانِ جِهیز دَ دُختر خُو
 خاتونِ سُلیمان دَدُد. ^{۱۷} پس سُلیمان جازر ره دُوباره آباد کد.
 او بیت - حورون تینه، ^{۱۸} بَعَلت و تدمور ره که دَ بیابون
 سرزمین شی بُود ^{۱۹} و تمام شارای ره که دَ خیره گاه های
 سُلیمان بُود و شار ها بلده گاډی های جنگی و اسپای خُو ام
 آباد کد. خلاصه، سُلیمان هر چیزی که قَصد دَشت دَ
 اورشَلیم، دَ لبنان و دَ تمام زمینِ مَمَلکتِ خُو آباد کنه، آباد
 کد. ^{۲۰} تمام مردُمای که از آموریا، حِتی، فِرِزی، حویا و
 یبوسیا باقی مَندُد و از جُمله بَنی اسرائیل نُبود، ^{۲۱} یعنی اولاده
 ازوا که دَ سرزمینِ اسرائیل باقی مَندُد و بَنی اسرائیل نَتِنسُتد
 که اونا ره کاملاً از بِن بیره، سُلیمان اونا ره دَ عِنوانِ غُلام دَ
 کار گِرِفت که تا امروز امی رقم آسته. ^{۲۲} لیکن از بَنی اسرائیل
 سُلیمان یگ شی ره ام غُلام جور نکد، بلکه اونا مردای
 جنگی، خِدمتگارا، نفرای دَربار، سرکرده ها، قومندانای گاډی
 های جنگی و سوارای ازو بُود.

^{۲۳} ناظرای که کارای سُلیمان ره پیش مُویرد و سرپرستی
 کسای ره مُوكد که مشغولِ کار بُود، تعدادِ ازوا پنج صد و
 پنجاه نفر بُود.

^{۲۴} پس دُخترِ فرعون از شارِ داوود دَ خانه خود خُو که
 سُلیمان بلده شی آباد کدُد آمد؛ دَ امزو زمان سُلیمان چُقوری

های گردِ شارِ ره پُر مُوکد.

^{۲۵} سُلیمان سال سه دفعه قُربانی های سوختنی و قُربانی های سلامتی دَ بِلِه قُربانگاہی که بلده خُداوند آباد کدُ تقدیم مُوکد و بُخورِ خوشبُوی ره دَ حُضُورِ خُداوند دُود مُوکد. امی که خانه تکمیل شد، سُلیمان عِبادت کدو ره دَ اُونجی شُروع کد.

^{۲۶} سُلیمان پادشاه دَ عِصیون - جابر که دَ نزدیکِ ایلوت دَ بغلِ دریای سُرُخ دَ سرزمینِ اِدوم آسته، کِشتی ها جور کد.
^{۲۷} حیرام خِدمتگاری خُو ره که کِشتی وانا بُود و دریا ره خُوب بَلد بُود، ری کد تا قد خِدمتگاری سُلیمان کومک کنه.
^{۲۸} اونا دَ کِشتی دَ اوفیر رفت و ازونجی چارصد و بیست وزنه طِلا گِرِفَت و بلده سُلیمان پادشاه اُورد.

مَلِکِه سَبَا دَ مُلَاقَاتِ سُلیمان مِیِه

۱۰ وختی مَلِکِه سَبَا آوازه سُلیمان ره شنید، اُو نام خُداوند ره ستایش کد و اَمَد تا سُلیمان ره قد سوال های سخت اِمْتِحان کنه.^۱ اُو قد یگ جمعیتِ غَدَر کُنه که اُو ره همراهی مُوکد و قد اُشترای که موادِ خوشبُوی، طِلائی غَدَر کَلو و سنگای قِیمتی بار شُدُ دَ اورشَلیم رسیده دَ پیش سُلیمان اَمَد و دَ باره تمام چیزای که دَ دِل شی بُود، قد ازو توره گُفت.^۲ سُلیمان دَ تمام سوال های ازو جواب دَد و اُو طور چیز نَبُود که از پادشاه پوشیده بَشه و نَننه دَزو بیان کنه.^۳ وختی مَلِکِه سَبَا تمام حِکمتِ سُلیمان و خانِه ره که آباد کدُ دید،^۴ و دَ خوراکِ دِسترخون شی، جای شِشتون

خِدمتگاری شی، نَظْم و کالای خِدمتگاری شی، ساقی های
شی و قُربانی های سوختنی شی که دَ خانِه خُداوند تقدیم
مُوکد، نظر اَندخت، اُو آگ شُدِه مَند.

^۶ اُو دَ پادشاه گُفت: ”آوازه ره که دَ بارِه کارای تُو و حِکمت
تُو دَ سرزمین خُو شِنیدُم، راست اَسته،^۷ لیکن اُمُو توره ها ره
باور نَموکدُم تا ای که اَمدُم و خود مه قد چیمای خُو دیدُم.
آلی که مینگرم، حتی نیم شی ام دَز مه گُفته نَشُدِه؛ حِکمت و
مال-و-دولت تُو غدر کلو از چیزی اَسته که ما شِنیدیم.
^۸ نیک دَ بختِ مردُمای تُو و نیک دَ بختِ امزی خِدمتگاری تُو
که همیشه دَ حُضور تُو ایسته موشه و حِکمت تُو ره میشنوه.
^۹ حمد-و-سپاس دَ خُداوند، خُدای تُو که از تُو راضی اَسته و
تُو ره دَ تختِ اسرائیل سَنده. ازی که مُحَبَّتِ خُداوند بَلدِه
اسرائیل اَبدی اَسته، اُو تُو ره پادشاه جور کد تا اِنصاف و
عدالت ره دَ جای بیری.“^{۱۰} اوخته مَلِکِه سَبا یگ صد و
بِیست وَزَنه طِلا، مَوادِ خوشبُوی غدر کلو و سنگای قِیمتی دَ
پادشاه تُحفه دَد. مَوادِ خوشبُوی که مَلِکِه سَبا دَ پادشاه دَد، دَ
اندازه کلو بُود که دیگه هرگز اُوقس کلو دَ مُلک شی نَمَد.

^{۱۱} علاوه ازی، کِشتی های حیرام که از اوفیر طِلا اُورد،
امچنان دَ اندازه کلو چِیو صَندَل و سنگای قِیمتی از اوفیر
اُورد.^{۱۲} پادشاه امزی چِیو های صَندَل بَلدِه خانِه خُداوند و
بَلدِه خانِه پادشاه سَتون ها جور کد و بَلدِه سازنده ها چنگ
ها و بَریط ها. دَ امزُو اندازه چِیو صَندَل تا اِمروز دیگه نِه اَمَد
و نِه دیده شُد.

^{۱۳} سُلیمان پادشاه بَلدِه مَلِکِه سَبا تمام چیزای ره که اُو

خواهش کد، دز شی دد؛ ای علاوه از بخشش های شاهانه بود که سلیمان دزو بخشید. اوخته او قد خدمتگرای خو پس د سرزمین خود خو رفت.

مال-و- دولت سلیمان

^{۱۴} وزن طلای که د یگ سال د پیش سلیمان رسید، شش صد و شصت و شش وزنه طلای بود. ^{۱۵} ای علاوه از عایدی بود که از تجارا، از خرید-و-فروش سوداگرا، از تمام پادشایون عرب و والی های سرزمین اسرائیل حاصل موشد.

^{۱۶} سلیمان پادشاه دو صد سپر کته از طلای چکشکاری شده جور کد که د هر سپر شش صد مثقال طلای استفاده شد. ^{۱۷} او امچنان سه صد سپر ریزه از طلای چکشکاری شده جور کد که د هر سپر سه منا طلای استفاده شد؛ و پادشاه اونا ره د خانه جنگل لبنان ایشت. ^{۱۸} پادشاه امچنان یگ تخت کته از عاج جور کد و او ره قد طلای خالص پوشند. ^{۱۹} تخت شش پته دشت و سر تخت از پشت خو گرد بود. هر دو طرف چوکی شی بازو دشت و دو مجسمه شیر د دو بغل بازو ها ایسته بود؛ ^{۲۰} د اونجی امچنان دوازده مجسمه شیر د دو طرف امزو شش پته ایسته بود. رقم امزی تخت د هیچ مملکت جور نشد. ^{۲۱} تمام ظرفای که سلیمان دز شی وچی موکد از طلای بود و تمام ظرفای خانه جنگل لبنان از طلای خالص بود. هیچ کدم ازوا از نقره نبود، چون نقره د روزای پادشاهی سلیمان هیچ د حساب نمیمد. ^{۲۲} پادشاه کشتی های تجاری دشت که قد کشتی های حیرام د دریا بود. کشتی های

تجاری هر سه سال بعد یگ دفعه میمد و طلا، نقره، عاج، شادی و طاؤوس میورد.

۲۳ د امزی رقم سلیمان پادشاه د مال-و- دولت و د حکمت از تمام پادشایون زمی کده بزرگتر شد. ۲۴ تمام مردم دنیا میخاست د حضور سلیمان بیه تا حکمت شی ره بشنوه، حکمتی ره که خداوند د دل ازو قرار دده بود. ۲۵ هر کدم ازوا تحفه خو ره که چیزای نقره‌یی و طلائی، رخت ها، سلاح ها، موادهای خوشبوی، اسپ ها و قاطر ها بود، میورد؛ اونا هر سال میمد.

۲۶ سلیمان گاځی های جنگی و اسپ ها مو ام جم کد؛ او یگ هزار و چار صد گاځی جنگی و دوازده هزار اسپ دشت که اونا ره د شارای گاځی های جنگی و د پیش خود خو د اورشلیم جای-د- جای کدد. ۲۷ پادشاه نقره ره د اورشلیم رقم سنگ و چپو درخت سرو ره رقم چپو درخت انجیر تپه ها، پریمو جور کد. ۲۸ اسپای سلیمان از مصر و کوئے آورده مؤشد و تجارای پادشاه اونا ره از کوئے د قیمت معین میخرید. ۲۹ اونا یگ گاځی جنگی ره د قیمت شش صد مثقال نقره از مصر میورد و یگ اسپ ره د قیمت یگ صد و پنجاه مثقال نقره. و امی رقم اونا ره بلده تمام پادشایون حتیا و پادشایون ارامیا ام صادر مؤکد.

خاتونوی سلیمان

۱۱ سلیمان پادشاه علاوه از دختر فرعون، غدر خاتونوی

بیگنه ره که از جم موآبیا، عمونیا، ادومیا، صیدونیا و حتیا بود، ام دوست دشت. ^۲ اونا از ملت های بود که خداوند د باره ازوا د بنی اسرائیل گفتند: "نه ازوا خاتو بگیرید و نه اونا ره بیلید که از شمو خاتو بگیره؛ اگه نه، اونا دل های شمو ره د پیروی خدایون خود خو مایل مونه." لیکن سلیمان قد ازوا محبت کده خود ره دزوا چسپند. ^۳ او هفت صد خاتو از خانواری نامتو دشت و سه صد خاتو از کنیزا؛ و خاتونوی شی دل ازو ره از راه بر کد. ^۴ وختیکه سلیمان پیر شد، خاتونوی شی دل ازو ره د پیروی خدایون بیگنه مایل کد و دل ازو د خداوند، خدای شی راست-و-صادق نبود، رقمی که دل آته شی داوود راست-و-صادق بود؛ ^۵ چون سلیمان پیرو عشتاروت، بت صیدونیا و ملکوم بت نرفت انگیز عمونیا شد. ^۶ پس سلیمان د نظر خداوند شرارت کد و کاملاً از خداوند پیروی نکد، رقمی که آته شی داوود پیروی موکد. ^۷ د امزو غیت سلیمان د بله کوهی که روی د روی اورشلیم آسته یگ جای عبادت بلده کموش بت نرفت انگیز موآبیا و یگ دیگه بلده مولک بت نرفت انگیز عمونیا آباد کد. ^۸ او عین کار ره بلده پگ خاتونوی بیگنه خو که د خدایون خو بخور خوشبوی موسوختند و قربانی ها تقدیم موکد، انجام دد.

^۹ پس خداوند د بله سلیمان قار شد، چراکه دل ازو از پیروی خداوند، خدای اسرائیل گشت، از خدای که دو دفعه بلده ازو ظاهر شد. ^{۱۰} و د امزی باره دزو امر کده گفتند که از خدایون بیگنه پیروی نکنه؛ لیکن چیزی ره که خداوند امر کد، او د جای نورد. ^{۱۱} امزی خاطر خداوند د سلیمان گفت: "ازی که امی کار ره کدی و عهد و قوانین مره که دز تو امر کدم نگاه

نکدی، یَقِيناً ما پادشاهی ره از تو کُنده دَ خدمتگار تو میدیم.
^{۱۲} لیکن ای کار ره بخاطرِ آته تو داوود، دَ روزای زندگی از تو
 نمونم، بلکه از دستِ باچه تو کُنده میگیرم. ^{۱۳} ولی تمام
 مملکت ره کُنده نمیگیرم، بلکه بخاطرِ خدمتگار خو داوود و
 بخاطرِ اورشَلیم که انتخاب کدیم، یگ طایفه ره دَ باچه تو
 میدیم.“

دُشمنای سُلیمان

^{۱۴} اوخته خُداوند یگ دُشمو ره دَ خِلافِ سُلیمان باله کد، یعنی
 هَدَدِ اِدومی ره که از اولادِ پادشایونِ اِدوم بُود. ^{۱۵} چون
 وختیکه داوود اِدوم ره تَصَرَفِ کُدد و یوآب قومندانِ لشکر
 بلده دَفن کدونِ نفرای کُشته شُده رفتد، او پگِ مردا-و-
 باچهگونِ اِدوم ره کُشتد؛ ^{۱۶} اَرے، یوآب و پگِ اِسرائیلیا مُدتِ
 شش ماه دَ اُونجی مند تا که تمامِ مردا-و-باچهگونِ اِدوم ره
 نابود کد. ^{۱۷} لیکن هَدَدِ قَد بعضی اِدومیا که خدمتگاری آته
 شی بُود دَ مِصر دُوتا کد. هَدَدِ دَ امزُو غِیت یگ باچه ریزه
 بُود. ^{۱۸} اونا حَرکت کده دَ مِدیان رسید، اَزونجی دَ پاران و از
 پاران چند نفر ره قَد خو گِرِفته دَ مِصر دَ پیشِ فِرْعَوْن پادشاهِ
 مِصر اَمَد و فِرْعَوْن بلده اَزُو خانه دَده بلده شی خرج-و-
 خوراک تعیین کد و زمی ام دد.

^{۱۹} هَدَدِ دَ نظرِ فِرْعَوْن غَدْر خوش خورد و او ایگچی خو، یعنی
 خوارِ مَلکه تَحِپَنیس ره دَ عِنوانِ خاتُو دَزُو دد. ^{۲۰} خوارِ
 تَحِپَنیس بلده اَزُو یگ باچه دَ دُنیا اُورد و او ره گَنُوبت نام
 کد؛ تَحِپَنیس او ره دَ خانه فِرْعَوْن از شیر جدا کد و گَنُوبت دَ

خانه فرعون د مینکل باچه های فرعون بود. ^{۲۱} وختی هدد د مصر شنید که داؤود فوت کده قد بابه کلونای خو خاو کده و یوآب قومندان لشکر ام مُرده، هدد د فرعون گفت: ”دز مه اجازه بدی تا د ملک خود خو بورم.“ ^{۲۲} فرعون دز شی گفت: ”تو د پیش ازمه چیز خیل کمبود دری که میخاهی د ملک خود خو بوری؟“ او گفت: ”هیچ چیز، لیکن لطفاً مره بیل که بورم.“

^{۲۳} خدا یگ دشمنون بیگه ام د خلاف سلیمان باله کد، یعنی رزون باچه الیداع ره که از پیش بادار خو هددعزر پادشاه صوبه دوتا کدد. ^{۲۴} رزون د زمان داؤود چند نفر ره د گرد خو جم کدد و سرکرده یگ گروه غارتگر شدد؛ وختیکه داؤود چند نفر ازوا ره کشت، اونا د دمشق رفته د امونجی جای-د-جای شد و د دمشق حکمرانی موکد. ^{۲۵} او د تمام روزای پادشاهی سلیمان، دشمنون اسرائیل بود و رقم هدد مشکل خلق موکد؛ او از اسرائیل بد موبرد و د بله آرام حکمرانی موکد.

شورش یربعام

^{۲۶} یربعام باچه نباط افرایمی از مردم صرداه که خدمتگار سلیمان بود و آبه شی صروعه نام دشت و یگ خاتون بیوه بود، ام دست خو ره د خلاف پادشاه باله کد. ^{۲۷} قصه دست باله کدون یربعام د خلاف پادشاه ازی قرار بود: سلیمان چقوری ها ره پُر موکد و خالی گاه دیوال شار آته خو داؤود ره کور موکد. ^{۲۸} وختی سلیمان دید که امو جوان یعنی یربعام

یگ مرد لایق آسته و کارای خو ره د خوبی انجام میدیه، او ره د بله تمام بیگاری های خانوار یوسف مقرر کد. ^{۲۹} د امزو غیت، وختیکه یربعام از اورشلیم برو مورفت، آخیای نبی که از شیلوه بود د راه قد ازو روی د روی شد. آخیا چپن نو پوشیدد و هر دوی ازوا د دشت تنها بود. ^{۳۰} اوخته آخیا چپن نو ره که د جان شی بود چک کده دوازده ثوئه کد ^{۳۱} و د یربعام گفت: ”ده ثوئه ره بلده خود خو بگیر، چون خداوند، خدای اسرائیل اینی رقم موگیه، ’اینه، ما پادشاهی ره از دست سلیمان کنده میگیرم و ده طایفه ره دز تو میدیم. ^{۳۲} لیکن بخاطر خدمتگار مه داوود و بخاطر اورشلیم، شاری که از مینکل تمام طایفه های اسرائیل انتخاب کدیم، یگ طایفه ازو موشه. ^{۳۳} چراکه او مره ایله کد و عشتاروت بت صیدونیا، کیموش بت موآبیا و ملکوم بت عمونیا ره عبادت کد و د مطابق راه های ازمه رفتار نکد و چیزی ره که د نظر ازمه درست آسته د جای نورد و قوانین و دستورای مره نگاه نکد، رقمی که آته شی داوود نگاه موکد.

^{۳۴} باوجود ازی، ما تمام پادشاهی ره از دست ازو نمیگیرم، بلکه او ره د تمام روزای عمر شی حکمران نگاه مونم؛ ای کار ره بخاطر خدمتگار خو داوود که او ره انتخاب کدم و او احکام و قوانین مره د جای آورد، مونم. ^{۳۵} لیکن پادشاهی ره از دست باچه شی میگیرم و او ره دز تو میدیم، یعنی ده طایفه ره دز تو میدیم. ^{۳۶} ولے یگ طایفه ره د باچه سلیمان میدیم تا خدمتگار مه داوود د اورشلیم، د شاری که انتخاب کدم که نام خو ره دز شی قرار بدیم، یگ چراغ همیشه د حضور مه دشته بشه. ^{۳۷} ما تو ره مقرر مونم تا د بله تمام

جای های که دل تو بخایه پادشاهی کنی و د بَلِه اسرائیل پادشاه بشی. ^{۳۸} اگه تمام چیزای ره که ما دز تو امر مونم، گوش کنی و د مطابق راه-و-طریق مه رفتار کنی و چیزی ره که د نظر مه دُرست اُسته انجام بدی و قوانین و احکام مَره نگاه کنی، امو رقم که خدمتگار مه داؤود نگاه کد، اوخته ما قد از تو اُسْتَم و بلده تو خانه مُستَحکم آباد مونم، امو رقم که بلده داؤود آباد کدم؛ و ما اسرائیل ره دز تو میدیم. ^{۳۹} ما اولاده داؤود ره خار-و-ذلیل مونم، لیکن نه بلده همیشه.“ ^{۴۰} پس سلیمان قصد گشتون یربعام ره کد، لیکن یربعام باله شده د مصر د پیش شیشق پادشاه مصر دوتا کد و تا وخت فوت کدون سلیمان د امونجی مند.

فوت سلیمان

^{۴۱} د باره باقی کارای سلیمان و چیزای که او انجام دد و د باره حکمت شی د کتاب اعمال سلیمان نوشته اُسته. ^{۴۲} روزای که سلیمان د اورشلیم د بَلِه تمام اسرائیل پادشاهی کد، چل سال بود. ^{۴۳} وختی سلیمان فوت کده قد بابَه کلونای خُو خاو کد و د شار آته خُو داؤود دفن شد، باچه شی رَحَبعام د جای ازو پادشاه شد.

شورش طایفه های شمالی د خلاف رَحَبعام

۱۲ رَحَبعام د شکیم رفت، چون تمام اسرائیل د شکیم امدد تا او ره پادشاه جور کنه. ^۲ وختی یربعام باچه نباط دزی باره شنید، او هنوز د مصر بود، چون او از پیش سلیمان

پادشاه دوتا کدد و د مصر جای-د-جای شدد. ^۳ اوخته اونا نفر ری کده یربعام ره کوی کد و او و تمام جماعت اسرائیل رفته د رحبعام گُفت: ^۴ ”آته تُو یوغ مو ره گرنګ جور کد، لیکن آلی تُو کار سخت و یوغ گرنګی ره که آته تُو د گردون مو ایشه سُبک کُو و مو تُو ره خدمت مونی.“ ^۵ او دزوا گُفت: ”بورید، بلده سه روز معطل کنید و بعد ازو دوباره د پیش مه بیید.“ پس مردُم رفت.

^۶ اوخته رحبعام پادشاه قد ریش سفیدای که د حضور آته شی سلیمان د دورون زندگی شی بلده خدمت شی ایسته موشد، مشوره کده گُفت: ”شمو بلده مه چی صلاح-و- مشوره میدید تا د امزی قوم یگ جواب بدیم؟“

^۷ اونا د جواب شی گُفت: ”اگه تُو امروز خدمتگار امزی قوم شنی و امیا ره خدمت کده جواب امزیا ره قد تورای خوب بدی، اوخته امیا بلده همیشه خدمتگار تُو موشه.“ ^۸ لیکن او مشوره ریش سفیدا ره رد کد و قد جوانای که قد ازو قتی کته شدد و د حضور شی بلده خدمت ایسته موشد، مشوره کد. ^۹ او دزوا گُفت: ”شمو چی صلاح-و- مشوره میدید؟ مو د امزی قوم که موگیه، یوغی ره که آته تُو د گردون مو ایشه، سُبک کُو، چی جواب بدی؟“

^{۱۰} جوانای که قد ازو قتی کته شدد، دزو گُفت: ”د امزی قوم که دز تُو گُفته، آته تُو یوغ مو ره گرنګ جور کده، لیکن تُو او ره بلده مو سُبک کُو، اینی رقم بگی، کلک ریزه مه از کمر آته مه کده دبلتر آسته.“ ^{۱۱} آلی آته مه یوغ گرنګ ره د گردون شمو ایشه، ولے ما د یوغ شمو اضافه موم. آته مه

شُموره قد قمچی اصلاح مُوكد، لیکن ما شُموره قد
دُمکجک ها اصلاح مُونم.“

^{۱۲} یربعام و پگ قوم د روز سِوم د پیش رِحبعام آمد، امو رقم
که پادشاه گُفتد: ”د روز سِوم دویاره د پیش مه بیید.“
^{۱۳} اوخته پادشاه د مردم جواب سخت دد و مشوره ره که
ریش سفیدا دزو دده بود، رد کد ^{۱۴} و د مطابق مشوره جوانا
دزوا گُفت: ”آته مه یوغ شُموره گرنگ جور کد، لیکن ما د
یوغ شُمو اضافه مُونم. آته مه شُموره قد قمچی اصلاح
مُوكد، لیکن ما شُموره قد دُمکجک ها اصلاح مُونم.“ ^{۱۵} پس
پادشاه توره مردم ره گوش نکد، چون ای کار از طرف
خداوند شدد تا کلامی ره که خداوند د وسیله آخیای شیلونی
د یربعام باچه نباط گُفتد، پوره شنه.

^{۱۶} وختی تمام اسرائیل دید که پادشاه توره ازوا ره گوش
نمونه، مردم د جواب پادشاه گُفت:

”مو د داؤود چی حصه دری؟“

مو از باچه یسی بے نصیب استی.

آی مردم اسرائیل د خیمه های خو بورید!

آلی آی داؤود، فکر خو ره سون خانه خود خو بگیر!

پس مردم اسرائیل د خیمه های خو رفت. ^{۱۷} لیکن رِحبعام د
بله بنی اسرائیل که د شارای یهودا زندگی مُوكد، هنوز ام
پادشاهی مُوكد. ^{۱۸} وختی رِحبعام پادشاه ادورام ره که ناظر

بیگاری ها بود، دَ پیشِ اسرائیلی ها ری کد، تمامِ اسرائیل او ره سنگسار کده کُشت، لیکن رِحَبعام پادشاه دَ عَجَله دَ گاډی خو سوار شد و دَ اورشَلیم دوتا کد. ^{۱۹} امزی خاطر اسرائیل تا امروز دَ خِلافِ خانوارِ داوود شورش مونه.

^{۲۰} وختی تمامِ اسرائیل شنید که یربعام پس آمده، اونا نفر ری کده او ره دَ پیشِ جماعتِ اسرائیل کوی کد و او ره دَ بله تمامِ اسرائیل پادشاه جور کد. دَ امزو سرزمی هیچ کس نمند که از خانوارِ داوود پیروی کنه، بغیر از طایفه یهودا.

^{۲۱} وختیکه رِحَبعام دَ اورشَلیم رسید، او از تمامِ خانوارِ یهودا و طایفه بنیامین یگ صد و هشتاد هزار نفر جنگی انتخاب شده ره جم کد تا اونا قد خانوارِ اسرائیل جنگ کنه و پادشاهی ره بلده رِحَبعام باچه سلیمان پس بگیره. ^{۲۲} لیکن کلامِ خدا دَ شِمعیَا مردِ خدا، نازل شده گفت: ^{۲۳} “دَ رِحَبعام باچه سلیمان، پادشاهِ یهودا و دَ تمامِ خانوارِ یهودا و بنیامین و دَ باقی قوم بگی که ^{۲۴} خداوند اینی رقم موگیه، نروید و دَ خِلافِ برارون خو بنی اسرائیل جنگ نکنید، هر کس پس دَ خانه خو بوره، چون ای کار از طرفِ ازمه شده.” پس اونا کلامِ خداوند ره گوش کد و دَ مطابقِ امرِ خداوند پس رفت.

گوسله طلایی یربعام

^{۲۵} یربعام شکیم ره دَ کوهستونِ افرایم مُستَحکم جور کده دَ اُونجی جای-دَ-جای شد و ازونجی بُر شده فنوئیل ره آباد کد. ^{۲۶} یربعام قد خود خو گفت: “آلی پادشاهی دوباره دَ دستِ خانوارِ داوود موفته. ^{۲۷} اگه ای مردم بلده تقدیم کدون

قربانی‌ها دَ خانه خُداوند دَ اورشَلیم بوره، اوخته دِلِ امزی
مردُم بسم سُونِ بادارِ ازیا رِحَبعام پادشاهِ یهودا تاو مُوخوره
و مره کُشته دُوباره دَ پیشِ رِحَبعام پادشاهِ یهودا موره.

^{۲۸} پس پادشاه مشوره کده، دُو گوسله طِلایی جور کد و دَ
مردُم گُفت: ”اورشَلیم رفتو بلده شُمو غدر کلو شد؛ اینه،
خُدايون شُمو، آی مردُمِ اسرائیل که شُمو ره از مصر بُرو
اُورد.“ ^{۲۹} اوخته اُو یگ شی ره دَ بیتِ ئیل قرار دَد و دیگه شی
ره دَ دان ایشْت. ^{۳۰} امی کار باعث شد که مردُم گناه کنه؛
مردُم دَ پیشِ یکی امزوا این تا دان مورفت که اُو ره عِبادت
کنه. ^{۳۱} یربعام امچنان بُت خانه‌ها دَ جای های بلند آباد کد و
از بین پگِ مردُم پیشوایو تعیین کد، از بینِ مردُمی که لاوی
نُبود. ^{۳۲} یربعام دَ ماهِ هشتم دَ روزِ پوزدهم ماهِ عیدِ گِرفت، رقمِ
عیدی که دَ یهودا گِرفته موشد و قربانی‌ها ره دَ بله قُربانگاه
تقدیم کد. اُو عینِ کار ره دَ بیتِ ئیل کد و بلده گوسله های که
جور کدُد قُربانی تقدیم کد؛ و دَ بیت-ئیل بلده بُت خانه های
که آباد کدُد ام پیشوایو تعیین کد. ^{۳۳} اُو دَ روزِ پوزدهم ماهِ
هشتم، دَ ماهی که خود شی از دِلِ خُو انتخاب کدُد، دَ پیشِ
قُربانگاهی که دَ بیتِ ئیل آباد کدُد رفت؛ دَ اُونجی اُو بلده بنی
اسرائیل عیدِ گِرفت و خود شی دَ پیشِ قُربانگاه رفت تا بُخورِ
خوشبوی بُسوزنه.

نَبی خُدا دَ باره یربعام پیشگویِ مونه

^{۱۳} دَ حالیکه یربعام بلده سوختندونِ بُخورِ خوشبوی دَ
پیشِ قُربانگاه ایسته بُود، یگ مردِ خُدا دَ امرِ خُداوند از یهودا

دَ بَيْت-ئِيلَ اَمَدٌ ۲ و دَ اَمْرٍ خُداوند دَ آوازِ بِلند دَ قُربانگاه گُفت:
 ”اى قُربانگاه! اى قُربانگاه! خُداوند اينى رَقْمِ مُوگيه، يگ
 باچه دَ نامِ يوشيا دَ خانوارِ داوود دَ دُنيا ميبه و پيشوايون بُت
 خانه ها ره كه دَ بِلَه تُو بُخورِ خوشبُوى مُوسوزنه، دَ بِلَه تُو
 قُربانى مُونه و استغونايِ انسان ره دَ بِلَه تُو مُوسوزنه.“ ۳ او دَ
 امزُو روز دَ باره يگ علامتِ پيشگويى كده گُفت: ”علامتى كه
 خُداوند دَ باره شى گُفته اينى آسته: اينه، اى قُربانگاه دُو شَقِ
 مُوشه و خگِستري كه دَ بِلَه شى آسته، تيت مُوشه.“ ۴ وختى
 پادشاه توره مَرِدِ خُدا ره كه دَ بِلَه قُربانگاهِ بَيْت-ئِيلَ چيغِ زِد
 شَنِيد، اُو دِستِ خُو ره از پيشِ قُربانگاهِ دِراز كده گُفت: ”اُو
 ره دِستگيرِ كُنيد!“ ليكن اَمُو دِستِ ره كه دَ خِلافِ اَزُو دِراز
 كدُد، خُشكِ شُد و اُو نَتَنِست كه دِستِ خُو ره پس كَش كنه.
 ۵ دَ امزُو لحظه قُربانگاهِ دُو شَقِ شُد و خگِستر از رُو
 قُربانگاهِ تيتِ شُد؛ اى مُطابِقِ علامتى بُود كه مَرِدِ خُدا دَ اَمْرِ
 خُداوند پيشگويى كدُد. ۶ اوخته پادشاه درخاست كده دَ مَرِدِ
 خُدا گُفت: ”لُطفاً دَ پيشِ خُداوند، خُداى خُو ناله-و-زاري
 كده بَلِدِه مه دُعا كُو تا دِستِ مه دَز مه پس دده شُنه.“ پس
 مَرِدِ خُدا دَ پيشِ خُداوند ناله-و-زاري كد و دِستِ پادشاه دَز
 شى پس دده شُدِه رَقْمِ اوّلِ خُو شُد. ۷ پادشاه دَ امزُو مَرِدِ خُدا
 گُفت: ”بِه، قد ازمه خانه بورُو و مندگى خُو ره بگير و ما
 بَلِدِه تُو يگو تَحْفَه مِيدِمْ.“ ۸ ليكن مَرِدِ خُدا دَ پادشاه گُفت:
 ”اگه نيمِ خانه خُو ره ام دَز مه بدى، قد تُو نَمورُم؛ دَ اينجى نه
 نانِ مُوخورُم و نه آو وُچى مُونم. ۹ چُون خُداوند دَ وسيله كلامِ
 خُو دَز مه اينى رَقْمِ اَمْرِ كده، ’ دَ اُونجى نانِ نَخور و آو وُچى
 نَكُو و از راهى كه اَمَدِى، دَزُو راهِ پس نرو.“ ۱۰ پس اُو از يگ
 راهِ ديگه رفت و از راهى كه دَ بَيْت-ئِيلَ اَمَدُد، اَزُو راهِ پس

۱۱ د امزو زمان یگ نبی پیر۔ و۔ سالخورده د بیت۔ ئیل زندگی
 موكد؛ باچه های شی وختی خانه آمد، اونا از تمام کارای که
 امو مرد خدا د امزو روز د بیت۔ ئیل کدد، دزو خبر دد و ام
 تورای ره که د پادشاه گفئد، بلده آته خو نقل کد. ۱۲ اوخته آته
 ازوا دزوا گفئت: ”او از کدم راه رفت؟“ و باچه های شی بلده
 ازو نشو دد که امو مرد خدا که از یهودا آمد د کدم راه
 رفته. ۱۳ پس او د باچه های خو گفئت: ”الاغ ره بلده مه پالو
 کنید.“ اونا الاغ ره بلده شی پالو کد و او د بله شی سوار شده
 ۱۴ از پشت مرد خدا رفت و او ره که د تی یگ درخت بلوط
 شستد، پیدا کد و دز شی گفئت: ”آیا تو امو مرد خدا آستی که
 از یهودا آمدی؟“ او گفئت: ”آری، ما آستم.“ ۱۵ اوخته او دز
 شی گفئت: ”بیه، قد ازمه خانه بورو و نان بخور.“ ۱۶ لیکن او د
 جواب شی گفئت: ”ما نمیتنم که قد از تو پس بورم و قد تو د
 خانه تو داخل شئم؛ ما د اینجی قد از تو نه نان موخورم و نه
 آو وچی مونم، ۱۷ چون د وسیله کلام خداوند دز مه گفته شده
 که، د اونجی نان نخور و آو وچی نکو و از راهی که آمدی،
 دزو راه پس نرو.“ ۱۸ مگم نبی پیر دز شی گفئت: ”ما ام رقم
 از تو آلی یگ نبی آستم و یگ ملایکه د مطابق کلام خداوند قد
 ازمه گپ زده گفئت، او ره قد خو پس د خانه خو بیر تا نان
 بخوره و آو وچی کنه.“ لیکن نبی پیر دزو دروغ گفئت. ۱۹ پس
 مرد خدا قد ازو د خانه شی رفت و قد ازو نان خورد و آو
 وچی کد.

۲۰ وختیکه اونا د سر دسترخو شسته بود، کلام خداوند د امزو

نَبِي پير که او ره پس اوردد نازل شد^{۲۱} و د امزو مرد خدا که از يهودا آمده بود، تُغری گفت: ”خداوند اينی رقم مويگيه، ’ازي که تو از امر خداوند سرپيچی کدی و حکمی ره که خداوند، خدای تو دز تو دده بود نگاه نکدی،^{۲۲} بلکه پس آمده د جایی نان خوردی و او وچی کدی که دز تو گفته شد، ”د اونجی نان نخور و او وچی نکو،“ امزی خاطر جسد تو د قبرستونِ بابَه کَلونای تو دفن نموشه.“^{۲۳} وختیکه مرد خدا از خوردو و وچی کدو خلاص شد، نَبی پير که او ره پس اوردد بلده شی یگ اَلاغ ره پالو کد.^{۲۴} اوخته او د راه خو رفت و یگ شیر د دم راه ازو آمده او ره کُشت. جسد ازو د راه اُفته بود و اَلاغ د پالوی شی ایسته شد و شیر ام د بَغل شی ایسته بود.^{۲۵} بعضی کسای که ازونجی تیر شد و دیدد که جسد د راه اُفته بود و شیر ام د پالوی جسد ایسته بود، اونا آمده د امزو شار که نَبی پير دز شی زندگی موكد، نقل کد.

^{۲۶} وختی نَبی پیری که او ره از راه پس اوردد دزی باره شنید، او گفت: ”ای امو مرد خدا آسته که از حکم خداوند سرپيچی کد. امزی خاطر خداوند او ره د شیر تسلیم کد و د مطابق کلامی که خداوند دزو گفتد، شیر او ره تکه-و-پاره کده کُشت.“^{۲۷} اوخته او د باچه های خو گفت: ”اَلاغ ره بلده مه پالو کنيد.“ و اونا پالو کد.^{۲۸} او رفت و جسد ازو ره که د راه اُفته بود پیدا کد و اَلاغ و شیر د پالوی جسد ایسته بود و شیر جسد ره نخوردد و د بله اَلاغ ام حمله نکدد.^{۲۹} امو نَبی پير جسد مرد خدا ره باله کد و د بله اَلاغ ایسته پس د شار خو اورد تا ماتم بگيره و او ره دفن کنه.^{۳۰} او جسد ازو ره د قبر خود خو ایشت و بلده ازو ماتم گرفته گفت: ”آه، ای برار

مه! ۳۱ وختیکه او ره دفن کد، د باچه های خو گُفت: ”زمانی که ما مُردم مَره د قبری که مَرِدِ خُدا دز شی دَفن شُدِه، دَفن کنيد و استغونای مَره د پالوی استغونای شی بيليد. ۳۲ چُون کلامی ره که مَرِدِ خُدا د باره قُربانگاهِ بَيت-ئیل و د باره بُت خانه های جای های بلندِ شارای سامِرِه د امرِ خُداوند گُفته، حتماً رُخ مِيديه.“

۳۳ حتی بعد امزی واقعه ام یربعام از راه های پُرشارت خو تاو نَخورد، بلکه پیشوايو ره د بُت خانه ها از بَينِ تمامِ مَرِدْم تعین کد؛ هر کسی که میخاست پیشوا شُنه، یربعام او ره بلده بُت خانه ها تقدیس موكد. ۳۴ قد امزی کار خانوارِ یربعام گُناه کد و گُناه ازوا باعث شُد که اونا نابود شُنه و از روی زمی گُم-و-گُل شُنه.

أخیا د ضدِ یربعام نبوت مونه

۱۴ ۱ د امزو غیت ابیا باچه یربعام ناجور شُد. ۲ یربعام د خاتون خو گُفت: ”باله شو، شکل خو ره تغییر بدی تا شِنخته نشنی که خاتون یربعام اُستی و د شیلوه بورو، چُون اخیای نبی که د باره مه گُفت که ما د بله امزی قوم پادشاه موشم، د امونجی اُسته. ۳ ده دانه نان، چند دانه کُلچه و یگ کوزه عسل ره د دست خو گِرِفته د پیش ازو بورو و او تو ره از چیزی که د بله باچه مییه، باخبر مونه.“

۴ پس خاتون یربعام امو رقم کد؛ او باله شُدِه د شیلوه رفت و د خانه اخیای رسید. اخیای دیده نَمیتنست، چراکه چیمای شی

بخاطر پیری تریک شُد. ^۵ لیکن خُداوند دَ اَخیا گُفت: ”اونه، خاتونِ یُرُعام مییه تا دَ بارِه سرنوشتِ باچه خُو که ناجور آسته، از تُو پُرسان کنه. پس تُو بَلده ازو اینی رقم و اینی رقم بُگی. وختیکه او دَ پیش تُو مییه، شکل خُو ره دیگه رقم جور کده مییه.“

^۶ وختی اَخیا صدای پایای ازو ره دَ دانِ درگه شنید، گُفت: ”ای خاتونِ یُرُعام داخل بیه. چرا شکل خُو ره دیگه رقم جور کدی؟ بَلده ازمه وظیفه دده شُده که خبر سخت ره دَز تُو برسَنم. ^۷ بورُو و دَ یُرُعام بُگی که خُداوند، خُدایِ اسرائیل اینی رقم مُوگیه، ما از مینکلِ قوم مقام تُو ره باله کدُم و تُو ره دَ بَله قوم خُو اسرائیل رهبر جور کدُم. ^۸ ما پادشاهی ره از خانوارِ داوود کَندم و دَز تُو دَدُم، ولی تُو رقمِ خدمتگار مه داوود نبودی؛ او احکام مَره نگاه کده قد تمامِ دلِ خُو از مه پیروی مُوكد و تنها چیزی ره که دَ نظرِ ازمه دُرست بود، انجام میدد؛ ^۹ لیکن تُو از تمامِ کسای که از تُو کده پیش زندگی مُوكد کلوتر شرارتِ کدی و رفته بَلده خُو خُدايون بیگنه و بُت‌های ریختنده شُده جور کدی و قار مَره باله اُوردی. دَمزی رقم تُو مَره پُشتِ سر خُو اندخته از مه رُوی گردو شُدی. ^{۱۰} امزی خاطر ما دَ بَله خانوارِ یُرُعام بلا-و- مُصیبت میرم: ما از خانوارِ یُرُعام تمامِ مردا-و-باچه ها ره نابود مُونم، ام بَندی و ام آزاد شی ره که دَ اسرائیل آسته. ما خانوارِ یُرُعام ره دَر میدیم، امو رقم که سرگین ره دَر میدیه تا کاملاً بسوزه. ^{۱۱} هر کسی که از خانوارِ یُرُعام دَ شار بُمَره، سگا مُوخوره و هر کسی که دَ بیابو بُمَره، مُرغکوی هوا مُوخوره، چُون خُداوند امی رقم گُفته؛ ^{۱۲} پس تُو باله شُده

خانه خو بورو. امی که پایای تو د شار برسّه، باچه مومره
^{۱۳} و تمام اسرائیل بلده شی ماتم گرفته او ره دفن مونه. او
 تنها کسی آسته که از خانوار یربعام د قبر موره، چراکه دزو
 یگو چیز خوب د نظر خداوند، خدای اسرائیل د منه خانوار
 یربعام پیدا شده. ^{۱۴} علاوه ازی، خداوند امروز بلده خو یگ
 پادشاه د بله اسرائیل انتخاب کده و او خانوار یربعام ره نابود
 موکنه. چی بگیم، امی آلی ای کار شروع شده. ^{۱۵} خداوند
 اسرائیل ره میزنه و رقم نیی که د آو ایسو و اوسو موره جور
 مونه. او ریشه اسرائیل ره امزی زمین خوب که د بابه کلونای
 ازوا دده بود میکنه و اونا ره د او طرف دریای فرات تیت-
 پرک مونه، چراکه اونا بلده خو بت های آشیره جور کده قار
 خداوند ره باله آورده. ^{۱۶} او اسرائیل ره بخاطر گناه های
 یربعام تسلیم مونه، چراکه ام خود ازو گناه کد و ام باعث
 شد که اسرائیل گناه کنه.

^{۱۷} اوخته خاتون یربعام باله شده ریی شد و د شار ترصه آمد؛
 امی که پای شی د لَخک درگه خانه رسید، باچه مُرد. ^{۱۸} تمام
 اسرائیل او ره دفن کد و بلده ازو ماتم گرفت؛ ای کار د
 مطابق کلام خداوند که د وسیله خدمتگار خو آخیای نبی
 گفتد، رُخ دد.

^{۱۹} باقی کارای یربعام که چی رقم جنگ کد و چی رقم
 پادشاهی کد، د کتاب تواریخ پادشایون اسرائیل نوشته یه.
^{۲۰} روزای که یربعام پادشاهی کد، بیست و دو سال بود.
 اوخته او فوت کده قد بابه کلونای خو خاو کد و باچه شی
 ناداب د جای ازو پادشاه شد.

پادشاهی رِحْبَعَام دَ يَهُودَا

^{۲۱} رِحْبَعَام باچِه سُلَيْمَان دَ يَهُودَا پادشاهی مُوکد. رِحْبَعَام وختیکه پادشاه شد چل و یگ ساله بود؛ اُو دَ اورشَلیم دَ شاری که خُداوند از مینکلِ تمامِ طایفه های اِسْرَائیل اِنْتِخاب کُدد تا نام خُو ره دَ بِلَه اَزُو قرار بَدیه، هفده سال پادشاهی کد. نام آبه اَزُو نَعْمه بود از جُمْلَه عمونیا. ^{۲۲} مردُمِ يَهُودَا دَ نظرِ خُداوند شرارت کد؛ اونا قد گناه های که مُرتکب شد، غَیرتِ خُداوند ره کلوتر دَ شور اُورد نِسبت دَ پگ چیزای که بابَه کَلونای ازوا کُدد. ^{۲۳} اونا ام بَلَدَه خُو بُتخانه ها و ستون های پَرستشی و بُت های اَشیره دَ بِلَه هر تپه و دَ تی هر دِرخت سوز آباد کد. ^{۲۴} لواطگرا ام دَ سرزمینِ ازوا دَ بُتخانه ها مَوْجود بود؛ اونا تمامِ کارای زِشتِ مَلتِ های ره که خُداوند از پیشِ رُوی بَنی اِسْرَائیل هَی کُدد، انجام مِیدد.

^{۲۵} دَ سالِ پَنجُمِ حُکمرانی رِحْبَعَام پادشاه، شیشَق پادشاهِ مِصر دَ بِلَه اورشَلیم حَمله کد. ^{۲۶} اُو خزانه های خانه خُداوند و خزانه های خانه پادشاه ره گِرِفته بُرد؛ اَرَمی، اُو پگ چیزا ره گِرِفته بُرد، دَ شُمُولِ سِپَرهای طِلابی که سُلَيْمَان جور کُدد. ^{۲۷} پس رِحْبَعَام پادشاه دَ عِوضِ ازوا سِپَرهای برونزی جور کد و دَ دِستِ قومندانای پیره دارای که دَ درگه خانه پادشاه پیره دارای مُوکد، تَسْلیم کد. ^{۲۸} هر وختیکه پادشاه دَ خانه خُداوند مورفت، پیره دارا سِپَرها ره گِرِفته مُو بُرد و بعد اَزُو اونا ره پس دَ پیره دارخانه میُورد.

^{۲۹} باقی کارای رِحْبَعَام و چیزای که انجام دَد دَ کِتَابِ تَواریخ

پادشایونِ یهودا نُوشته یِه؟^{۳۰} دَ مینکلِ رِحْبَعام و یرُبَعام دَ تمامِ روزای پادشاهی ازوا جنگ بُود.^{۳۱} رِحْبَعام فَوْت کده قد بابَه کَلونای خُو خاو کد و دَ شارِ داؤود دَ مینکلِ بابَه کَلونای خُو دَفن شُد؛ نامِ آبه شی نَعمه بُود، از جُمْلَه عمونیا. بعد ازو باچه شی اَبیام دَ جای ازو پادشاه شُد.

اَبیام پادشاهِ یهودا موشه

۱۵ دَ سالِ هژدَهَم پادشاهی یرُبَعام باچه نِباط، اَبیام دَ بلَه یهودا پادشاه شُد.^۲ اَبیام سه سال دَ اورشَلیم پادشاهی کد و نامِ آبه شی مَعکه دُخترِ اَبشالوم بُود.^۳ او تمامِ گناه های ره کد که آته شی پیش ازو مَوکد؛ دلِ ازو دَ خُداوند، خُدای شی راست-و-صادق نَبود، رقمی که از بابَه کَلون شی داؤود بُود.^۴ باوجودِ ازی ام خُداوند، خُدای شی بخاطرِ داؤود بلده ازو یگ چِراغ دَ اورشَلیم دَد تا تَخْتِ باچه شی ره بعد ازو برقرار کنه و اورشَلیم ره اُسْتوار کنه.^۵ چُون داؤود چِیزی ره که دَ نظرِ خُداوند دُرُست بُود، انجام دَد و از چِیزای که دَز شی اَمر کد، دَ تمامِ روزای عُمَر خُو سرپیچی نکد، بَغیر از مَوْضوعِ اوریای حِتّی.^۶ جنگی که دَ مینکلِ رِحْبَعام و یرُبَعام شُرُوع شُد دَ تمامِ روزای زندگی اَبیام اِدامه دَشت.^۷ باقی کارای اَبیام و چِیزای که کد دَ کِتَابِ تَواریخِ پادشایونِ یهودا نُوشته یِه. دَ مینکلِ اَبیام و یرُبَعام ام جنگ بُود.^۸ اَبیام فَوْت کده قد بابَه کَلونای خُو خاو کد و دَ شارِ داؤود دَفن شُد و باچه شی آسا دَ جای ازو پادشاه شُد.

آسا پادشاهِ یهودا مُوشه

^۹ دَ سالِ بیستُمِ پادشاهیِ یربعامِ پادشاهِ اسرائیل، آسا دَ بِلَه یهودا پادشاه شد ^{۱۰} و چِل و یگ سال دَ اورشَلیمِ پادشاهی کد. نامِ آجِه ازو مَعکِه دُخترِ اَبشالومِ بود. ^{۱۱} آسا چیزِی ره که دَ نظرِ خُداوند دُرست بود، رقمِ بابِه کَلونِ خُو داوودِ انجام دَد. ^{۱۲} او لواطِگرایِ بُتخانه ها ره از مُلکِ بُر کد و بُت‌های ره که بابِه کَلونایِ شی جور کدُ دُور پورته کد. ^{۱۳} او آجِه خُو مَعکِه ره ام از مَلکه بودو برطرف کد، چراکه او یگ بُتِ نَفرتِ اَنگیز دَ شکلِ اَشیره جور کدُ. آسا بُتِ ازو ره میده کد و بُرده دَ دَره قِدرون سوختند. ^{۱۴} اگرچه عِبادت‌گاه های جای های بلند بیرو نشُد، لیکن دِلِ آسا دَ تمامِ روزایِ زندگی شی دَ خُداوند راست-و-صادق بود. ^{۱۵} او چیزای ره که آتِه شی وَقف کدُ و چیزای ره که خود شی وَقف کدُ، یعنی نُقره، طِلا و ظرفا ره دَ خانه خُداوند اُورد.

^{۱۶} دَ مینکلِ آسا پادشاهِ یهودا و بَعشا پادشاهِ اسرائیل، دَ تمامِ روزایِ پادشاهی ازوا جنگ بود. ^{۱۷} بَعشا پادشاهِ اسرائیل دَ بِلَه یهودا اُمد و رامه ره مُستَحکم جور کد تا کس ره نیله که دَ پیشِ آسا پادشاهِ یهودا رفت و اُمد کنه. ^{۱۸} اوخته آسا پادشاه تمامِ نُقره و طِلائی ره که دَ خزانه های خانه خُداوند و خزانه های خانه پادشاه باقی مَندُ گِرِفته دَ دِستِ خِدمتگرایِ خُو دَد و اونا ره دَ پیشِ بِنِ هَدَدِ باچه طَبِرمونِ نوسِه حِزیون، پادشاهِ ارام که دَ دِمَشقِ زندگی مُوکد، رِی کده گُفت: ^{۱۹} ”بیل که دَ مینکلِ ازمه و ازتو یگ عهد-و-پیمانِ بَشه، رقمی که دَ مینکلِ آتِه ازمه و آتِه ازتو بود. اینه، ما دَزتو یگ تُحِفِه نُقره و

طَلَّا رَيِّ مُوْنُم؛ پَسْ عَهْد- و- پِيْمَانْ خُو رِهْ قَدْ بَعْشَا پَادِشَاهِ
إِسْرَائِيلِ مَيِدَهْ كُو تَا أُو اَز نَزْدِيكِ مِهْ بُوْرَه. “^{٢٠} بِنِ هَدَدِ قَدْ آسَا
پَادِشَاهِ مَوَافِقْتِ كَدْ و قَوْمَنْدَانَايِ لَشْكِرِ خُو رِهْ دَ خِلَافِ
شَارَايِ إِسْرَائِيلِ رَيِّ كَدَهْ عِيُونِ، دَانِ، آبِلِ بَيْتِ- مَعَكِهْ و تَمَامِ
مَنْطَقَهْ كِنِرُوْتِ رِهْ قَدْ پَگِ سِرْزَمِيْنِ نَفْتَالِي تَصْرُفِ كَدْ.
^{٢١} وَخْتِي بَعْشَا اِي تُوْرَهْ رِهْ شَنِيدِ، أُو اَز مُسْتَحْكَمِ جُوْرِ كَدُوْنِ
رَامِهْ دِسْتِ كَشِيْدِ و رَفْتَهْ دَ تِرْصَهْ جَايِ- دَ- جَايِ شُدْ.

^{٢٢} اَوْخْتَهْ آسَا پَادِشَاهِ دَ تَمَامِ يَهُودَا يِگِ اِعْلَانِ كَدْ كِهْ هِيچِ كَسِ
اَزِي اَمْرُ بُرُو نَبُوْد: اِعْلَانِ اِي بُوْد كِهْ مَرْدُمِ سَنَگَا و چِيوَايِ رِهْ
كِهْ بَعْشَا بَلَدِهْ مُسْتَحْكَمِ جُوْرِ كَدُوْنِ رَامِهْ اُوْرُدُدِ بَالَهْ كَدَهْ بُبْرَهْ و
آسَا پَادِشَاهِ جِبْعِ بِنِيَامِيْنِ و مِصْفَهْ رِهْ قَدْ اَزْوَا مُسْتَحْكَمِ جُوْرِ
كَدْ. ^{٢٣} بَاقِي تَمَامِ كَارَايِ آسَا، قُدْرَتِ شِي، تَمَامِ چِيْزَايِ كِهْ اُو
اِنْجَامِ دَدِ و شَارَايِ رِهْ كِهْ اُو مُسْتَحْكَمِ جُوْرِ كَدْ دَ كِتَابِ تَوَارِيخِ
پَادِشَايُوْنِ يَهُودَا نُوْشْتَهْ يَهْ. مُتَاسِفَانَهْ پَايَايِ آسَا دَ زَمَانِ پِيْرِي
شِي عِيْبِي شُدُدْ. ^{٢٤} آسَا قَوْتِ كَدَهْ قَدْ بَابَهْ كَلُوْنَايِ خُو خَاو كَدْ و
پَالُوِي اَزْوَا دَ شَارِ بَابَهْ كَلُوْنِ خُو دَاوُوْدِ دَفْنِ شُدْ و بَاچِهْ شِي
يَهُوشَافَاطِ دَ جَايِ اَزُو پَادِشَاهِ شُدْ.

نَادَابِ پَادِشَاهِ إِسْرَائِيلِ مُوْشَهْ

^{٢٥} دَ سَالِ دُوْمِ پَادِشَاهِي آسَا پَادِشَاهِ يَهُودَا، نَادَابِ بَاچِهْ يَرْبَعَامِ
دَ بَلَهْ إِسْرَائِيلِ پَادِشَاهِ شُدْ و دُو سَالِ دَ بَلَهْ إِسْرَائِيلِ پَادِشَاهِي
كَدْ. ^{٢٦} اُو چِيْزِي رِهْ كِهْ دَ نَظَرِ خُدَاوَنْدِ بَدِ بُوْدِ اِنْجَامِ دَدِ و دَ رَاهِ
آتِهْ خُو رَفْتَهْ دَ كُنْهِي اِدَامَهْ دَدِ كِهْ آتِهْ اَزُو بَاعِثِ شُدْ مَرْدُمِ
إِسْرَائِيلِ كُنْهْ.

۲۷ بَعِشَا بَاچِه اَخِيَا كِه اَز خَانَوَارِ يَسَاكَار بُوَد، دَ خِلَافِ نَادَابِ
نَقْشِه كَشِيدِ و بَعِشَا اُو رِه دَ مَنْطِقَه جِبْتون كِه دَ فَلَاسْطِينِيَا
تَعْلُقِ دَشْتِ زَدِه كُشْتِ؛ اِي كَارِ دَ غَيْتِي شُدْ كِه نَادَابِ و تَمَامِ
إِسْرَائِيلِ جِبْتون رِه مَحَاصِرِه كَدُد. ۲۸ پَسِ دَ سَالِ سَوْمِ
پادشاهی آسا پادشاهِ يَهُودا، بَعِشَا نَادَابِ رِه كُشْتِ و دَ جَايِ
شِي پادشاهِ شُد. ۲۹ اَمِي كِه بَعِشَا پادشاهِ شُد، اُو پَگِ خَانَوَارِ
يُرُبْعَامِ رِه كُشْتِ؛ اُو يَگِ نَفَرِ رِه اَمِ اَز خَانَوَارِ يُرُبْعَامِ زِنْدِه نَه
ايشْتِ، بَلَكِه پَگِ شِي رِه نَابُودِ كَد. اِي كَارِ دَ مُطَابِقِ كَلَامِ
خُداوندِ شُد كِه دَ وَسِيلَه اَخِيَايِ شِيلُونِي كُفْتُد؛ ۳۰ اَرَمِي، اِي
بِخَاطِرِ گُناهِ هَايِ شُد كِه اَمِ خُودِ يُرُبْعَامِ مُرْتَكِبِ شُد و اَمِ
بَاعِثِ شُد كِه اِسْرَائِيلِ گُناهِ كَنه و دَ وَسِيلَه اَزوا قَارِ خُداوندِ،
خُدايِ اِسْرَائِيلِ رِه بَالِه بِيرِه.

۳۱ باقی کارای ناداب و پگ چیزای که انجام دد، د کتابِ
تَوَارِيخِ پادشايونِ اِسْرَائِيلِ نَوِشْتِه يَه. ۳۲ دَ بَيْنِ آسا پادشاهِ يَهُودا
و بَعِشَا پادشاهِ اِسْرَائِيلِ، دَ تَمَامِ رُوزايِ پادشاهی اَزوا جَنگِ
بُود.

پادشاهی بَعِشَا دَ اِسْرَائِيلِ

۳۳ دَ سَالِ سَوْمِ پادشاهی آسا پادشاهِ يَهُودا، بَعِشَا بَاچِه اَخِيَا دَ
بَلَه تَمَامِ اِسْرَائِيلِ دَ تَرِصَه پادشاهِ شُد و بِيستِ و چارِ سَالِ
پادشاهی كَد. ۳۴ اُو چِيْزِي رِه كِه دَ نَظَرِ خُداوندِ بَد بُوَد، اَنجَامِ
دَد و دَ رَاهِ يُرُبْعَامِ رَفْتِه دَ گُناهِ اَزو كِه بَاعِثِ شُد اِسْرَائِيلِ گُناهِ
كَنه، اِدَامِه دَد.

دَ امزُو غَيْتِ کلامِ خُداوند دَ بيهُو باچِه حَنانی دَ خِلافِ
 بَعشا نازلِ شُدِه گُفت: ^۲ ”اَي بَعشا، ما تُو ره از خاک باله
 کدُم و دَ بلِه قَوْمِ خُو اِسرائيل رهبرِ جورِ کدُم، ليکن تُو دَ راهِ
 يَرْبعامِ رفتی و باعثِ شُدی که قَوْمِ مه اِسرائيل گُناه کُنه و قارِ
 مَرِه دَ وسيلِه گُناه های خُو باله بیره. ^۳ اينه، ما تُو و خانوارِ تُو
 ره گم-و-گُلِ مُونم و خانوارِ تُو ره رِقَمِ خانوارِ يَرْبعامِ باچِه
 نِباطِ جورِ مُونم. ^۴ هر کسی که از خانوارِ تُو دَ شارِ بُمَرِه، سَگا
 مُوخوره و هر کس شی که دَ دَشتِ بُمَرِه، مَرغکوی هَوا.“

^۵ باقی کارای بَعشا و چيزای که کد و قُدرتِ شی دَ کِتَابِ
 تَواريخِ پادشايونِ اِسرائيل نوشته يَه. ^۶ بَعشا فَوْتِ کده قد
 بابِه کَلونای خُو خاو کد و دَ تِرِصه دَفنِ شُد و باچِه شی ايلاه دَ
 جای اَزو پادشاه شُد. ^۷ کلامِ خُداوند دَ بيهُو نَبی باچِه حَنانی دَ
 خِلافِ بَعشا و خانوارِ شی از دُو لِحاظِ نازلِ شُد: ام بخاطرِ
 پَگِ شرارتی که بَعشا دَ نظرِ خُداوند کدُد و دَ وسيلِه کارِ
 دِستایِ خُو قارِ خُداوند ره باله اُورُد و رِقَمِ خانوارِ يَرْبعامِ
 شُدُد و ام بخاطری که پَگِ خانوارِ يَرْبعامِ ره نأبود کدُد.

ايلاه پادشاهِ اِسرائيل موشه

^۸ دَ سالِ بيست و شَشَمِ پادشاهی آسا پادشاهِ يهُودا، ايلاه باچِه
 بَعشا دَ تِرِصه دَ بلِه اِسرائيل پادشاه شُد و دُو سالِ پادشاهی
 کد. ^۹ زِمري یکی از خِدمتگرایِ ايلاه که قومندانِ نيمِ گاڏی
 های جنگی اَزو بُود، دَ خِلافِ اَزو نَقشه کشيد. وختیکه ايلاه دَ
 تِرِصه دَ خانِه اَرِصا که مَسئُولِ خانِه شی دَ تِرِصه بُود، وُچی
 کده خود ره نَشه مَوکد، ^{۱۰} زِمري داخلِ شُد و اُو ره زده

کُشت. دَ امزی رقمِ زمري دَ سالِ بیست و هفتمِ پادشاهی آسا پادشاهِ یهودا دَ جای ایلاه پادشاه شد. ^{۱۱} امی که زمري پادشاه شد و دَ تختِ ایلاه شِشت، تمامِ خانوارِ بعشا ره کُشت. او یگِ مرد-و-باچه ام دزو نه ایشت، نه دَ قومای ازو و نه دَ دوستای شی. ^{۱۲} دَ امزی رقمِ زمري تمامِ خانوارِ بعشا ره دَ مطابقِ کلامِ خداوند که دَ وسیله ییهو نبی دَ خلافِ بعشا گفتد، از بین بُرد. ^{۱۳} ای کار بخاطرِ تمامِ گناه های بعشا و گناه های باچه شی ایلاه شد، چون اونا ام باعث شد که اسرائیل گناه کنه و ام قد بُت های بے ارزش خو قارِ خداوند، خدای اسرائیل ره باله اُورد. ^{۱۴} باقی کارای ایلاه و تمام چیزای که کد دَ کتابِ تواریخِ پادشایونِ اسرائیل نوشته یه.

پادشاهی زمري

^{۱۵} دَ سالِ بیست و هفتمِ پادشاهی آسا پادشاهِ یهودا، زمري هفت روز دَ ترصه پادشاهی کد. دَ امزو غیت لشکرِ اسرائیل دَ نزدیکِ جبِتون که دَ فلسطینیا تعلق دشت، خیمه زد؛ ^{۱۶} و لشکری که دَ خیمه گاه بود یگِ آوازه ره شنید که ”زمري نقشه کشیده و پادشاه ره ام کُشته.“ پس تمامِ اسرائیل عمری ره که قومندانِ لشکر بود، دَ امزو روز دَ خیمه گاه دَ بله اسرائیل پادشاه جور کد. ^{۱۷} اوخته عمری قد تمامِ لشکرِ اسرائیل قتی از جبِتون رفت و ترصه ره محاصره کد. ^{۱۸} وختی زمري دید که شار گرفته شده، او دَ بُرجِ قصرِ پادشاه در آمد و خانه پادشاه ره قد خود خو قتی دَ آتش سوختند و مُرد. ^{۱۹} ای کار بخاطرِ گناه های ازو شد و بخاطرِ شرارتی که او دَ نظرِ خداوند انجام دد؛ چون او دَ راهِ یربعام

رفته دَ مُطَابِقِ گُناهِ ازو رفتار کد که او باعِث شدِ إِسْرَائِيل
گُناه کنه. ^{۲۰} باقی کارای زِمْرِي و نَقْشِه که او کَشِيد دَ کِتَابِ
تَوَارِيخِ پادشايونِ إِسْرَائِيلِ نُوْشْتِه يَه.

^{۲۱} دَ امزُو غَيْتِ قَوْمِ إِسْرَائِيلِ دَ دُو دِسْتِه تَقْسِيمِ شُد؛ نِيمِ شِي از
تِبْنِي باچِه گِينَتِ طَرْفَدَارِي کد تا او ره پادشاه جور کنه و نِيمِ
دِيگِه شِي از عُمْرِي. ^{۲۲} لِيکِنِ مَرْدُمِي که طَرْفَدَارِ عُمْرِي بُوْد دَ
بَلِه مَرْدُمِي که طَرْفَدَارِ تِبْنِي باچِه گِينَتِ بُوْد، زور شُد؛ پس
تِبْنِي مُرْد و عُمْرِي پادشاه شُد.

پادشاهی عُمْرِي دَ إِسْرَائِيلِ

^{۲۳} دَ سَالِ سِي و يَكْمِ پادشاهی آسا پادشاه يَهُودَا، عُمْرِي دَ بَلِه
إِسْرَائِيلِ پادشاه شُد و دوازده سال پادشاهی کد که شَش سال
شِي دَ تَرْصِه بُوْد. ^{۲۴} عُمْرِي تِيه سامِرِه ره از سامِرِ دَ دُو وَزْنِه
نُقْرِه خَرِيد و دَ بَلِه امزُو تِيه يگ شار آباد کد و نام شِي ره
سامِرِه ايشت که نامِ صَاحِبِ پيشِنِه تِيه بُوْد. ^{۲۵} عُمْرِي چيزِي
ره که دَ نَظَرِ خُداوند بَد بُوْد انجام دَد و از پگِ کَسَايِ که ازو
پيش پادشاه بُوْد، کَلوْتَرِ شَرَارَتِ کد. ^{۲۶} او دَ تَمَامِ رَاهِ هَايِ
يَرْبَعَامِ باچِه نِبَاطِ رَفْت و دَ مُطَابِقِ گُناهِ هَايِ ازو که باعِث شُد
إِسْرَائِيلِ گُناه کنه رفتار کد و قَد بُتْ هَايِ بِي آرِزِشِ خُو قَارِ
خُداوند، خُدايِ إِسْرَائِيلِ ره باله اُورْد. ^{۲۷} باقی کارای که عُمْرِي
انجام دَد و قُدْرَتِ نُمايِي کد دَ کِتَابِ تَوَارِيخِ پادشايونِ إِسْرَائِيلِ
نُوْشْتِه يَه. ^{۲۸} وختِي عُمْرِي قَوْتِ کدِه قَد بَابِه کَلونايِ خُو خَاو
کد و دَ سامِرِه دَفن شُد، باچِه شِي اَخَاب دَ جَايِ ازو پادشاه
شُد.

پادشاهی آخاب د اسرائیل

^{۲۹} آخاب باچه عمری د سال سی و هشتم پادشاهی آسا پادشاه یهودا، د بله اسرائیل پادشاه شد؛ آخاب باچه عمری د بله اسرائیل د سامره بیست و دو سال پادشاهی کد. ^{۳۰} آخاب باچه عمری از پگ کسای که ازو پیش پادشاه بود کلوتر شرارت کد. ^{۳۱} معلوم موشه که رفتار کدو د مطابق گناه های یربعام باچه نباط بلده ازو یگ کار ساده بود که او ایزابل دختر ایتعل پادشاه صیدونیا ره ام خاتو کد و رفته بت بعل ره عبادت و سجده کد. ^{۳۲} او د بت - خانه بعل که د سامره آباد کدد یگ قربانگاه ام بلده بعل جور کد. ^{۳۳} آخاب امچنان یگ بت اشیره جور کد. آخاب قد اعمال خو قار خداوند، خدای اسرائیل ره از پگ پادشایون اسرائیل که ازو پیش حکمرانی موکد کلوتر باله آورد. ^{۳۴} د روزای پادشاهی آخاب، حیئیل بیت - ئیلی شار اریحا ره آباد کد. او پای سنگ شی ره د قیمت جان باچه اولباری خو ابیرام ایشته و درگه های شی ره د قیمت جان باچه ریزه خو سگوب شنند. ای کار د مطابق کلام خداوند شد که د وسیله یوشع باچه نون گفتد.

پیشگویی ایلیا نبی د باره خشکسالی

۱۷ ایلای تشبی که از باشنده های جلعاد بود د آخاب گفت: "د زندگی خداوند، خدای اسرائیل که د حضور شی ایسته یم قسم که د امزی سال های آمدنی نه شبنم مییه و نه بارو موباره تاکه ما نکیم." ^۲ اوخته کلام خداوند دزو نازل شده گفت: ^۳ "ازینجی بورو و طرف شرق تاو خورده د دره

کِریت که رُوی دَ رُوی دریای اُردُن اَسته، خود ره تاشه کُو.
 ۴ دَ اُونجی از جوی آو وُچی کُو و ما دَ زاغ ها اَمر کدیم که
 بَلدِه تُو خوراک بیرِه.“ ۵ پس اُو ریی شُدِه مُطابِقِ کلامِ خُداوند
 عمل کد و رفته دَ درّه کِریت رُوی دَ رُوی دریای اُردُن جای-
 دَ-جای شُد. ۶ زاغ ها بَلدِه ازو ام دَ غَیتِ صُبْحِ نان و گوشت
 میؤرد و ام دَ غَیتِ شامِ نان و گوشت میؤرد؛ و اُو از جوی
 آو وُچی مُوکد. ۷ لیکن بعد از چند وخت جوی خُشک شُد،
 چراکه بارو دَ امزُو سرزمی نَمُوبارید.

ایلیا و خاتونِ بیوه

۸ اوخته کلامِ خُداوند دَزُو نازل شُدِه گُفت: ۹ ”باله شو، دَ
 صَرِفِه که دَ نَزْدِیکِ صَیدون اَسته بورو و دَ اُونجی جای-دَ-
 جای شو؛ چُون ما دَ یگِ خاتونِ بیوه اَمر کدیم که دَ اُونجی
 دَز تُو خوراک بَدیه.“ ۱۰ پس ایلیا باله شُدِه دَ صَرِفِه رفت و
 غَیتیکه دَ نَزْدِیکِ درگه شار رسید، دید که یگِ خاتونِ بیوه
 هیژمِ جم مونه. ایلیا اُو ره کُوی کده گُفت: ”از خیر خُو کم
 وری آو دَ یگِ ظرف بَلدِه مه بَیر تا وُچی کنم.“ ۱۱ وختیکه اُو
 بَلدِه اُوردونِ آو مورفت، ایلیا اُو ره کُوی کده گُفت: ”یگِ
 لُغمه نان ام بَلدِه مه دَ دِست خُو گِرِفته بَیر.“ ۱۲ لیکن اُو گُفت:
 ”دَ زَندگی خُداوند، خُدای تُو قَسم که یگِ نان ام ندرم، فقط
 یگِ مُشت آرد دَ کَندُو و یگِ مِقدار روغو دَ دیگلی مَندِه که
 اینمی دُو چِیو ره جم مُونم تا رفته اَمو ره بَلدِه خود خُو و
 باچه خُو پُخته کنم؛ اَمو ره که بُخوری بعد ازو از گُشنگی
 مومری.“ ۱۳ ایلیا دَز شی گُفت: ”ترس نَخور؛ بورو و چِیزی ره
 که گُفتی انجام بَدی، لیکن امزُو چِیزی که دَری اوّل یگِ ثکی

ریزه بَلَدِه ازمه پُخته کُو و بعد ازو بَلَدِه خود خو و باچه خو پُخته کُو. ^{۱۴} چُون خُداوند، خُدایِ اِسْرَائیلِ اِینی رِقْمِ مُوگیه، 'کَنْدُوی آرد تُو خالی نَمُوشه و روغو از دیگی تُو خلاص نَمُوشه تا روزی که خُداوند دَ زمی بارو بُبارنه.' ^{۱۵} پس او رفته اُمُو کار ره کد که ایلیا دَ ز شی گُفتد؛ اوخته خاتو و ایلیا قد خانوارِ خاتو بَلَدِه روزای کَلو امزُو کَنْدُو و دیگی خورد. ^{۱۶} نه کَنْدُوی آرد خالی شُد و نه روغو از دیگی خلاص شُد، مُطابِقِ کلامِ خُداوند که دَ و سِیلِه ایلیا گُفته شُد.

^{۱۷} بعد از چند وخت باچه امزُو خاتو که صاحبِ خانه بُود ناجور شُد. ناجوری ازو غَدرِ سخت بُود، دَ اندازه که دَ زُو نَفَسِ باقی نَمَند. ^{۱۸} اوخته او دَ ایلیا گُفت: "آی مَرِدِ خُدا، تُو قد ازمه چی غَرَضِ دَری؟ آیا دَ پیشِ ازمه اَمَدِی تا گُناه های مَره دَ یاد اُورده باچه مَره بُکُشی؟" ^{۱۹} لیکن ایلیا دَ زُو گُفت: "باچه خُو ره دَ ز مه بدی." او ره از بَغْلِ ازو گِرِفْتِه دَ باله- خانه که زندگی مُوکد بُرد و دَ بَلِه جاگِه خُو خاَوَلجی کد ^{۲۰} و دَ پیشِ خُداوند ناله- و- فریاد کده گُفت: "آی خُداوند، خُدایِ مه، آیا دَ بَلِه امزی خاتونِ بیوه که ما دَ پیشِ شی زندگی مُونم ام بلا- و- مُصِیبتِ میری و باچه شی ره مُوکُشی؟" ^{۲۱} اوخته سِه دَفعه خود ره دَ بَلِه امزُو باچه بِرِاز کد و بَسَمِ دَ پیشِ خُداوند ناله- و- فریاد کده گُفت: "آی خُداوند، خُدایِ مه، بیل که جانِ امزی باچه دَ ز شی پس بیهه." ^{۲۲} خُداوند آوازِ ایلیا ره شِنید و جانِ باچه دَ ز شی پس اَمَد و او زنده شُد. ^{۲۳} ایلیا باچه ره گِرِفْتِه از باله خانه تاه اُورد و دَ آبه شی تسلیم کد و گُفت: "توخ کُو، باچه تُو زنده یه." ^{۲۴} خاتو دَ ایلیا گُفت: "آلی ما فامیدم که تُو مَرِدِ خُدا اَسْتی و کلامِ خُداوند از دانِ ازتو

ایلیا و عوبدیا

۱۸ بعد از روزای کلو، د سال سوّم خُشکسالی، کلام خُداوند د ایلیا نازل شُده گُفت: ”بورو، خود ره د آخاب نشو بدی و ما د زمی بارو موبارنم.“^۲ پس ایلیا رفت تا خود ره د آخاب نشو بدیه. د امزو غیت د سامره سخت قحطی بود^۳ و آخاب عوبدیا ره که مسؤلِ خانه شی بود کوی کد. عوبدیا از خُداوند غدر ترس مُوخورد؛^۴ وختیکه ایزابل انبیای خُداوند ره مُوکشت، عوبدیا صد نفر از انبیا ره گِرِفته پنجاه پنجاه نفر د دُو غار تاشه کد و بلده ازوا نان و آو تهیه کد.^۵ اوخته آخاب د عوبدیا گُفت: ”د تمام سرزمی د پگ چشمه های آو و د تمام درّه ها بگرد؛ شاید مو بتنی علف پیدا کنی و آسپ ها و قاطر ا ره زنده نگاه کنی و مجبور نشنی حیوانای خور ره بکُشی.“^۶ پس اونا زمی ره د بین خو تقسیم کد تا د امزو جای ها بگرده؛ آخاب تنهای خو د یگ طرف رفت و عوبدیا تنهای خو د دیگه طرف.

۷ وختیکه عوبدیا د راه بود، ایلیا قد ازو روی د روی شد؛ عوبدیا او ره سنخت و خود ره قد روی خو د زمی اندخته گُفت: ”آی بادار مه ایلیا، ای تو آستی؟“^۸ او د جواب شی گُفت: ”آری، ما آستم. بورو و د بادار خو بگی که ایلیا د اینجی آسته.“^۹ عوبدیا گُفت: ”ما چی گناه کدیم که خدمتگار خو ره د دست آخاب تسلیم مونی تا مره بکُشه؟“^{۱۰} د زندگی خُداوند، خُدای تو قسم که اوطور ملت و مملکت نمنده که

بادار مه بلده طلب کدون تُو د اُونجی نفر ریی نکده بَشه؛
 غیتیکه اونا مُوگفت، 'اُو د اینجی نیسته،' اُو امو مَمَلکت یا
 مَلت ره قَسَم میدد که اونا واقعا تُو ره پیدا نکده. ^{۱۱} آلی تُو دَز
 مه مُوگی، 'بورُو و د بادار خُو بگی که ایلیا د اینجی آسته.'
^{۱۲} امی که ما از پیش تُو بورُم، روح خُداوند تُو ره د جایی
 موبره که ما نَموفامُم؛ پس وختیکه ما رفته د آخاب خبر بدیم
 و اُو بییه و تُو ره پیدا نَتنه، اُو مره مُوکشه، باوجود که ما
 خِدمتگار تُو از بچکِچگی از خُداوند ترس دَرُم. ^{۱۳} آیا د بادار
 مه گفته نشده که ما چیز کار کدُم وختیکه ایزابل انبیای
 خُداوند ره مُوکشت و چی رقم صد نفر از انبیای خُداوند ره
 پنجاه پنجاه نفر د دُو غار تاشه کده بلده ازوا نان و آو تهیه
 کدُم؟ ^{۱۴} و آلی تُو مُوگی، 'بورُو و د بادار خُو بگی که ایلیا د
 اینجی آسته،' اُو حتماً مره مُوکشه. ^{۱۵} ایلیا گُفت: "د زندگی
 خُداوند لشکرها که د حُضور شی ایسته یَم قَسَم که امروز
 خود ره دَزُو نشو میدیم." ^{۱۶} پس عوبدیا د پیش آخاب رفته اُو
 ره خبر دد و آخاب بلده دیدون ایلیا آمد.

^{۱۷} وختی آخاب ایلیا ره دید، آخاب دَزُو گُفت: "آیا ای تُو
 آستی، کسی که د بله اسرائیل مُصیبت اُورده؟" ^{۱۸} ایلیا د
 جواب شی گُفت: "ما د بله اسرائیل مُصیبت نَوردم، بلکه تُو
 و خانوار آته تُو مُصیبت اُوردید، چراکه شُمو احکام خُداوند
 ره ایله کدید؛ و تُو از بعل ها پیروی کدی. ^{۱۹} آلی پیغام ریی
 کده تمام اسرائیل ره د کوه کَرَمَل د پیش مه جم کُو؛ و چار
 صد و پنجاه نفر از انبیای بعل و چار صد نفر از انبیای
 اَشیره که از دسترخون ایزابل مُوخوره ام د اُونجی بییه."

پیروزی ایلیا د بِلِه اَنبِیایِ بَعَل

۲۰ پس اَخاب بَلَدِه تَمَامِ بَنی إِسْرَائیلِ پَیغامِ رَیّی کد و اَنبِیایِ بَعَل رِه اَم دَ کَوِه کَرَمَلِ جَم کد. ۲۱ اوخته ایلیا د نَزْدِیکِ تَمَامِ مَرْدُمِ اَمَدِه کُفْت: ”تا کِی از یگ شاخچه د دِیگِه شاخچه مَوپَرِید؟ اگِه خُداوند خُدا اَسْتِه، اُو رِه پَیروِی کَنید! اگِه بَعَل خُدا اَسْتِه، اُو رِه پَیروِی کَنید!“ لیکن مَرْدُمِ دَ جَوَابِ شِی هِیچ چیز نَکُفْت. ۲۲ پس ایلیا د مَرْدُمِ کُفْت: ”ما تَنها نَبی خُداوند اَسْتُم کِه باقی مَندِیم و اَنبِیایِ بَعَل چار صد و پَنجاه نَفر اَسْتِه. ۲۳ اَلی دَز مو دُو نَرگاو بَدِید و بیلید کِه اونا یگ نَرگاو رِه بَلَدِه خُو اِنْتِخاب کَنه و اُو رِه ثوْثِه ثوْثِه کَدِه دَ بَلِه هِیْزُم بیلِه، لیکن اَتِش دَر نَدِیه؛ ما اَم نَرگاو دِیگِه رِه اَماده کَدِه دَ بَلِه هِیْزُم مِیْلُم و اَتِش دَر نَمِیدِیم. ۲۴ اوخته شُمو نامِ خُداِی خُودون خُو رِه گَرِفْتِه کُوی کَنید و ما نامِ خُداوند رِه گَرِفْتِه کُوی مَوم؛ خُداِی کِه قَد اَتِش جَوَابِ بَدِیه، اَمو خُدا اَسْتِه.“ و تَمَامِ مَرْدُمِ دَ جَوَابِ شِی کُفْت: ”خُوب کُفْتی.“

۲۵ پس ایلیا د اَنبِیایِ بَعَل کُفْت: ”یگ گاو رِه بَلَدِه خُو اِنْتِخاب کَدِه اوّل شُمو اَماده کَنید، چَراکِه شُمو کَلو اَسْتِید؛ و نامِ خُداِی خُو رِه گَرِفْتِه کُوی کَنید، لیکن اَتِش دَر نَدِید.“ ۲۶ اونا اَمو گاو رِه کِه بَلَدِه ازوا دَدِه شُدُد، گَرِفْتِه اَماده کد و از صُبْح تا چاشْتِ نامِ بَعَل رِه گَرِفْتِه کُوی کد و کُفْت: ”اَی بَعَل دَز مو جَوَابِ بَدِی!“ لیکن هِیچ آواز یا جَوابی نَمَد. اونا اَمو رَقْمِ کُفْتِه دَ گَرِدِ قُربانگَاهی کِه اَباد کُدُد، قَرْتک-و-خیزک مِیْزَد. ۲۷ دَ غَیْتِ چاشْتِ ایلیا اونا رِه رِیشخند کَدِه کُفْت: ”بَلندتر چِیغ بَزَنید، چُون اُو خُدا اَسْتِه! شاید دَ چورْت زَدو بَشِه یا بَلَدِه رَفَع

حاجت بُرو رفته بَشه و یا دَ سفر بَشه، یا شاید ام خاو بَشه که باید بیدار شنه!“^{۲۸} پس اونا بلندتر چیع زد و دَ مطابقِ رسم-و-رواج خُو خودون ره قد شمشیر ها و نیزه ها زخمی کد، دَ اندازه که خُون از جِسْمِ ازوا جاری شد. ^{۲۹} بعد از تیر شُدون چاشت تا وختِ تقدیمِ کدونِ هدیه شام اونا دَ آوازِ بلند ایله گویی کد، لیکن نه آوازی آمد و نه کس جواب دَد و نه تَوَجُّه کد.

^{۳۰} اوخته ایلیا دَ تمامِ مردُمِ گُفت: ”پیشِ ازمه بیید.“ و تمامِ مردُمِ پیشِ ازُو آمده قُربانگاهِ خُداوند ره که بیرو شُد دُوباره آباد کد. ^{۳۱} و ایلیا دَ مطابقِ تعدادِ طایفه های اولاده یعقوب دوازده سنگ گِرِفت؛ نامِ دیگه یعقوبِ اسرائیل بود، چُون کلامِ خُداوند دَزُو نازل شده گُفتد: ”نام تو اسرائیل بَشه.“^{۳۲} او قد امزُو سنگا یگ قُربانگاه دَ نامِ خُداوند آباد کد و دَ گرداگردِ قُربانگاه یگ جویچه کند که گنجایشِ دُو منک تُخم ره دَشت. ^{۳۳} بعد ازُو هیزُم ره دَ ترتیبِ چیند و گاو ره ثوئه ثوئه کده دَ بله هیزُم ایشْت و گُفت: ”چار کوزه ره پُر آو کنید و دَ بله قُربانی سوختنی و دَ بله هیزُم شیو کنید.“ اونا امُو کار ره کد. ^{۳۴} او گُفت: ”بلده دَفِعِه دَوَمِ امی کار ره کنید.“ اونا بلده دَفِعِه دَوَمِ امُو کار ره کد. او گُفت: ”بلده دَفِعِه سَوَمِ امی کار ره کنید.“ اونا بلده دَفِعِه سَوَمِ امُو کار ره کد. ^{۳۵} اوخته آو از گرداگردِ قُربانگاه جاری شد و جویچه ام از آو پُر شد.

^{۳۶} دَ غَیتِ تقدیمِ کدونِ هدیه شام ایلیای نبی نزدیکِ قُربانگاه آمده گُفت: ”آی خُداوند، خُداى ابراهیم، اسحاق و اسرائیل، بیل که امروز معلوم شنه که تو دَ اسرائیل خُدا اَسْتی و ما

خِدمتگار تُو اَسْتَم و ما تمامِ امزی کارا ره دَ امرِ ازتو کدیم.
 ۳۷ آی خُداوند، دَز مه جوابِ بدی! دَز مه جوابِ بدی تا ای
 مردُم بدنه که تُو خُداوند، خُدا اَسْتی و تُو دلِ های ازیا ره پس
 سُون خود تاو دَدے. “ ۳۸ اوخته آتشی خُداوند تاه آمده قُربانی
 سوختنی، هیزُم، سَنگا و خاک ره قُورت کد و آوی ره که دَ
 جویچه بود، لیسید. ۳۹ وختی مردُم ای کار ره دید، پگِ ازوا
 خود ره قد رُوی خُو اَندخته گُفت: ” خُداوند، خُدا اَسْتَه!
 خُداوند، خُدا اَسْتَه!“ ۴۰ ایلیا دَزوا گُفت: ” انبیای بعل ره
 دِسْتِگیر کِنید و یکی ازوا ره ام نِیلید که دُوتا کنه!“ اوخته
 مردُم اونا ره دِسْتِگیر کد و ایلیا اونا ره دَ دَرّه قِیشون تاه کده
 دَ امونجی کُشت.

۴۱ بعد ازو ایلیا دَ اَخاب گُفت: ” بورو، بُخور و وُچی کُو، چُون
 صدای بارونِ تیز مییه.“ ۴۲ پس اَخاب رفت که بُخوره و وُچی
 کنه؛ و ایلیا دَ قِیلی کوهِ کَرَمَل بُر شُدّه دَ اُونجی خود ره دَ زمی
 خَم کد و رُوی خُو ره دَ مینکلِ زانوهای خُو قرار دَدّه ۴۳ دَ
 خِدمتگار خُو گُفت: ” باله بورو و سُون دریا توخ کُو.“ او باله
 رفته توخ کد و گُفت: ” چیزی نیسته.“ ایلیا دَزو گُفت: ” بسم
 بورو.“ هفت دَفعه او ره ری کد.

۴۴ دَفعه هفتم خِدمتگار گُفت: ” اونه، یگِ اوُرِ ریزگگ دَ اندازه
 قفِ اَلْغِه اِنسان از دریا باله موشه.“ اوخته ایلیا گُفت: ” بورو،
 دَ اَخاب بُگی، ’گاډی خُو ره آماده کُو و از کوه تاه شو؛ نَشْنه
 که بارو مانع تُو شنه.“ ۴۵ بعد از یگِ زَمَانِ کم اَسْمو دَ وسِیلِه
 اوُرِ سیاه تریک شُد و باد باله شُدّه بارونِ شَدید شُرُوع شُد؛
 اَخاب گاډی خُو ره سوار شُدّه دَ یزرعیل اَمِد. ۴۶ دِسْتِ

خداوند قد ايليا بود و او کمر خو ره بسته کده پيشلون آخاب
تا يزرعيل دويد.

ايليا دوتا مونه

۱۹ آخاب تمام کارای ره که ايليا کدد و چطور پگ
انبیای بعل ره قد شمشیر کُشتد، د ايزابل نقل کد. ^۲ اوخته
ايزابل يگ قاصد ره د پيش ايليا ربي کده گُفت: ”خدايو د
حق ازمه امو کار ره، بلکه سخت تر ازو ره کنه اگه صباح د
امزی غيت ما جان تو ره رقم جان يکی امزوا نگیرم.“ ^۳ ايليا
ترس خورد و بخاطر جان خو باله شده دوتا کد؛ وختی او د
بئيرشبع که د يهودا آسته رسيد، او خدمتگار خو ره د امونجی
ايشت، ^۴ ولے خود شی د اندازه يگ روز راه د بيابو پیده
رفت و آمده د تی يگ برخت شيشت و بلده خو مرگ طلب
کده گُفت: ”ای خداوند بس آسته! جان مره بگير، چون ما از
بابه کلونای خو کده خوبتر نيستم.“ ^۵ و د تی برخت دراز
کشیده خاو کد.

اوخته بے بلغه يگ ملايکه او ره دکه دده گُفت: ”باله شو و
بخور.“ ^۶ او توخ کد و دید که يگ ٹکی که د بله سنگای داغ
پخته شدد قد يگ کوزه او د نزديک سر شی بود. او خورد و
وچی کد و بسم خاو کد. ^۷ ملايکه خداوند دفعه دوّم آمد و او
ره دکه دده گُفت: ”باله شو و بخور، اگه نه سفر بلده تو کلو
سخت موشه.“ ^۸ او باله شده خورد و وچی کد و د قوت امزو
خوراک چل روز و چل شاو سفر کد تا د حوريب، يعنی د
کوه خدا رسيد. ^۹ د اونجی او د يگ غار در آمده شاو ره د

اوخته کلام خُداوند دَزُو نازل شُدِه گُفت: ”آی ایلیا، تُو دَ اینجی چیز مونی؟“^{۱۰} او دَ جواب شی گُفت: ”آی خُداوند، خُدای لشکرها، ما دَ باره تُو غَیرتِ کَلو دَرُم؛ افسوس که بنی اسرائیل عهد تُو ره ایله کده و قُربانگاه های تُو ره بیرو کده و انبیای تُو ره قد شمشیر کُشته، تنها ما باقی مندیم و اونا قَصَدِ گِرِفتونِ جانِ ازمه ره ام دَره.“

ایلیا خُدا ره دَ کوهِ حوریب مُلاقات مونه

۱۱ خُداوند گُفت: ”بُر شو و دَ بله کوه دَ حُضُورِ مه ایسته شو؛ اینه، ما تیر موشم.“ اوخته یگ بادِ غَدر تیز کوه ها ره شَق کد و قاده ها ره دَ حُضُورِ خُداوند ثوئه-و-پرچه کد، لیکن خُداوند دَ مَنه باد نَبُود؛ بعد از باد یگ زلِزه شُد، لیکن خُداوند دَ مَنه زلِزه نَبُود؛^{۱۲} بعد از زلِزه یگ آتِش پیدا شُد، لیکن خُداوند دَ مَنه آتِش ام نَبُود؛ بعد از آتِش یگ آوازِ مُلایم و آهسته آمد.^{۱۳} وختی ایلیا اُو ره شنید، رُوی خُو ره قد چَپَن خُو پوشنده بُرو آمد و دَ دانِ غار ایسته شُد. اوخته یگ صَدا دَ گوشِ ازُو آمده گُفت: ”آی ایلیا، تُو دَ اینجی چیز مونی؟“^{۱۴} او دَ جواب شی گُفت: ”آی خُداوند، خُدای لشکرها، ما دَ باره تُو غَیرتِ کَلو دَرُم؛ افسوس که بنی اسرائیل عهد تُو ره ایله کده و قُربانگاه های تُو ره بیرو کده و انبیای تُو ره قد شمشیر کُشته، تنها ما باقی مندیم و اونا قَصَدِ گِرِفتونِ جانِ ازمه ره ام دَره.“^{۱۵} خُداوند دَز شی گُفت: ”باله شو و پس دَ راهِ خُو دَ بیابونِ دَمِشَق بورو؛ وختی دَ دَمِشَق رسیدی،

حزائیل ره مَسَح کُو که دَ بِلَه ارام پادشاه شُنَه. ^{۱۶} و ییهُو باچِه
 نَمشی ره مَسَح کُو که دَ بِلَه اِسرائیل پادشاه شُنَه و اِیشع
 باچِه شافاط ره که از آبل-مَحوله آسْتَه، مَسَح کُو تا دَ جای
 ازتُو نَبی شُنَه. ^{۱۷} اِیطور موشه که هر کس از شمشیرِ حزائیل
 خطا بُخوره، ییهُو اُو ره مَوکُشه و هر کس که از شمشیرِ ییهُو
 خطا بُخوره، اِیشع اُو ره مَوکُشه. ^{۱۸} لیکن هفت هزار نفر ره دَ
 اِسرائیل باقی میلُم، یعنی پگِ کسای ره که زانوهای شی دَ
 پیشِ بَعْل خَم نَشْدَه و پگِ کسای ره که دان های ازوا اُو ره
 ماخ نَکده.

ایلیا اِیشع ره کُوی مونه

^{۱۹} پس ایلیا ازونجی رَی شُد و اِیشع باچِه شافاط ره پیدا کد؛
 اُو قد دوازده جوهره گاو زمی ره قُلبه مَوکد و خودِ ازو دَ
 پُشتِ جوهره دوازدهم بُود. اوخته ایلیا از پالوی ازو تیر شُد و
 چپن خُو ره دَ بِلَه ازو اَندخت. ^{۲۰} اُو گاوو ره ایله کد و از
 پُشتِ ایلیا دَویده کُفت: ”بیل که رفته آته و آبه خُو ره ماخ کده
 خُدا حافِظی کُنم و بعد ازو از پُشتِ ازتُو بییم.“ ایلیا کُفت:
 ”بورو، ما تُو ره کُدم چیز کُفتیم؟“ ^{۲۱} اِیشع از دُمبال کدون
 ازو پس تاو خورد و یگ جوهره گاو ره گِرِفْتَه کُشت و گوشتِ
 ازوا ره دَ بِلَه اَسبابِ قُلبه پُخته کده دَ نفرای خُو دَد و اونا
 خورد. بعد ازو باله شُدَه از پُشتِ ایلیا رفت و خِدْمتگارِ ازو
 شُد.

بِنِ هَدَدَ دَ بِلِه سَامِرِه حَمَلِه مُونِه

۲۰ بِنِ هَدَدَ پادشاهِ ارامِ تمامِ لشکرِ خُو ره جم کد و سی و دُو پادشاهِ قد اَسپ ها و گاډی های جنگی قد شی قتی بُود. اُو دَ خِلافِ سامِرِه رفته اُو ره محاصِرِه کد و قد شی جنگ کد.

۲ بِنِ هَدَدَ قاصِدَا ره دَ پِيشِ اَخابِ پادشاهِ اِسْرائيلِ دَ مَنِه شارِ رِي کد و قاصِدَا دَزُو کُفت: ”بِنِ هَدَدَ ايني رقمِ مُوگيه،^۳ نُقره و طِلّايِ تُو از مه اَسْتِه و خُو بَترينِ خاتونو و بچکيچايِ تُو ام از مه يَه.“^۴ پادشاهِ اِسْرائيلِ دَ جوابِ شي کُفت: ”اَيِ بادارِ مه پادشاه، اُمُو رقمِ که کُفتي، ما و هر چيزي که دَرُم از تُو يَه.“

۵ قاصِدَا بَسْمِ اَمَدِه کُفت: ”بِنِ هَدَدَ ايني رقمِ مُوگيه، ما قاصِدَا ره دَ پِيشِ تُو رِي کده کُفْتُم که نُقره، طِلّا، خاتونو و بچکيچايِ خُو ره دَز مه بَدِي. ^۶ لِيکِنِ اَلِي مُوگِيْم که ما صَباحِ دَ امزِي غَيْتِ خِدْمَتگاراِي خُو ره دَ پِيشِ تُو رِي مُونْم تا خانِه از تُو و خانِه های خِدْمَتگاراِي تُو ره تَلاشِي کَنِه و هر چيزي که دَ نَظَرِ از تُو با اَرزِشِ اَسْتِه دَ بِلِه شي دِسْتِ بيلِه و گِرِفته بيره.“

۷ پادشاهِ اِسْرائيلِ تمامِ رِيشِ سَفيدايِ سرزمينِ خُو ره کُوِي کده کُفت: ”توخ کِنيد و بِنِگريد که اِي اَدَمِ چَطورِ دَ فِکَرِ بَدِي کدو اَسْتِه؛ چُونِ اُو بِلَدِه گِرِفتونِ خاتونويِ مه، بچکيچايِ مه، نُقره و طِلّايِ مه قاصِدَا ره رِي کد و ما اُو ره رَدِ نَکَدِم. اَلِي اُو پِیغامِ نَوِ رِي کده.“^۸ اوخته پگِ رِيشِ سَفيدَا و تمامِ قَوْمِ دَزُو کُفت: ”توره اَزُو ره گوشِ نَکُو و تَسْلِيمِ نَشُو.“^۹ پَسِ اُو دَ جَوابِ قاصِدَاِي بِنِ هَدَدَ کُفت: ”دَ بادارِ مه، پادشاهِ بُوگيد، هر چيزي که دَفِعِه اوّلِ از خِدْمَتگارِ خُو طلبِ کدي، ما دَ جايِ مِيرُم، لِيکِنِ امي چيزِ نَوِ ره دَ جايِ اُورده نَمِيتنم.“ قاصِدَا

پس آمد و جواب ره دَ بِن هَدَد اُورد. ^{۱۰} اوخته بِن هَدَد قاصدا ره دَ پيش ازو ربي كده گُفت: ”خدايو دَ حق ازمه امي كار ره، بلكه كلوتر ازي ره كُنه، اگه خاك سامره دَ تمام نفرای كه قد ازمه آسته، يگ يگ مُشت ام برسه.“ ^{۱۱} پادشاه اسرائيل دَ جواب قاصدا گُفت: ”دزو بگيد، كسي كه اسباب جنگ مپوشه نبايد رقم كسي لاف بزنه كه او ره بر مونه.“ ^{۱۲} وختي بِن هَدَد امي جواب ره شنيد دَ حاليكه او و پادشايو دَ خيمه ها شراب وُچي موكد، او دَ خدمتگاري خو گُفت: ”آماده شنيد!“ و اونا دَ برابر شار آمادگي گرفت.

پيروي آخاب

^{۱۳} اوخته يگ نبي دَ پيش آخاب پادشاه آمده گُفت: ”خداوند اينی رقم موكيه، ’امي لشكر كُنه ره مينگري؟ توخ كو، ما امروز او ره دَ دست ازتو تسليم مونم تا بدني كه ما خداوند استم.“ ^{۱۴} آخاب گُفت: ”دَ وسيله كي؟“ او گُفت: ”خداوند موكيه، ’دَ وسيله خدمتگاري والي هاي ولايت ها.“ پادشاه گُفت: ”جنگ ره كي شروع مونه؟“ او دَ جواب شي گُفت: ”تو.“ ^{۱۵} پس پادشاه خدمتگاري والي هاي ولايت ها ره جم كد و اونا دو صد و سي و دو نفر بود؛ بعد ازوا او تمام مردم، يعني لشكر اسرائيل ره جم كد كه اونا هفت هزار نفر بود.

^{۱۶} اونا دَ وخت چاشت برو رفت و دَ امزو غيت بِن هَدَد قد امزو سي و دو پادشاه كه همدست شي بود دَ خيمه ها مصروف شراب خوري بود. ^{۱۷} خدمتگاري والي هاي ولايت

ها اوّل بُرو رفت. کِشِکچي های ره که بن هَدَد ریی کُد، دَزو خبر دده گُفت: ”مَرِدا از سامِرِه بُرو مییه.“^{۱۸} بن هَدَد گُفت: ”اگه اونا بلده صلح بُرو آمده، ام اونا ره زنده بگیری و اگه بلده جنگ بُرو آمده، ام اونا ره زنده بگیری.“

^{۱۹} اونا از شار بُرو آمد، ام خِدْمَتگَرای والی های ولایت ها و ام لشکری که از پُشتِ ازوا میمد.^{۲۰} هر کُدَم ازوا حَرِيف خُو ره کُشت؛ ارامیا دوتا کد و لشکرِ اسرائیل اونا ره دُمبال کد، لیکن بن هَدَد پادشاهِ ارام د بِلِه اَسپ سوار شُدِه قد چند اَسپ سوار دوتا کد.^{۲۱} پادشاهِ اسرائیل بُر شُدِه د بِلِه اَسپ ها و گاڏی های جنگی حَمَله کد و قد کُشتارِ غَدَر کُته ارامیا ره شِکست دَد.

^{۲۲} اوخته امو نبی بسم د پیش پادشاهِ اسرائیل آمد و دَزو گُفت: ”بورو، خود ره قوی کو و خوب فکر کو که چی باید بکنی؛ چُون د بهارِ سال پادشاهِ ارام بسم د خِلاف تُو مییه.“

حمله دوم بن هَدَد

^{۲۳} خِدْمَتگَرای پادشاهِ ارام دَزو گُفت: ”خُدايون ازوا خُدايون کوه ها آسته، امزی خاطر اونا د بِلِه مو زور شُد، لیکن اگه قد ازوا د اوارى جنگ کنی، حتماً د بِلِه ازوا زور موشی.^{۲۴} پس اینی کار ره بکو: هر پادشاه ره از مقام شی برطرف کو و د جای شی قومندان تعیین کو؛^{۲۵} و یگ لشکر رقم لشکری که از دست ددی تیار کو، اَسپ د جای اَسپ و گاڏی جنگی د جای گاڏی جنگی؛ اوخته مو قد ازوا د اوارى جنگ مونی و حتماً د بِلِه ازوا زور موشی.“ پس او توره ازوا ره گوش کد

۲۶ دَ وَخْتِ بَهَارِ سَالِ بِنِ هَدَدِ اَرَامِيَا رَه جَم كَد وَ دَ اَفِيْق بُر شُد
 تا قَد اِسْرَائِيْل جَنگ كَنه. ۲۷ بَنِي اِسْرَائِيْل اَم جَم شُدِه مُجَهز
 شُد وَ دَ خِلَافِ اَزْوَا رَفْت؛ بَنِي اِسْرَائِيْل رُوي دَ رُوي اَزْوَا
 خِيْمِه زَد وَ رَقْمِ دُو رِمِه رِيْزِه بَزْغَلِه بُود، دَ حَالِيْكَه اَرَامِيَا زَمِي
 رَه پُر كُود. ۲۸ اَوْخْتِه يِگ مَرِدِ خُدا اَمْدِه دَ پادشاهِ اِسْرَائِيْل
 كُفْت: ”خُداوند ايني رَقْم مُوْگِيَه، ’ازي كه اَرَامِيَا مُوْگِيَه،
 ”خُداوند، خُداي كوه ها اَسْتِه وَ خُداي دَرّه ها نِيِيَه،“ اَمْزِي
 خَاطِر ما تَمَامِ اَمْزِي لَشْكِرِ كَتِه رَه دَ دِسْتِ اَز تُو تَسْلِيْمِ مُوْنِمِ تا
 بَدِنِيْدِ كِه ما خُداوند اَسْتِم.“ ۲۹ اَوْنَا رُوي دَ رُوي يِگْدِيْگِه خُو
 خِيْمِه زَد وَ هَفْتِ رُوزِ اُمُو رَقْمِ بُود؛ دَ رُوزِ هَفْتَمِ جَنگِ شُرُوعِ
 شُد وَ بَنِي اِسْرَائِيْل صَد هِزار عَسْكَرِ پِيْدِه اَرَامِيَا رَه دَ يِگِ رُوزِ
 كُشْت. ۳۰ باقِي مَنْدِه هَايِ اَزْوَا دَ شَارِ اَفِيْقِ دُوْتَا كَد وَ دِيُوَالِ دَ
 بَلَه بِيْسْتِ وَ هَفْتِ هِزار نَفْرِ اَز باقِي مَنْدِه هَا چَپِه شُد. بِنِ هَدَدِ اَمِ
 دُوْتَا كَد وَ دَ مَنِه شَارِ دَر اَمْدِه دَ يِگِ اُتَاقِ حِفَاطَتِ شُدِه تاشِه
 شُد.

۳۱ خِدْمَتْگَارايِ بِنِ هَدَدِ دَزُو كُفْت: ”تُوخ كُو، مو شِنِيْدِيَه كِه
 پادشايونِ خَانَوَارِ اِسْرَائِيْل، پادشايونِ رَحْمِ-دِلِ اَسْتِه؛ بِيَه كِه دَ
 كَمْرِ خُو پَلاسِ وَ دَ سَرِ خُو رِيْسِپُونَا رَه بَسْتِه كَنِي وَ دَ پِيْشِ
 پادشاهِ اِسْرَائِيْل بوري؛ شَايِد اُو جَانِ تُو رَه بَبَخْشِه.“ ۳۲ پَسِ
 اَوْنَا دَ كَمْرِ هَايِ خُو پَلاسِ وَ دَ سَرِ هَايِ خُو رِيْسِپُونَا رَه بَسْتِه
 كَد وَ دَ پِيْشِ پادشاهِ اِسْرَائِيْل اَمْدِه كُفْت: ”خِدْمَتْگَارِ تُو بِنِ هَدَدِ
 مُوْگِيَه، ’لُطْفًا مَرِه بِيْلِ كِه زِنْدِه بُمْنِم.“ اَخَابِ كُفْت: ”اَيَا اُو تا
 آلي رَه زِنْدِه يَه؟ اُو بَرار مِه اَسْتِه.“ ۳۳ نَفْرَايِ بِنِ هَدَدِ اِي رَه يِگِ

نشانه خوب دَنِسْت و دِستى اى توره ره از دانِ ازو گِرِفْتِه
 گُفْت: ” اَرْمے، بِنِ هَدَدِ پَرار تُو يَه.“ اوخته اُو گُفْت: ” بوريد و
 اُو ره بيريِد.“ پس بِنِ هَدَدِ بَرُو اَمَد و اَخاب اُو ره دَ گاډى خُو
 سوار كَد. ^{۲۴} بِنِ هَدَدِ دَزُو گُفْت: ” ما شاراي ره كه آته مه از آته
 تُو گِرِفْتُد، پس مِيدِيْم و تُو دَ دَمِشَق بَلَدِه خُو تِجارت خانه ها
 جور كُو، رَقْمى كه آته مه دَ سامِرِه جور كَد.“ اَخاب گُفْت:
 ” ما قد از تُو يگ عهد بسته مُونَم و تُو ره ايله موكُنَم.“ پس اُو
 قد بِنِ هَدَدِ عهد بسته كَد و اُو ره ايله كَد كه بوره.

يگ نبي اخاب ره محكوم مونه

^{۲۵} يگ مرد از جُمَلِه اَنبِيا دَ اَمَرِ خُداوند دَ رَفِيقِ خُو گُفْت:
 ” مَرِه بَزَن!“ لِيكِن اُو نفر قَبُول نَكَد كه اُو ره بَزَنه. ^{۲۶} اوخته اُو
 دَز شى گُفْت: ” اَزى كه از اَيِدِ خُداوند نَشُدَى، امى كه از پيش
 مه بورى شير تُو ره موكُشه.“ پس وختِيكه اُو از پيش ازو
 رفت، يگ شير قد ازو رُوى دَ رُوى شُدِه اُو ره كُشت. ^{۲۷} اَمُو
 مرد يگ نفر دِيگه ره پيدا كَدِه گُفْت: ” مَرِه بَزَن!“ اَمُو نفر اُو
 ره زَد و زخمى كَد. ^{۲۸} اوخته اَمُو نَبى رَفْتِه دَ سَرِ راه معطل
 پادشاه ايسته شُد، اُو يگ دِستمال ره دَ بَلِه چِمَاى خُو بسته
 كَدِه شَكْل خُو ره تَغْيِير دَدِه بُود. ^{۲۹} وختى پادشاه تير موشُد،
 اُو چِيغِ زَدِه دَ پادشاه گُفْت: ” خِدْمَتگار تُو دَ غولِ جَنگ رَفْتُد
 كه يگ عسكِر تاو خورد و يگ نفر ره دَ پيش مه اُورَد و
 گُفْت: ’اى نفر ره نِگاه كُو؛ اگه اى كَم شَنه جان تُو دَ عِوضِ
 جان شى گِرِفْتِه موشه يا يگ وَزَنه نُقره بايد بَدى.‘ ^{۳۰} وختى
 خِدْمَتگار تُو دَ اَيْنِجى و اُونجى مِصْرُوف بُود، اُو نفر كَم شُد.“
 پادشاه اِسْرَائِيل دَزُو گُفْت: ” حُكْم دَ بَلِه تُو اَمُو رَقْم اِجْرَا

مُوشه؛ خود تُو فِتوا دَدی.“^{۴۱} نَبی دِستی دِستمال ره از چیمای خُو پس کد و پادشاهِ اسرائیل اُو ره شِنخت که یکی از انبیا آسته.^{۴۲} اوخته اُو د پادشاه گُفت: ”خداوند اینی رقم مَوگیه، ’ازی که تُو اُمُو مَرِد ره که ما د نَابودی تسلیم کده بُودُم از دِست خُو ایله کدی، جان تُو د عِوضِ جان شی و قوم تُو د عِوضِ قوم شی گِرِفته مُوشه.“^{۴۳} پس پادشاهِ اسرائیل پریشان و غمگی شد و سُون خانه خُو ری شده د سامره آمد.

باغِ انگورِ نابوت

۲۱^۱ بعد از چند وخت اینی واقعه ها رُخ دَد: یگ نفر د نام نابوت یزرعیلی یگ باغِ انگور د یزرعیل د پالوی خانه آخاب پادشاهِ سامره دشت^۲ و آخاب د نابوت گُفت: ”باغِ انگور خُو ره دز مه بدی تا بلده کُرد سوزی کاری از شی استفاده کنُم، چُون د نزدیکِ خانه مه آسته؛ و ما د عِوضِ شی ازو کده یگ باغِ انگورِ خُویتَر دز تُو میدیم، و یا اگه د نظر تُو خوب معلوم شنه ما قیمت شی ره دز تُو نقره میدیم.“^۳ لیکن نابوت د آخاب گُفت: ”خداوند از مه دُور دشته بَشه که میراثِ بابَه کَلونای خُو ره دز تُو بدیم.“^۴ پس آخاب بخاطرِ توره که نابوت یزرعیلی دزو گُفتد، پریشان و غمگی شده خانه خُو رفت، چُون نابوت گُفتد که: ”میراثِ بابَه کَلونای خُو ره دزتو نَمیدیم.“ اُو د جاگه خُو دراز کشیده روی خُو ره سُون دیوال تاو دد و نان نخورد.

^۵ خاتون شی ایزابل د پیش ازو آمده دز شی گُفت: ”چرا

پريشان حال آستی و نان نمو خوری؟“^۶ او دز شی گُفت:

”بخاطری که ما قد نابوت یزرعیلی گپ زدُم و دزو گُفتم، باغ انگور خوره د نقره دز مه بدی، یا اگه بخاهی د عوض شی یگ باغ انگور دیگه دز تو میدیم، لیکن او د جواب مه گُفت، ‘ما باغ انگور خوره دز تو نمیدیم.’“^۷ خاتون شی ایزابل دزو گُفت: ”آیا تو فعلاً د بله اسرائیل پادشاهی نمونی؟ باله شو، نان بخور و خوش بش؛ ما باغ انگور نابوت یزرعیلی ره دز تو میدیم.“

^۸ اوخته ایزابل چند خط د نام آخاب نوشته کد و امو خط ها ره قد مهر آخاب مهر-و-موم کده د ریش سفیدا و کته سرای که قد نابوت د یگ شار زندگی موكد، ری کد.^۹ د امزو خط ها اینی رقم نوشته کد: ”یگ روز ره روزه اعلان کنید و نابوت ره د باله سر جای مردم شنده“^{۱۰} دو نفر بد-و-بیکاره ره روی د روی شی بشندید تا د بله ازو شاهی دده بگیه، ‘تو د ضد خدا و پادشاه کفرگویی کدی.’ اوخته او ره برو بُرید و سنگسار کنید تا بُمره.“

^{۱۱} پس مردم شار نابوت، یعنی ریش سفیدا و کته سرای که د شار ازو زندگی موكد، د مطابق پیغامی که ایزابل دزوا ری کد، عمل کد؛ اونا د مطابق نوشته خط های که ایزابل بلده ازوا ری کد^{۱۲} روزه اعلان کد و نابوت ره د باله سر جای مردم شند.^{۱۳} اوخته دو نفر بد-و-بیکاره آمده پیش روی ازو شست و امو دو نفر د پیش روی مردم د بله نابوت شاهی دده گُفت: ”نابوت د ضد خدا و پادشاه کفرگویی کده.“ پس اونا نابوت ره از شار برو برد و سنگسار کده کشت.^{۱۴} بعد

ازو اونا د ايزابل پيغام ري كده گُفت: ”نابوت سنگسار شُد و مُرد.“

^{۱۵} وختي ايزابل شنيد كه نابوت سنگسار شُده و مُرده، او د اخاب گُفت: ”باله شو و باغ انگور نابوت يزريعلي ره كه او نخاست او ره د نُقره دز تو بديه، صاحب شو؛ چون نابوت زنده نييه، بلكه مُرده.“ ^{۱۶} امي كه اخاب شنيد كه نابوت مُرده، او باله شُده رفت تاكه باغ انگور نابوت يزريعلي ره صاحب شُنه.

^{۱۷} د امزو غيت كلام خداوند د ايلياي تشبي نازل شُده گُفت: ^{۱۸} ”باله شو و بلده ديدون اخاب پادشاه اسرائيل كه د سامره آسته بورو؛ اونه، او د باغ انگور نابوت آسته، او د اونجی رفته تا او ره صاحب شُنه.“ ^{۱۹} قد ازو گپ زده بگي، خداوند اينی رقم موگيه: آيا ام قتل مونی و ام ملك شی ره صاحب موشی؟ بسم دزو بگي، خداوند اينی رقم موگيه: د جایی كه سگا خون نابوت ره ليسيد، سگا خون از تو ره ام د امونجی ميليسه.“

^{۲۰} وختي اخاب، ايليا ره ديد، گُفت: ”آی دشمنون مه، مَره پيدا كدی؟“ او د جواب شی گُفت: ”آرے، تو ره پيدا كدم، چراكه تو خود ره گرو بدی كدمے تا چیزی ره كه د نظر خداوند زشت آسته، انجام بدی.“ ^{۲۱} خداوند موگيه، ’اينه، ما د بله تو بلا-و-مُصيبت اُورده تو ره كاملاً نابود مومم و از خانوار اخاب هر مرد-و-باچه شی ره كه د اسرائيل بشه چی بندى و چی آزاد، از بين مويرم.“ ^{۲۲} خانوار تو ره رقم خانوار پربعام باچه نباط و رقم خانوار بعشا باچه اخيا جور

مُونم، چراکه تُو قار مَره باله اُوردی و باعث شُدی که
اسرائیل گناه کنه. ^{۲۳} امچنان د باره ایزابل خدوند مَوگیه،
'سگا ایزابل ره د نزدیک دیوال یزرعیل مَوخوره. ^{۲۴} هر کسی
که از خانوارِ آخاب د شار بُمَره، سگا مَوخوره و هر کسی که
د دشت بُمَره، مَرغکوی هوا مَوخوره.

^{۲۵} واقعاً، هیچ کس د اندازه آخاب خود ره گرو بدی نکد تا
چیزی ره که د نظر خدوند زشت آسته انجام بدیه، چون او د
وسيله خاتون خو ایزابل اُشتک موشد. ^{۲۶} او نفرت انگیزترین
عمل ره د وسيله پیروی از بتها انجام دد و رقم اموریای که
خدوند اونا ره از پیش روی بنی اسرائیل هی کدد، رفتار کد.

^{۲۷} وختی آخاب امی تورا ره شنید، کالای خو ره چک کده
پلاس پوشید و روزه گریفته د بله پلاس خاو شد؛ او ماتم زده
ایسو و اوسو مورفت.

^{۲۸} اوخته کلام خدوند د ایلایای تشبی نازل شده گُفت: ^{۲۹} "آیا
مینگری که آخاب چطور د حضور مه فروتن شده؟ پس
بخاطری که خود ره د حضور مه فروتن کده، ما بلا-و-
مُصیبت ره د روزای زندگی ازو نمیرم، لیکن د روزای زندگی
باچه شی ای بلا-و-مُصیبت ره د بله خانوار ازو میرم."

نُبوتِ میکایا د خلافِ آخاب

^{۲۲} ^۱ بلده سه سال د بین آرام و اسرائیل جنگ نبود. ^۲ لیکن
د سال سوم وختی یهوشافاط پادشاه یهودا د پیش پادشاه
اسرائیل آمد، ^۳ پادشاه اسرائیل د خدمتگاری خو گُفت: "آیا

نمیدنید که راموت- جلعاد از مو آسته و مو هیچ کار نمونی تا
او ره از دست پادشاه ارام پس بگیری؟“^۴ اوخته د یهوشافاط
گفت: “آیا تو قد ازمه د راموت- جلعاد بلده جنگ موری؟“
یهوشافاط د جواب پادشاه اسرائیل گفت: “آری، ما قد تو
آستم و قوم مه و اسپای مه د خدمت تو یه.“

^۵ و یهوشافاط ادامه دده د پادشاه اسرائیل گفت: “لطفاً اول
کلام خداوند ره دزی باره پی ببر.“^۶ پس پادشاه اسرائیل انبیا
ره جم کد که تعداد ازوا تقریباً چارصد نفر بود و دزوا گفت:
“آیا د راموت- جلعاد بلده جنگ بورم یا صرف نظر کنم؟“
اونا گفت: “بورو، چون خداوند او ره د دست پادشاه تسلیم
مونه.“^۷ لیکن یهوشافاط گفت: “آیا د اینجی دیگه نبی خداوند
نییه که از شی مشوره بگیری؟“^۸ پادشاه اسرائیل د یهوشافاط
گفت: “یگ مرد دیگه ام آسته که مو میتنی د وسیله ازو از
خداوند مشوره بگیری، میکایا باچه ایمله؛ لیکن ما ازو بد
موبرم، چراکه او هرگز د باره ازمه نبوت خوب نمونه، بلکه
نبوت بد موکنه.“ یهوشافاط گفت: “پادشاه نباید ای رقم
بگیه.“^۹ اوخته پادشاه اسرائیل یکی از نفرای دربار خو ره
کوی کده گفت: “میکایا باچه ایمله ره زود گرفته بیر.“
^{۱۰} پادشاه اسرائیل و یهوشافاط پادشاه یهودا هر کدم شی
کالای شاهانه خو ره پوشیده د تخت خو د خرموجوی، د
نزدیک درگه سامره شستند و پگ انبیا د حضور ازوا نبوت
موکد.^{۱۱} صدقیا باچه کنعنه بلده خو شاخای آینی جور کده
گفت: “خداوند اینی رقم موگیه، تو ارامیا ره قد امزیا میزنی
تا نابود شنه.“^{۱۲} پگ انبیا یگ رقم نبوت موکد و موگفت: “د
بله راموت جلعاد حمله کو و پیروز شو، چون خداوند او ره

د دست پادشاه تسلیم مونه.

^{۱۳} قاصدی که بلده کوی کدون میکایا رفتد، دزو گُفت: ”اونه، یگ انبیا از یگ دان د خوبی پادشاه توره موگیه؛ پس بیل که توره از تو ام رقم توره یکی امزوا بشه و توره خوب بگی.“
^{۱۴} لیکن میکایا گُفت: ”قسم د زندگی خداوند که هر چیزی که خداوند دز مه بگیه امو ره موگیم.“

^{۱۵} وختیکه میکایا د پیش پادشاه آمد، پادشاه دزو گُفت: ”ای میکایا، آیا مو د راموت جلعاد بلده جنگ بوری یا صرف نظر کنی؟“ او د جواب شی گُفت: ”بورو و پیروز شو؛ خداوند او ره د دست پادشاه تسلیم مونه.“^{۱۶} پادشاه دزو گُفت: ”چند دفعه باید تو ره قسم بدیم که وختی نام خداوند ره میگیری دز مه هیچ چیز نگی، بغیر از راست.“^{۱۷} اوخته میکایا گُفت: ”تمام اسرائیل ره رقم رمه که چوپو ندره د کوه ها تیت پرک دیدم و خداوند گُفت، امیا رهبر ندره؛ بیل که هر کس بخیر- و- سلامت پس خانه خو بوره.“^{۱۸} پادشاه اسرائیل د یهوشافاط گُفت: ”آیا دز تو نکفتم که او د باره از مه نبوت خوب نمونه، بلکه نبوت بد موکنه؟“

^{۱۹} میکایا گُفت: ”پس کلام خداوند ره بشنو؛ ما خداوند ره دیدم که د تخت خو شسته بود و تمام لشکر آسمانی د پالوی شی د طرف راست و طرف چپ ازو ایسته بود.“^{۲۰} و خداوند گُفت، کی آخاب ره د دام پورته مونه تا د راموت جلعاد بوره و کشته شده بفته؟“ اوخته یکی ازوا یگ چیز گُفت و دیگه شی دیگه چیز.^{۲۱} د امزو غیت یگ روح پیش آمد و د حضور خداوند ایسته شده گُفت، ’ما او ره د دام پورته مونم‘

۲۲ خُداوند ازو پُرسید، 'چی رقم؟' او گُفت، 'ما بُرو مورم و د دان پگ انبیای شی روح دروغ مُوشم.' خُداوند گُفت، 'تُو او ره د دام پورته مُونی و کامیاب مُوشی. بورو و ای کار ره بُکو.' ۲۳ پس تُو مینگری که خُداوند روح دروغ ره د دان پگ امزی انبیای تُو ایشته؛ چُون خُداوند بدبختی ره د بله تُو حکم کده.

۲۴ اوخته صدقیا باچه کنعنه پیش آمده د رُوی میکایا قد چپات زد و گُفت: "روح خُداوند از کدم راه تیر شد تا قد از تُو توره بُگیه؟" ۲۵ میکایا د جواب شی گُفت: "توخ کو، د روزی که د اُتاقِ داخلی در آمده خود ره تاشه کنی، اوخته میدنی." ۲۶ پادشاهِ اسرائیل امر کده گُفت: "میکایا ره بگیری و د آمون قومندانِ شار و شاهزاده یوآش تسلیم کنی ۲۷ و بُگید که پادشاه اینی رقم مُوگیه، 'ای نفر ره د بندی خانه پورته کنی و بغیر از نان خُشک و آو دیگه چیز بلده شی ندید تا وختیکه ما صحیح-و-سلامت پس بییم." ۲۸ میکایا گُفت: "اگه تُو صحیح-و-سلامت پس بیی، خُداوند د وسیله ازمه توره نگفته." و ادامه دده گُفت: "ای مردم، ای د گوش پگ شمو بشه!"

شکست و مرگِ آخاب

۲۹ پس پادشاهِ اسرائیل و یهوشافاط پادشاهِ یهودا د راموت جلعاد رفت. ۳۰ پادشاهِ اسرائیل د یهوشافاط گُفت: "ما شکل خور ره تغیر دده د جنگ مورم، لیکن تُو کالای شاهانه خوره بپوش." پس پادشاهِ اسرائیل شکل خور ره تغیر دده د جنگ

رفت. ^{۳۱} دَ عَيْنِ حَالِ پادشاهِ ارام دَ سِی و دُو قومندانِ گاډی
 های جنگی خُو امر کده گُفت: ”قد هیچ کس جنگ نکنید، نه
 قد ریزه و نه قد کته، بلکه تنها قد پادشاهِ اسرائیل.“ ^{۳۲} وختی
 قومندانای گاډی های جنگی یهوشافاط ره دید، اونا گُفت
 ”حتماً اینمی پادشاهِ اسرائیل آسته.“ و پس تاو خورد که قد
 ازو جنگ کنه و یهوشافاط ناره زد. ^{۳۳} وختی قومندانای گاډی
 های جنگی دید که او پادشاهِ اسرائیل نییه، اونا از دُمبال
 کدون ازو دست کشید. ^{۳۴} لیکن یگو کس کمون خُو ره کَش
 کده بدونِ هَدَف تیر ایله کد و تیر دَ دَرزِ زِرِه پادشاهِ اسرائیل
 خورد؛ پس او دَ گاډیوان خُو گُفت: ”تاو بخور و مره از
 میدانِ جنگ بُر کو، چون زخمی شدیم.“ ^{۳۵} دَ امزور روز جنگ
 شدید شد و پادشاه ره دَ بله گاډی شی روی دَ روی ارامیا
 نفرای شی باله گرفتد، تا ای که او دمِ دیگر مُرد؛ خونی که از
 زخمِ ازو رفتد روی گاډی ره پوشندد. ^{۳۶} دَ غیتِ آفتو شِشتو
 قد آوازِ بلند دَ لشکر گُفته شد: ”هر کس دَ شار و مُلک خُو
 پس بوره!“

^{۳۷} دَمزی رقم پادشاه مُرد و دَ سامره اُورده شد و اونا پادشاه
 ره دَ سامره دَفن کد. ^{۳۸} اونا گاډی ره دَ نُوَرِ سامره شِشت، دَ
 جای که خاتونوی بدکار حمام مُوکد، و سگا خونِ آخاب ره
 لیسید، مُطابقِ کلامی که خداوند گُفتد. ^{۳۹} باقی کارای آخاب و
 هر چیزی که کد و خانه که از عاج جور کد و شارای که
 مُستحکم جور کد، اونا دَ کِتَابِ تَواریخِ پادشایونِ اسرائیل
 نوشته یه. ^{۴۰} پس آخاب قد بابه کلونای خُو خاو کد و باچه شی
 اَخزیه دَ جای ازو پادشاه شد.

پادشاهی یهوشافاط د یهودا

^{۴۱} یهوشافاط باچه آسا د سال چارم پادشاهی آخاب پادشاه اسرائیل د بله یهودا پادشاه شد. ^{۴۲} یهوشافاط سی و پنج ساله بود که پادشاهی شی شروع شد و بیست و پنج سال د اورشلیم حکمرانی کد. نام آبه شی عزوبه دختر شلی بود. ^{۴۳} او د تمام چیزا د مطابق راه های آته خو آسا رفتار کد و ازوا تاو نخورد؛ او چیزی ره که د نظر خداوند درست بود، د جای میورد. لیکن عبادتگاه های جای های بلند از بین برده نشد و مردم هنوز د جای های بلند قربانی تقدیم موکد و بخور خوشبوی موسوختند. ^{۴۴} یهوشافاط د دورون پادشاهی خو قد پادشاه اسرائیل صلح کد.

^{۴۵} باقی کارای یهوشافاط و قدرت نمایی و جنگ های که کد د کتاب تواریخ پادشایون یهودا نوشته یه. ^{۴۶} او باقی لواطگرای ره که از زمان آته شی آسا باقی مند، ام از سرزمین خو گم کد.

^{۴۷} د ملک ادوم کدم پادشاه نبود، لیکن نماینده یهوشافاط پادشاه حکمرانی موکد.

^{۴۸} یهوشافاط کشتی های تجاری جور کد تا بلده اوردون طلا د اوفیر بوره، لیکن رفته ننتست، چراکه کشتی ها د عسیون- جابر میده شد. ^{۴۹} یگ زمان آخزیا باچه آخاب د یهوشافاط گفتد: "بیل که خدمتگرای مه قد خدمتگرای تو د کشتی ها بوره." لیکن یهوشافاط قبول نکدد. ^{۵۰} وختی یهوشافاط فوت کده قد بابه کلونای خو خاو کد و د مینکل بابه کلونای خو د

شارِ بابه‌کلون خُو داؤود دَفن شُد، باچه شی یهورام دَ جای
ازو پادشاه شُد.

اَخزِیاه دَ اِسْرائیل پادشاه مُوشه

^{۵۱} اَخزِیاه باچه اَخاب دَ سالِ هفدهمِ پادشاهی یهوشافاط
پادشاهِ یهودا دَ بله اِسْرائیل دَ سامره پادشاه شُد و دُو سال دَ
بله اِسْرائیل حُکمرانی کد. ^{۵۲} او چیزی ره که دَ نظرِ خُداوند بد
بُود دَ جای میُورد و دَ مُطابقِ راه-و-طریقِ آته و آبه خُو و دَ
مُطابقِ راه-و-طریقِ یربعام باچه نباط که باعث شُد اِسْرائیل
گُناه کنه، رفتار مُوکد. ^{۵۳} او بعل ره عبادت و سَجده کد و قارِ
خُداوند، خُدای اِسْرائیل ره باله اُورد، امو رقمِ که آته شی
کُد.